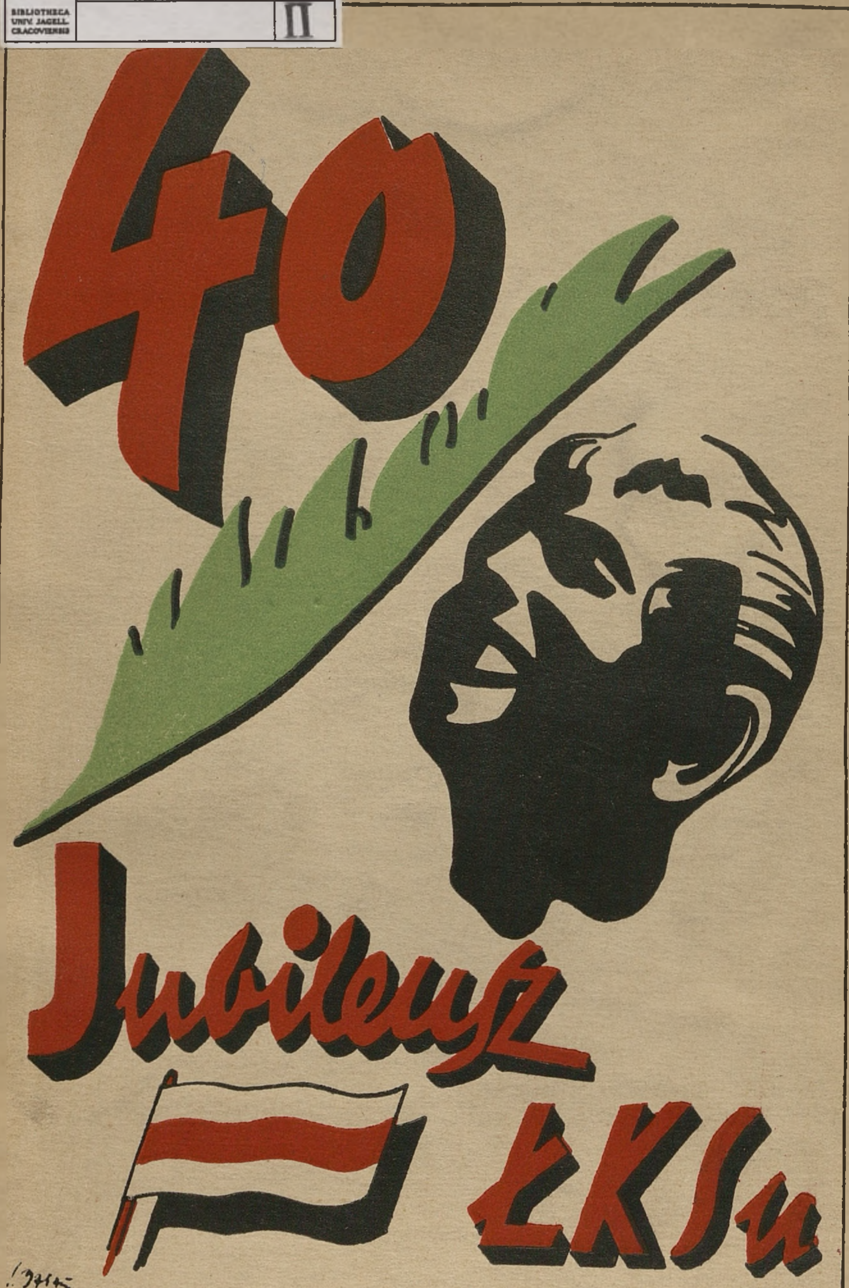

40
Jubileusz
ŁKSu

JEDNO
DNIÓWKA

MAJ
1948

40 LECIE ŁÓDZKIEGO KLUBU SPORTOWEGO 1908 — 1948

WYDAWNICTWO SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ
„WIEDZA" ODDZIAŁ W ŁODZI

ODBITO 10.000 EGZEMPLARZY NA PAPIERZE 90 Gr. W DRUKARNI Nr 4 SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „CZYTELNIK" ŁÓDŹ, UL. ŻWIRKI 2, TEL. 209-56

D—27584

PREMIER JÓZEF CYRANKIEWICZ
objął Protektorat Honorowy nad uroczystościami jubileuszowymi

KOMITET HONOROWY:

Andrzejak E. — Prezes Miejskiej Rady Narodowej
Burski Aleksander — Prezes Zw. Zaw. Włókniarzy
Mgr. Baculewski J. — Kurator Okr. Szkolnego Łódzkiego
Mgr. Groszyński K. — Prezes Zarządu Woj. Stronnictwa Pracy
Ks. bisk. Dr Klepacz M. — Ordynariusz Diecezji Łódzkiej
Inż. Kuchar T. — Dyrektor Gł. Urzędu Kultury Fizycznej
Kantor B. — Prezes Zw. Szermierczego
Kukulak E. — Dyr. Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik"
Prof. Dr Kotarbiński T. — Rektor Uniwersytetu Łódzkiego
Gen. Moczar M. — Komendant Woj. U. B.
Mgr. Nonas F. — Dyr. Woj. Urzędu Kultury Fizycznej
Kpt. Niepsuj H. — Komendant Milicji Obywatelskiej
Płk. Loga-Sowiński J. — I-szy Sekretarz P. P. R.
Prof. Dr Stefanowski B. — Rektor Politechniki Łódzkiej
Stawiński E. — Prezydent m. Łodzi
Stawiński W. — I-szy Sekretarz P. P. S.
Szymanek P. — Wojewoda Łódzki
Taubwurcel W. — Prezes Honorowy Klubu
Wende W. — Gen. Dyr. Centr. Zarz. Przem. Włókienniczego
Stroczan W. — Gen. Dyrektor Centrali Tekstylnej
Inż. Kotarba K. — Gen. Dyrektor Centrali Zbytu Papierniczego
Mgr. Ochab St. — Gen. Dyrektor Centrali Zbytu Skórzanego
Mgr. Walasik Cz. — Starosta Grodzki Łódzki
Widawski F. — Przewodniczący O. K. Z. Z.
Zatke W. — Prezes Rob. Stow. Sportowych

KOMITET WYKONAWCZY:

Szudziński S. — Przewodniczący Komitetu
Lubawski H. — Wiceprzewodniczący
Członkowie: Inż. Kowalski S., Z. Krachulec, Z. Lange, Dr K. Łukasiewicz, S. Piątkowski, Z. Skibicki.

WŁADZE Ł. K. S.

Zarząd.

Prezes — Heliodor Konopka

Wiceprezesi — Stefan Szudziński, Wawrzyniec Cyll, Henryk Klimczak

Sekretarz — Tadeusz Nejman

Skarbnik — Jan Boczkowski

Gospodarz — Eugeniusz Krupiński

Członkowie Zarządu:

Kierownicy Sekcyj:

Piłki nożnej —
Kazimierz Rutowicz

Lekkoatletycznej —
Tadeusz Bobiński

Hokejowej —
Aleksy Łabentowicz

Kolarskiej —
Stefan Matusiak

Motorowej —
Czesław Fijałkowski

Piłki ręcznej —
Czesław Raczyński

Pływackiej —
Stanisław Piątkowski

Tenisowej —
Mieczysław Korcelli

Bokserskiej —
Jan Okołowicz

Zapaśniczej —
Stefan Furłak

Szachowej —
Antoni Górski

Marian Sikorski

Zygmunt Lange

W ROKU 1948 Z RAMIENIA Ł. K. S. PRACUJĄ

W Łódzkim Okr. Zw. Piłki Nożnej
Heliodor Konopka — prezes
Zygmunt Hanke — przewodniczący W. S. S.
Zygmunt Kowalski — kapitan związkowy

W Łódzkim Okr. Zw. Hokeja na Lodzie
Zygmunt Lange — prezes
A. Łabentowicz
inż. Edward Werner — kapitan sportowy

W Łódzkim Okr. Zw. Motorowym
Czesław Fijałkowski

W Łódzkim Okr. Zw. Pływackim
Stanisław Piątkowski

W Łódzkim Okr. Zw. Bokserskim
Marian Sikorski

W Łódzkim Okr. Zw. Lekkoatletycznym
Henryk Lubawski — wiceprezes i przew. W. S. S.
Sienkiewicz Jadwiga — sekretarz
Świątczak — skarbnik
Tadeusz Bobiński — członek Zarządu
Marian Jeżewski — członek Zarządu
Kazimierz Spychała — członek Zarządu
Zdzisław Siwczak — członek W. S. S.
Barbara Bielecka — członek Zarządu

Zarząd Ł. K. S.

Jubileuszowy Komitet Wykonawczy.

W S T Ę P

Zagadnienie sportu jest ściśle związane z pojęciem kultury fizycznej człowieka.

Przez zamiłowanie do sportu zachęcamy młodzież do uprawiania ćwiczeń cielesnych. Podnosząc poziom sprawności fizycznej młodzieży, uodporniamy ją na choroby społeczne i przysparzamy Państwu zdrowych, tęgich i świadomych swych obowiązków obywateli, gotowych każdej chwili stanąć do walki w obronie granic i suwerenności Kraju, budowniczych Jego pomyślności i zamożności.

Toteż garstka młodzieży akademickiej, zakładając Ł. K. S. w 1908 roku nie przypuszczała zapewne, jak szczytną rolę spełniać będzie Ł. K. S. w służbie dla Państwa.

W ciągu 40 lat swego istnienia Ł. K. S. niestrudzenie krzewił ideę sportową wśród najszerszych warstw młodzieży łódzkiej. Uczeń, robotnik, rzemieślnik czy pracownik umysłowy, wstępujący do Ł. K. S., tworzyli jedną zwartą rodzinę klubową — prawdziwe ognisko demokratyczne. Nie dzieliły ich wyznania czy pochodzenie. Traktowani jako równi i pełnoprawni, nawiązywali szybko nici prawdziwej przyjaźni. Przez pilność, pracowitość i zdyscyplinowanie stawali się pożytecznymi jednostkami w swych sekcjach, a osiągając sukcesy w poszczególnych gałęziach sportu, przysparzali Ł. K. S. sławy i dobrego imienia nie tylko w kraju, lecz i za granicą.

Więzy koleżeństwa i przyjaźni zadzierżgnięte od lat młodocianych i oparte na umiłowaniu barw klubowych, utrzymywane były nadal mimo wycofywania się z czynnego życia zawodniczego.

Dwie katastrofy wojenne nie zdołały przeto zniweczyć całkowicie dorobku Ł. K. S.

Po każdej zawierusze wojennej, mimo bolesnych wyrw, jakie poczynione zostały w szeregach wypróbowanych i oddanych idei

sportu działaczy klubowych, Ł. K. S. mobilizuje pozostałe jeszcze siły, aby uchwyciwszy sztandar w swe ręce, spełniać dalej swą powinność względem współobywateli i Państwa.

Pracą i wynikami zdołaliśmy zaskarbić sobie zaufanie społeczeństwa łódzkiego, które darzyło nas gorącym poparciem.

Wzmagające się z roku na rok wpływy kasowe, umożliwiły władzom klubowym wybudowanie stadionu z niezbędnymi dla ćwiczących urządzeniami sportowymi.

Pozwoliło to młodzieży na należyte, pod fachowym kierownictwem, uprawianie umiłowanych gałęzi sportu, zaś społeczeństwu łódzkiemu spędzanie wolnych chwil po trudach pracy na godziwej rozrywce, a niejednokrotnie na prawdziwej biesiadzie sportowej.

W dniach 23 — 30 maja obchodzi Ł. K. S. jubileusz 40-lecia istnienia.

Wierzymy niezłomnie, że społeczeństwo łódzkie nie poskąpi nam swej sympatii i przez liczny udział w naszych uroczystościach zadokumentuje swe uznanie dla pracy ludzi, których największym ideałem była, jest i będzie — Polska!

PAMIĘCI ZMARŁYCH CZŁONKÓW

W 40-lecie Wielkiego Dnia założenia Klubu — myśl nasza samorzutnie zwraca się do Tych, którzy od nas odeszli na zawsze, a którzy położyli i umacniali przez całe swe życie fundamenty pod zręby tak potężnej organizacji, jaką jest Ł. K. S.

Na pewno nie przypuszczali, że ziarno rzucone przez Nich wtedy tak niepewnie i ostrożnie — wyda tak znakomite rezultaty. Nie szczędzili oni trudów, wierni idei, którą ukochali, której wierni pozostali aż do zgaśnięcia ich doczesnego bytu.

Ich przywiązanie do Klubu i jego barw — jakżeż znamienne — może służyć jako przykład godny naśladowania przez obecne i przyszłe pokolenia. Patrząc na rozrost Ł. K. S-u z perspektywy 40-tu lat, czujemy głęboką wdzięczność do tych, co nie w pogoni za osobistymi względami, ale w trosce o wychowanie fizyczne młodzieży, nie szczędzili swych sił, aby dać społeczeństwu pożyteczną i żywotną placówkę sportową, która mimo dwukrotnych kataklizmów wojennych przetrwała, aby tym intensywniej — rozkwitnąć.

W czasie tworzenia Klubu jak i przez całą 40 letnią działalność krzepiła ich wiara w człowieka, wiara w dobro sprawy i wiara w wielką ideę fizycznego odrodzenia Narodu.

Nam, dawnym działaczom klubowym, znani są Oni, znana jest ich pełna ofiarności bezinteresowna praca, chylimy czoło przed nimi i w dniach Jubileuszowych wspominamy z wdzięcznością ich pracę dla dobra Ł. K. S-u.

Odeszli od ukochanego Klubu, lecz w historii jego żyć będą wiecznie.

Umiłowanie przez nich organizacji, połączone z fanatyzmem, niechaj będzie przykładem dla obecnych i przyszłych pokoleń.

W kronikach klubowych, ocalałych z ostatniej pożogi wojennej, uzupełnionych obecnie — czytamy następujące nazwiska zmarłych:

Ryszard Winter
Wiliam Horocks
Leopold Komorowski
James Galawas
Mieczysław Kafanke
Józef Hanke
Józef Żmigrod
Feliks Jezierski
Antoni Poznański
Stanisław Mike
Aleksander Polankiewicz
Władysław Fejer
Bronisława Jaszczakówna
Henryk Nęszper
Emil Żakiewicz
Zygmunt Merle
Tadeusz Potz
Władysława Skibicka
z Kowalskich
Władysław Kozielski
Adam Obmiński
Inż. Eugeniusz Linka
Janina Lutrosińska
Inż. prof. Edward Ullman

Andrzejak Marian
Ciaś Józef
Cyrański Julian
Czekalski Izydor
Dickstein Władysław
Eklerowa Mieczysława
Ekler Feliks
Fichna Bolesław
Fiszer Mieczysław
Gapiński Zdzisław
Garelik Maks
Goliński Paweł
Gostomski Karol
Hauptfleisz Rudolf
Heiman Arnold
Henneberg Emanuel
Jakubiec Leopold
Jaroszek Marceli
Jeżewski Mieczysław
Józefiak Antoni
Kantor Roman
Noskiewicz Jan
Ołubek Zygmunt
Pfeiffer Józef
Piasecki Edmund
Piotrowski Stanisław
Podciechowski Stanisław
Rau Zygmunt
Sobocki Boruch
Wardęszkiewicz Kazimierz
Wierucki Stefan
Załęski Władysław

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!

LISTA ODZNACZONYCH POŚMIERTNIE ODZNAKĄ KLUBU

ZŁOTĄ

1. Chilarski Eugeniusz
2. Czekalski Izydor
3. Goliński Paweł
4. Horocks Tomasz - Wiliam
5. Merle Zygmunt
6. Pfeiffer Józef
7. Rau Zygmunt
8. Rżewski Aleksy
9. Ullman Edward
10. Wardęszkiewicz Kazimierz
11. Wierucki Stefan
12. Wnukowski Stanisław

SREBRNĄ

1. Andrzejak Marian
2. Ekler Feliks
3. Furmański Roman
4. Hanke Józef
5. Heiman Arnold
6. Henneberg Emanuel
7. Hirszberg Jerzy
8. Jakubiec Leopold
9. Kantor Roman Józef
10. Komorowski Leopold
11. Kowalski Romuald
12. Kozielski Władysław
13. Lewalski Józef
14. Mackiewicz Witold
15. Montag Józef
16. Neszper Henryk
17. Noskiewicz Jan
18. Obrubański Adam
19. Piotrowski Stanisław
20. Rembowski Czesław
21. Waleński Karol
22. Załęski Władysław
23. Żakiewicz Emil

BRĄZOWĄ

1. Brzeski Kazimierz
2. Ciaś Józef
3. Cichocki Witold
4. Dickstein Władysław
5. Feja Hieronim
6. Fejer Władysław
7. Fiszer Mieczysław
8. Fliegel Stefan
9. Gapiński Zdzisław
10. Jaroszek Marceli
11. Jaszczak Bronisława
12. Józefiak Antoni
13. Kafanke Mieczysław
14. Klinger Stanisław
15. Koziorowski Stanisław
16. Lutrosińska Janina
17. Polankiewicz Aleksander
18. Potz Tadeusz
19. Suwała Stefan
20. Suwała Wawrzyniec
21. Szoll Alojzy
22. Szymański Leon
23. Wisławski Tadeusz
24. Woskowicz Jan
25. Zieliński Bronisław

ZARYS HISTORYCZNY ŁÓDZKIEGO KLUBU SPORTOWEGO 1908 — 1948 R.

W roku bieżącym upływa 40 lat od chwili, kiedy garstka ludzi czynu, nie bacząc na wszelkiego rodzaju trudności, przezwyciężając różne przeszkody natury formalnej jak i lokalnej, zdecydowała się stworzyć organizację sportową pod nazwą Łódzki Klub Sportowy, zwaną pospolicie od samego początku „Ł. K. S."

Pod zaborem rosyjskim organizacja tego rodzaju o wybitnie polskim charakterze nie miała wielkich szans powodzenia, w przeciwieństwie do uprzywilejowanych różnych niemieckich „Vereinów", których już kilka istniało w tym czasie na terenie Łodzi.

Popularna piłka nożna już w chwili powstania Ł.K.S.-u cieszyła się coraz większym zainteresowaniem, zwłaszcza, że po pierwszych niepowodzeniach zaczęły się sukcesy ełkaesiaków. Najlepszym tego dowodem są uzyskane mistrzowskie tytuły Łodzi w latach 1912, 1913 i 1914 przez wzrastającą na siłach drużynę Ł.K.S.-u.

Brak własnego boiska, uniemożliwiający racjonalne uprawianie sportu, zmusił ówczesne władze klubu do poczynienia kroków w kierunku, uzyskania odpowiedniego terenu, co się wreszcie udało.

Dzięki staraniom ś. p. T. Horoksa i obecnego prezesa honorowego p. W. Taubwurcela uzyskano bezinteresownie od Tow. Akc. I. K. Poznański teren przy ul. Srebrzyńskiej, który po rocznym przygotowaniu doczekał się otwarcia w dniu 16 maja 1912 r. Na terenie tym znalazło pomieszczenie boisko piłkarskie, bieżnia, 2 korty tenisowe, skromne trybuny otwarte i budynek gospodarczy.

Oprócz piłki nożnej, Ł.K.S. propagował również lekkoatletykę, wychowując wybitne jednostki, które jak na ówczesne cza-

sy uzyskiwały w poszczególnych konkurencjach dość dobre wyniki, ustalając rekordy Łodzi, a nawet bijąc rekordy rosyjskie.

Wspaniale zapowiadająca się działalność klubu została przerwana w 1914 r. przez wybuch wojny światowej. Przerwa ta trwała do roku 1916, kiedy to grono pozostałych w Łodzi ełkaesiaków próbuje zespolić się i wznowić działalność klubu. Był to ciężki okres, gdyż trzeba było zaczynać wszystko od początku — bez boiska, lokalu, sprzętu, funduszów itd.

W okresie tym pod okupacją niemiecką powstało cały szereg nowych klubów „ersatzów", które starały się wyeliminować lub osłabić działalność ŁKS-u. Chociaż jednak sukcesy sportowe chłopców w białoczerwonych kostiumach były znikome. to jednak Ł.K.S. w życiu sportowym Łodzi odgrywał wciąż ważną i dominującą rolę.

Od roku 1921—Ł.K.S. zaczyna osiągać poważne sukcesy w pracach organizacyjnych i sportowych. Uprzednio zdobyty teren sportowy przy ul. Srebrzyńskiej został podczas wojny światowej zupełnie zniszczony. Zarząd klubu w ciągu kilkuletnich starań w Zarządzie Miejskim uzyskał jednak w r. 1923 nowy teren pod budowę stadionu przy Al. Unii.

Od tego czasu zakres pracy Ł.K.S. coraz bardziej się rozszerza i ogarnia różne dziedziny sportu.

W sierpniu 1924 roku ŁKS obchodzi 15-lecie istnienia Klubu — imprezy odbywają się już na własnym stadionie, przy udziale najżywotniejszych sekcji: piłkarskiej i lekkoatletycznej. Inne sekcje jak kolarska, tenisowa, szermiercza były w stadium organizacji.

Na jubileuszu 25-lecia istnienia Klubu, obchodzonym w czerwcu 1933 r., Ł.K.S. może poszczycić się nielada dorobkiem, gdyż czynnych jest 10 pełnowartościowych sekcji sportowych: piłkarska, lekkoatletyczna, kolarska, gier sportowych, pływacka, tenisowa, bokserska, szermiercza, strzelecka i hokejowa.

Po raz trzeci jubileusz 30-lecia istnienia klubu obchodzony był w r. 1939.

Przypatrując się defiladzie na stadionie i różnym imprezom sportowym w czasie uroczystości jubileuszowych nietrudno było dojść do wniosku, że Ł.K.S. zdał egzamin organizacyjny i propagandowy. Ta rokująca wiele na przyszłość działalność najpopularniejszego Klubu zostaje przerwana we wrześniu 1939 roku. Wybuchła wojna. Wielu ełkaesiaków staje w szeregach Armii.

W kilka tygodni później Klub dzieli los wszystkich innych polskich stowarzyszeń—zostaje rozwiązany przez władze niemieckie. Liczni zawodnicy ŁKS-u dostają się do więzień, trafiają do obozów koncentracyjnych. Wielu z nich nie sądzonym było już wrócić do ukochanej działalności.

Komitet Jubileuszowy 15-lecia klubu. Stoją: Krachulec, Hirszberg, Haiman, Taubwurcel, Montag, Sienkiewicz, Hanke Z., Sobocki, Lubawski H., Jarkiewicz.

Kiedy pozostali przy życiu zapaleńcy usiłują już w pierwszych miesiącach po wyzwoleniu wznowić działalność Klubu, stają wobec ciężkiego zadania. Całkowity brak sprzętu sportowego, zdewastowane w okresie wojny boisko, przetrzebione szeregi czynnych zawodników, brak lokalu — zdają się przekreślać z góry wszelkie zamiary. Entuzjazm robi jednak swoje. Ł.K.S. już wkrótce dzierży znów prym w życiu sportowym Łodzi, rozwija coraz żywotniejszą działalność, wierny swym długoletnim tradycjom.

Obchodzony w tym roku jubileusz jest jedynym w swoim rodzaju na terenie naszego miasta. W ciągu minionego okresu ciągłego rozrostu Klubu i umacniania jego pozycji, niezliczone różne stowarzyszenia sportowe — różne „Vereiny“ — na przestrzeni lat szybko się likwidowały, na ich miejsce powstawały nowe, by wkrótce zniknąć z horyzontu. Jedynie Robotnicze

Towarzystwo Sportowe „Widzew", mające poza sobą podobne przeżycia, wykazujące się tym samym pionierskim zapałem — dotrzymało kroku do dnia dzisiejszego najstarszemu klubowi Łodzi.

Doczekaliśmy się jubileuszu 40-lecia klubu i zdajemy sobie sprawę, że ziarno rzucone na glebę łódzką w 1908 r. dobrze się zakorzeniło i wydaje owoce, które mają już w społeczeństwie naszym wyrobioną markę. Jest to nagroda dla tych nielicznych, którzy przetrwali wszelkie próby od pierwszych lat istnienia klubu, a niech będzie przykładem i otuchą dla następców, żeby nie zaprzepaścili wywalczonej pozycji i dzielnie kroczyli naprzód, wzbogaceni przeżyciami pionierskiej pracy poprzedników.

HISTORIA POWSTANIA Ł. K. S.

Po raz czwarty opisujemy powstanie Ł.K.S.-u. Nic się w tej historii zmienić nie może, ale opisać trzeba. Jednodniówki, wydawane podczas jubileuszów 15-o, 25-o i 30-leci cudem ocalałe po ostatniej wojnie światowej — są w tak nikłej ilości, że trzeba podać po raz czwarty historię powstania Ł.K.S.-u, by pierwsze kroki stawiane przy montowaniu Klubu były znane ogółowi społeczeństwa.

ŁKS w swej 40-letniej historii przetrwał dwie wielkie wojny światowe. Po pierwszej wojnie nie pozostało żadnych notatek i tylko sięgając pamięcią wstecz moglibyśmy w jubileuszówce 15-lecia umieścić niektóre fragmenty — dzisiaj byłoby to jeszcze trudniejsze po upływie tylu lat...

Szczęśliwymi wybrańcami losu, którym przypadł udział pierwszego kroku w montowaniu Klubu, byli: Henryk Lubawski, Arnold Hajman i Jerzy Hirszberg. Ludzie ci, odbywając studia zagranicą zetknęli się tam ze sportem, a po przyjeździe do kraju przewodnią ich myślą było propagowanie sportu i utworzenie w tym celu polskiego klubu sportowego w Łodzi. Praca była nie łatwa. Po pierwsze trzeba było zachęcać młodzież do uprawiania sportu. Drugą nie mniej ważną sprawą było zalegalizowanie Klubu i zainteresowanie jego działalnością społeczeństwa. Słowem, praca od podstaw. Pokonanie tych trudności odbyło się dzięki jednostkom, które skupiły się w naszych szeregach i niezłomną wolą dopięły celu.

W zaraniu działalności ćwiczenia odbywały się na placach podmiejskich, a kończyły się czasem... w komisariacie policyjnym, bo ówczesne władze rosyjskie nie patrzyły chętnym okiem na sportowe organizacje polskie. Finansowanie działalności następowało dzięki oddawaniu części swych zarobków przez organizatorów. W krótkim czasie szeregi nasze zwiększyły się, przeważnie powracającymi ze studiów zagranicznych piłkarzami. Legalizacja Klubu i własne boisko były jedynymi czynnikami, umożliwiającymi nie tylko rozwój, ale i istnienie Klubu.

W drugiej połowie 1908 r. nastąpiła z trudem przeprowadzona legalizacja Klubu. W pracach zalegalizowania Klubu

które spoczywały w rękach Henryka Lubawskiego — pomagał Andrzejewski — Polak zatrudniony w Gubernatorstwie Piotrkowskim. Gdyby nie ta pomoc, niewiadomo, czy legalizacja Klubu nie potrwałaby kilka lat.

Skład ówczesnego Zarządu był następujący:

R. Winter — Prezes
Inż. Zenon Sienkiewicz — Wiceprezes
Henryk Lubawski,
Józef Szwarc,
Jerzy Hirszberg
Arnold Hajman — Członkowie Zarządu

Ćwiczenia i rozgrywki odbywały się na dzierżawionych boiskach klubów niemieckich. Nieporozumienia z tymi klubami zmuszały do częstych zmian tych boisk. Rozrost Klubu wymagał jak najszybszego posiadania własnego boiska. Ekwipunek piłkarzy był wówczas już kompletny: koszulki białe, spodenki czarne i buty piłkarskie.

W roku 1909 nastąpiła zmiana na stanowisku prezesa, którym został obrany W. Taubwurcel. Niezmordowana praca prezesa Taubwurcela, któremu z całą ofiarnością pomagał ś. p. T. Horocks, honorowy członek Klubu, pozwoliła doczekać się zdobycia własnego boiska. Panowie ci uzyskali teren oparkaniony przy ul. Srebrzyńskiej od Tow. Akc. I. K. Poznański. Na tym terenie powstał stadion składający się z boiska piłkarskiego, bieżni, dwóch kortów tenisowych, 6-ciu odkrytych lóż. Teren uzyskaliśmy w 1911 r. Po przeszło rok trwających przygotowaniach, w dniu 16 maja 1912 r. nastąpiło otwarcie boiska połączone z imprezą piłkarską i lekko-atletyczną.

Sekcje piłki nożnej i lekkiej atletyki w krótkim czasie zajęły czołowe miejsce nie tylko w Łodzi ale i w kraju. Drużyna piłki nożnej od 1911 r. do 1914 r. była mistrzem Okręgu. Rozgrywano zawody nie tylko lokalne ale krajowe i z drużynami „zagranicznymi“ do których należały zespoły krakowskie A. Z. S., Wisła — Cracovia oraz z klubami z Berlina, Lipska, Wrocławia.

Lekka atletyka dzierżyła również prym w Łodzi i kraju. O poszczególnych wynikach pisać nie będę, bo umieszczamy je w sprawozdaniach poszczególnych sekcji.

Stopniowo wprowadzono do pierwszej drużyny piłkarskiej własny narybek, który okazał się bardzo zdolnym. W drużynie piłkarskiej Ł.K.S.-u w 1913 r. brali udział dwaj Anglicy, zatrudnieni w Łodzi, którzy wnieśli do drużyny dużo techniki i gry zespołowej, stawiając ją na poziomie pozwalającym rozgrywać zawody z drużynami zagranicznymi.

Wyjazdy w kraju odbywały się najczęściej do Warszawy. Wyjeżdżaliśmy również na prowincję do Kalisza i Częstochowy. W Częstochowie w r. 1909 podczas Wystawy Gospodarskiej, z inicjatywy Pana Pytlasińskiego, odbyły się zawody piłki nożnej i lekkiej atletyki pomiędzy „Koroną“ warszawską i ŁKS-em. Z imprezy tej Ł.K.S. wyszedł zwycięsko we wszystkich konkurencjach. „Urozmaiceniem“ tego wyjazdu było zaaresztowanie całego zespołu ŁKS przez ówczesne władze carskie, które prawdopodobnie wiezione przez nas piłki nożne uważali za bomby. Dzięki energicznej interwencji p. Pytlasińskiego, po 14 tu godzinach przymusowego aresztu, zwolniono drużynę.

Lekka atletyka, która była propagowana przez ŁKS miała w Łodzi licznych zwolenników, a uzyskiwane wyniki były jak na owe czasy pierwszorzędne.

Pierwszym kapitanem drużyny piłkarskiej był Henryk Lubawski, w końcu 1909 r. kapitanem został inż. Sienkiewicz, który już uprzednio zmobilizował wszystkich swych kolegów ze studiów zagranicznych, przebywających na terenie Łodzi, zasilając drużynę wyszkolonymi piłkarzami. W 1912 r. kapitanem został Bernard Miller, były zawodnik Cracovii, który położył szczególny nacisk na odmłodzenie drużyny, a posiadając odpowiedni narybek wyzyskał go i zmiana ta nie wpłynęła zupełnie na obniżenie poziomu. W 1914 r. kapitanem drużyny został Filipiński, wybijając się jako jeden z bardziej uzdolnionych, już wychowanków Klubu. Odznaka Klubu w postaci chorągiewki białoczarnej - białej musiała być w tym kolorze przyjęta, gdyż na barwę biało-czerwoną władze ówczesne nie zgodziły się. Emblemat Klubu został wykonany przez J. Szwarca i utrzymał się w pierwotnej formie do dnia dzisiejszego.

Po czterdziestu latach, z tych którzy kładli pierwsze cegiełki pod fundamenty Klubu w 1908 r. pozostali tylko czterej: są nimi: Henryk Lubawski, inż. Zenon Sienkiewicz, Jan Jarkiewicz i Stanisław Lubawski.

Szeregi tych, którzy od 1909 r. stopniowo do Klubu wstępowali i ponieśli duże zasługi, też pozostały w przerzedzonej ilości. Pierwsza i druga wojna światowa zlikwidowały cały szereg Klubów sportowych, Ł.K.S. przetrwał i nadal dzierży prym w sporcie w okręgu Łódzkim, wiernie spełniając swe zadanie. Duma napawa wszystkich tych, którzy część wysiłku swego życia poświęcili dla dobra sportu — a jest ich w Ł.K.S.-ie spora liczba — widząc rezultaty wytrwałej pracy i silnej woli, dzięki czemu stworzyli tak potężną jednostkę sportową.

„...POZOSTALI TYLKO CZTEREJ...“

Inż. Zenon Sienkiewicz

Henryk Lubawski

Jan Jarkiewicz

Stanisław Lubawski

1908 — 1948

Idzie maj ten sam, ten sam
Sprzed czterdziestu idzie laty,
Znów chłopięce oczy mam,
Pachną znów kasztanów kwiaty.

Wiosna kroczy taka bliska
W noc majową w kirze drzew,
Księżyc wschodzi nad „Źródliska".
Znów słowiczy słychać śpiew,

Na Srebrzyńskiej chłopcy grali
I na Dzielnej placyk był,
Wszystko się rozwiało w dali,
Rozsypało w gruz i pył.

Przeminęło tyle lat,
Grałem kiedyś — małe chłopię,
A dziś człowiek — stary grat,
Życie mnie jak piłkę kopie.

Siedmiobarwny tęczy łuk
Zawsze się po burzy wzniesie,
Będzie grał mój syn i wnuk
W ukochanym Ełkaesie.

Tyle lat, czterdzieści lat...
Przeszły wojny, cień Hitlera,
Nam nie straszna śmierć, czy bat,
Bo Idea nie umiera!

Sienkiewiczowi,
Jarkiewiczowi,
Lubawskiemu

1.V.1948 r.

WSPOMNIENIE

Czasem spłynie z lat oddali
Zapomniany szept niedzieli,
Kiedy wiosną chłopcy mali
Jeno bazie wierzb widzieli.

Żółto już forsycje kwitną,,
Kasztan już otwiera liście,
Hen, na nieba toń błękitną
Słońce wschodzi promieniście.

Gdzieś za miastem niedaleko
Mali chłopcy w piłkę grają,
Wierzby w baziach ponad rzeką
Bogu kłonią się i majom.

Ile wspomnień, barw i treści...
W piłkę grają mali chłopcy
Jak ja temu lat czterdzieści...
Niepotrzebny dziś i obcy...

W. SALM

1 MAJA 1942 R.

Minie wojna, Chryste Panie,
Sprawiedliwy maj nastanie
Znów „Polonia" w pierwszym rzędzie
Z „Legią" jeszcze kroczyć będzie.
Spełni twarde obowiązki,
Lud z kopalni i „Ruch" Śląski.
I nikt nigdy nie zaśpiewa
Requiescat dla „Widzewa".
Ogień piekieł, Wezuwiuszy
„Wisły", „Warty" nie wysuszy.
I ten zawsze zginie marnie
Ktoby zdusić chciał „Garbarnię".
Nikt cię w groby nie zaniesie
Ukochany „Elkaesie"
Z każdej walki, z wszelkiej próby
Wyjdą nasze polskie kluby.
Dzień się zbliża, chwila bliska
Wybiegniemy na boiska.

1.V.1942 r.

Ł. K. S. NA PRZESTRZENI 40 LAT

Przetrwanie organizacji sportowej przez okres 40 lat, uznać należy również za swego rodzaju rekord. Dlatego warto przypomnieć sobie sylwetki tych, którzy pisali karty chlubnej historii Klubu.

Zacznijmy od najstarszych.

Spośród założycieli ŁKS w roku 1908 — pozostali przy życiu tylko: inż. Sienkiewicz Zenon, Lubawski Henryk, Lubawski Stanisław i Jarkiewicz Jan. Do zasłużonych weteranów nieco późniejszego okresu należą: Taubwurcel Wacław, Krachulec Zygmunt, Hanke Zygmunt, Filipiński Józef, Mühlm Franciszek, Konopka Heliodor, inż. Kowalski Stanisław, Kozłowski Czesław, Sosiński Adam, Kowalski Antoni, Salm Witold, Kowalski Aleksander.

T a u b w u r c e l W a c ł a w, obecny prezes honorowy, najdłużej piastował mandat prezesa klubu (od 1909 do 1921 roku).

L u b a w s k i H e n r y k, był pierwszym kapitanem drużyny piłkarskiej i jednocześnie doskonałym biegaczem.

Pierwsi lekkoatleci ŁKS byli jednocześnie piłkarzami i bili ówczesne rekordy rosyjskie. Od 1910 roku prym wiedli Lubawski H., Lubawski Stanisław, Filipiński Józef i Mühlm Franciszek.

K o n o p k a H e l i o d o r, obecny prezes klubu, brał udział w pracach Zarządów i różnych komisji sportowych bez przerwy od 1922 r. do chwili obecnej.

K r a c h u l e c Z y g m u n t ma wybitny talent organizatorski; w 1925 postawił na nogi sekcję kolarską, w 1932 ruszył z miejsca sekcję bokserską. Obecnie zajmuje się atletyką,

S k i b i c k i Z y g m u n t, był inicjatorem w staraniach o uzyskanie od Zarządu Miasta terenu pod obecny stadion ŁKS przy Al. Unii. Przez cały czas budowy okazywał najwięcej zainteresowania i troski o należyty postęp prac,

M ü l l e r B e r n a r d, w 1911 r., O b r u b a ń s k i A d a m w 1921 r. — należą do dobrze zasłużonych dla klubu sportowców. Zreorganizowali oni drużyny piłkarskie, umożliwiając im sukcesy, w wyniku których przez szereg lat tytuły mistrzowskie nieprzerwanie należały do ŁKS.

W o l c z y ń s k i J ó z e f był jednym z dzielniejszych i bardziej ryzykownych prezesów klubu. Bez pieniędzy odważył się postawić krytą trybunę; wojna przerwała jego kłopoty i... ewentualne wizyty komorników z racji wystawionych weksli,

L u b a w s k i H e n r y k, K r a c h u l e c Z y g m u n t, K o w a l s k i St a n i s ł a w i D r Ł u k a s i e w i c z K. — tworzą tradycyjny komplet jubileuszowy przy organizowaniu wszystkich jubileuszów i wydawaniu „jednodniówek",

Inż. K o w a l s k i S t a n., bierze udział w pracach Zarządu od 1916 roku. Kierował od początku robotami przy budowie stadionu, inicjuje wraz z rodziną swoją budowę kortów tenisowych, domku-szatni i strzelnicy małokalibrowej,

ś. p. C z e k a l s k i I z y d o r, popularnie zwany „Icek" był najgroźniejszym kapitanem drużyny piłkarskiej. Na zawodach mistrzowskich potrafił usunąć własnego zawodnika za nieposłuszeństwo lub złą grę. Niekiedy wobec braku sprzętu — kazał piłkarzom grać... w dwu lewych butach,

K o w a l s k i A l e k s a n d e r, jest na razie niepokonanym królem strzelców piłkarskich. Będąc czynnym graczem od roku 1911 w 115 zawodach uzyskał 130 bramek. Poza tym, będąc w niewoli niemieckiej podczas ostatniej wojny, zorganizował na obczyźnie drużynę piłkarską ŁKS — popularyzując w ten sposób swój klub macierzysty. Był również organizatorem pierwszego Kolegium Sędziów Piłkarskich,

K r ó l W ł a d y s ł a w, jest jedynym przedstawicielem wszechstronnego sportowca, gdyż oprócz piłki nożnej, uprawia tenis, hokej i pływactwo, zajmując w każdej dziedzinie czołowe miejsce,

L a n g e Z y g m u n t, jest wybitnym organizatorem: w 1927 r. — sekcji strzeleckiej, w 1930 — sekcji hokejowej, poza tym jest dotychczas wicekrólem strzelców piłkarskich, mając na 141 rozegranych zawodów — 69 zdobytych bramek,

Bracia Kowalscy: Stanisław, Antoni, Aleksander, Stefan i Zygmunt — byli w latach od 1916 do 1924 podporą drużyny piłkarskiej ŁKS, występując w pierwszej drużynie po 3 i 4 jednocześnie,

Sekcja Piłkarska jest najstarszą sekcją ŁKS — od powstania klubu w 1908 r., najmłodszą jest szachowa, zorganizowana w 1947 r., zajmuje jedno z czołowych miejsc na terenie Łodzi,

Cyll Wawrzyniec, prócz tego, że był doskonałym piłkarzem, reprezentantem Łodzi, Polski i olimpijczykiem — jest pożytecznym organizatorem w pracach od 1933 roku.

ŁKS WYDAŁ NASTĘPUJĄCYCH OLIMPIJCZYKÓW:

Piłkarze: Cyll Wawrzyniec, Gałecki Antoni,
Lekkoatleci: Kwaśniewska Maria,
Hokej: Król Władysław,
Szermierka: Kantor Roman,

Bobiński Tadeusz, należy do tych cichych i skromnych bohaterów, który w czasie okupacji niemieckiej, ukrywał i przechowywał sztandar ŁKS i po wyzwoleniu oddał go Klubowi.

Pisarski Józef — jest obecnie najpopularniejszym pięściarzem i czynnym sportowcem klubu,

Sekcja Pięściarska ŁKS — w 1947 roku zdobyła zaszczytny tytuł mistrza Polski,

Inż. Sienkiewicz Zenon, jeden z lepszych piłkarzy pierwszej drużyny, wciągnął do ŁKS w 1909 roku swoich kolegów z zagranicy, którzy podciągnęli drużynę do wysokiego poziomu,

Bobiński Józef, lekkoatleta — mistrz rzutu oszczepem okręgu łódzkiego do 1939 r. startował w barwach ŁKS w ciągu 20 lat,

ś. p. Pfeifer Józef i ś. p. Wierucki Stefan — byli podporą sekcji kolarskiej od jej założenia, aż do śmierci w 1946 r.

R. Winter
1908—1909

W. Taubwurcel
1909—1921
i od tego roku prezes
honorowy klubu

J. Woźniak
1922—1924

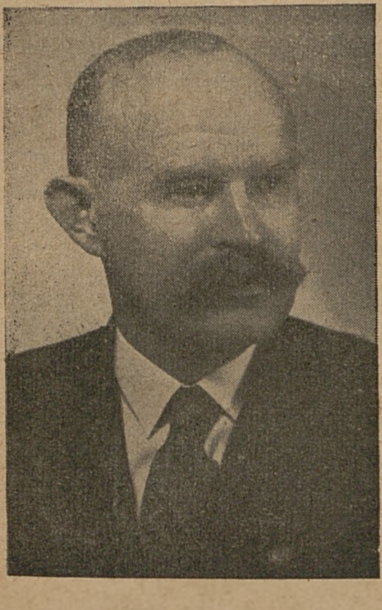
Płk. dypl. E. Chilarski
1929—1933

J Wolczyński
1934—1939

K. Mijal
1945

St. Szudziński
1946—1947

H. Konopka od r. 1925—1928
i od roku 1948 do chwili obecnej

ODZNACZENIA KLUBOWE

ZŁOTE

1. Cyll Wawrzyniec
2. Konopka Heliodor
3. Kowalski Stanisław
4. Krachulec Zygmunt
5. Lange Zygmunt
6. Lubawski Henryk
7. Sienkiewicz Zenon
8. Skibicki Zygmunt
9. Szudziński Stefan
10. Taubwurcel Wacław
11. Wolczyński Józef

SREBRNE

1. Andrzejak Edmund
2. Andrzejak Edward
3. Bobiński Józef
4. Bobiński Tadeusz
5. Bielewicz Karol, Prezes PZB
6. Boczkowski Jan
7. Błaszczyk Roman
8. Cajsler Lajos
9. Czyż Edward
10. Feja Franciszek
11. Gałecki Antoni
12. Hanke Karol
13. Hanke Zygmunt
14. Hofsznajder Jan
15. Jańczyk Roman
16. Jarkiewicz Jan
17. Jasiński Kazimierz
18. Kaczmarek Wiesław
19. Karasiak Władysław
20. Klimczak Henryk
21. Korcelli Mieczysław
22. Kowalski Antoni
23. Kowalski Aleksander
24. Kowalski Stefan
25. Kowalski Zygmunt
26. Kozłowski Kazimierz prok.
27. Król Władysław
28. Kwaśniewska Maria
29. Kurpesa Józef
30. Leśniewicz Aleksander
31. Lityński Klaudiusz
32. Łukasiewicz Karol, dr
33. Matusiak Stefan
34. Mehln Franciszek
35. Nieciecki Jarosław
36. Otto Zygmunt
37. Pegza Wacław
38. Pajchel Helena
39. Piątkowski Stanisław
40. Pisarski Józef
41. Prywer Tadeusz
42. Rąbalski Zygmunt
43. Rogacki Stanisław
44. Salm Witold
45. Skibicki Zbigniew
46. Snawacki Stefan

47. Sikorski Marian
48. Sosiński Adam
49. Sznajder Ludwik
50. Szumlewski Ludwik
51. Tadeusiewicz Eugeniusz
52. Trawiński Henryk, dr
53. Trzmiel Antoni
54. Wróblewski Wacław
55. Zatke Wacław
56. Zemełko Eugeniusz

BRĄZOWE

1. Baran Stanisław
2. Bednarek Bolesław
3. Bujnowicz Witold
4. Czyżewski Zygmunt
5. Czyż Henryk
6. Durka Jan
7. Damaszyński Wład.
8. Ekler Stefan
9. Feja Romuald
10. Filipiński Józef
11. Filipska Janina
12. Fijałkowski Czesław
13. Frymarkiewicz Henryk
14. Gałecki Józef
15. Gołębiowski Tadeusz
16. Grunert Henryk
17. Groblewski Tadeusz
18. Hogendorf Tadeusz
19. Janecki Marian
20. Janyst Józef
21. Jeżewicz Maria
22. Kędzierżawski Henryk
23. Kobielska - Cejzikowa
24. Kołaczkowski Jerzy
25. Kosut Franciszek
26. Kozanecki Marian
27. Kliombka Bronisław
28. Krupiński Eugeniusz
29. Kubiak Wacław
30. Lubawski Stanisław
31. Maciaszczyk Witold
32. Maniszewski Marian
33. Mila Józef
34. Majchrzak Eugeniusz
35. Marcinkowski Józef
36. Mikołajczyk Józef
37. Nieczkowski Stefan
38. Najman Tadeusz
39. Niewadził Władysław
40. Olejnik Jerzy
41. Okołowicz Jan
42. Owczarek Heronim
43. Pawlak Zdzisław
44. Pegza Władysław
45. Peskówna Janina
46. Pisarski Jan
47. Polak Bernard
48. Radomski Lucjan
49. Radomski Wacław
50. Raczyński Czesław
51. Radwański Kazimierz
52. Rutowicz Kazimierz
53. Śledź Antoni
54. Śledź Jan
55. Soduła Szczepan
56. Sowiak Stefan
57. Stollenwerk Zenon
58. Styczyński Stanisław
59. Stasiak Tadeusz
60. Sobczak Feliks
61. Szałapski Antoni
62. Szymczyk Henryk
63. Szwankowski Mieczysław
64. Twardowski Kazimierz
65. Wdowiak Kazimierz
66. Włodarczyk Jan
67. Włodarek Antoni
68. Wróblewski Władysław
69. Zadworny Józef
70. Zylis Henryk

LEKKA ATLETYKA

Propagowania lekkiej atletyki na terenie Łodzi podjął się ŁKS w zaraniu swej działalności; wówczas jak i obecnie zainteresowanie młodzieży i publiczności skupiało się przede wszystkim na piłce nożnej, która wstępnym bojem zdobyła masy zwolenników. Lekka atletyka uznana jako królowa sportu stanowi jednak niewątpliwie podstawę wszelkich innych sportów. Zmaganie się zawodników, którzy maksimum wysiłku i energii muszą wyładować z siebie dla poprawienia rekordu o ułamek sekundy lub o centymetr są dużymi wysiłkami sportowymi, dającymi wiele emocji i zadowolenia. Dziś lekka atletyka zdobyła już sobie wielu zwolenników. W roku 1908 sekcja lekko-atletyczna nie była jeszcze sekcją wyodrębnioną, przeważnie zawodnicy piłki nożnej uprawiali również lekką atletykę. Pomimo uprawiania dwóch gałęzi sportu zawodnicy wybijali się na czoło swymi wynikami.

W roku 1908, dnia 5 października, tj. w roku powstania Klubu członkowie nasi: Henryk Lubawski i Stanisław Lubawski startowali w biegach: pierwszy na 2 mile (rosyjskie) zdobywając II nagrodę w czasie 1:08 i 51$^{2}/_{5}$, drugi w biegu na 2000 m przybył V.

Wyniki w roku 1909 są następujące:

3 października — 1 mila angielska (1609 m): Michał Poznański I miejsce, Stanisław Lubawski III miejsce, Aleksander Nowacki IV miejsce,

10 października — 2 mile angielskie (3218 m): Stanisław Lubawski III miejsce,

24 października — 400 m mistrzostwo Łodzi: Henryk Lubawski II miejsce.

W r. 1910 wyniki lekkoatletów są dużo lepsze, a to z uwagi na racjonalną zaprawę zimową. W tym roku zapisać należy na konto Klubu parę zwycięstw:

Zawody w Agrykoli w Warszawie:

Bieg 100 m — Henryk Lubawski, I miejsce 11 3/5 sek.,

Bieg 400 m — Henryk Lubawski, I miejsce 56 sek.,

Bieg 110 m przez płotki — Fr. Mühln, I miejsce 17 sek.

Skok w dal — Franciszek Mühln, I miejsce 4,60 m,

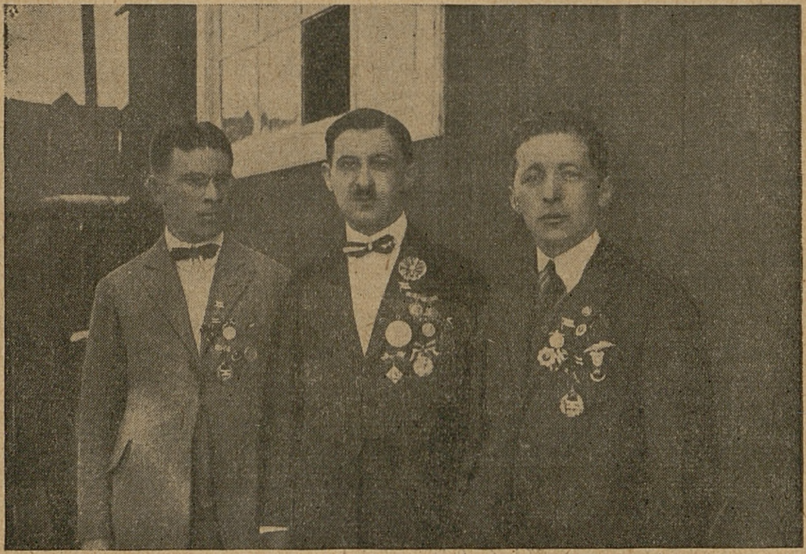
Skok wzwyż — Zenon Sienkiewicz, I miejsce 1,40 m

Mistrzostwa miasta Łodzi:

Bieg 100 m — Henryk Lubawski, I miejsce 11 1/5 sek.,

Bieg 400 m — Henryk Lubawski, I miejsce 54 sek.

Z roku 1911 nie posiadamy szczegółowych danych, nie mniej jednak czołowi lekkoatleci Henryk Lubawski, Stanisław Lubawski, Franc. Mühln, Józef Filipiński, Michał Poznański i Aleksander Nowacki przysporzyli Klubowi laurów, startując w zawodach lekkoatletycznych w Łodzi i Warszawie.

Trojka weteranow
Józef Lewalski, H. Lubawski, Antoni Kowalski.

Dnia 16 maja 1912 roku odbyły się pierwsze w Łodzi lekkoatletyczne zawody międzyklubowe z okresu otwarcia i oddania do użytku własnego boiska.

Program tych zawodów obejmował konkurencje: bieg 100 m, 400 m, 3×200 m i 100 m, rzut dyskiem i piłką uszatą, skoki w dal, wzwyż i o tyczce.

Udział w poszczególnych konkurencjach brali zawodnicy następujących klubów: „Union“, „Kraft“, „Newcastle“ i ŁKS.

Szczegółowych danych nie udało nam się zebrać, niemniej jednak zawodnicy Klubu osiągnęli wyniki, z którymi w ówczesnych czasach można już było śmiało rywalizować z zagranicą.

W roku 1913 odbyły się powtórnie międzyklubowe zawody lekkoatletyczne, przy czym pierwsze miejsce zajęli zawodnicy ŁKS, osiągając wyniki: w biegu na 100 m J. Filipiński — 11,2 sek., bijąc rekord rosyjski 11,6 sek.; drużyna w biegu sztafetowym 3×200 m w składzie: H. Lubawski, J. Filipiński i F. Mühln — 1:20 sek., bijąc również rekord rosyjski; w biegu 200 m W. Horrocks przychodzi pierwszy w czasie — 28,5 sek.

W biegu juniorów 100 m: — 1) Szulc 12²/₅ sek., 2) Jokel 12³/₅ sek.

Dalszy rozwój lekkiej atletyki w ŁKS został przerwany z powodu wybuchu wojny wszechświatowej i dopiero w roku 1922 na nowo rozpoczęto pracę w tym kierunku, ale już w zorganizowanej specjalnie sekcji.

Aczkolwiek niezbyt pomyślnie układały się warunki do ćwiczeń, a to z braku boiska klubowego i instruktora, to jednak usilna praca grona członków, pozwoliła osiągnąć już konkretne rezultaty w roku 1922, a mianowicie w I biegu ulicznym „Kuriera Łódzkiego“, członek ŁKS i jeden z pierwszych pionierów lekkiej atletyki w czasach powojennych, St. Kostrzewski przychodzi do mety drugi, mając w konkurencji zawodników tej miary co kapitan Baran, Kurletto i Woltersdorf. W tym samym roku w biegu „Głosu Polskiego“ tenże zawodnik zdobywa również drugie miejsce.

Wyjazd Kostrzewskiego na studia do Warszawy, osłabia pracę w życiu sekcji i powoduje jednoroczną przerwę. Dopiero z wiosną 1923 r. ŁKS zapewnił sobie współpracę śp. Czesława Rembowskiego, czynnego sportowca, doświadczonego organizatora i instruktora.

W roku tym pomimo bardzo poważnych braków w zaopatrzeniu sportowym, liczba członków sekcji wzrosła do 47 i po raz pierwszy, danym było lekkoatletom ŁKS w liczbie 9 występować oficjalnie na zawodach o mistrzostwo Polski w Warszawie w dniach 24 i 26 sierpnia 1923 r.

Egzamin z tak krótkotrwałej pracy zdano o tyle dobrze, że po raz pierwszy Łódź figurowała na liście uczestników zawo-

dów mistrzowskich na IV miejscu jako miasto, a na VII — jako klub. Tytuł mistrza w biegu na 5 km na rok 1923 zdobył St. Kostrzewski.

Z tym większym zapałem lekkoatleci ŁKS zabrali się do dalszej pracy, zwłaszcza, ze pierwszy ich pomyślny występ rokował nadzieję uzyskania lepszych wyników.

W początkach roku 1924 szereg osób na gruncie łódzkim, obserwując wzmagający się rozwój lekkiej atletyki w całej Polsce, zdecydował się na utworzenie w Łodzi magistratury lekkoatletycznej, któraby podtrzymała i poparła usiłowania poszczególnych klubów, czy jednostek, w kierunku rozwoju lekkiej atletyki.

W dniu 31 stycznia 1924 roku zostało zwołane Walne Zebranie ŁOZLA, do którego akces zgłosiło szereg klubów, a w pierwszym rzędzie ŁKS. Dużą rolę w organizowaniu okręgu odegrał śp. Czesław Rembowski.

W zawodach okręgowych, które odbyły się po raz pierwszy na terenie Łodzi w dniach 31 maja i 1 czerwca tegoż roku ŁKS zdobył miejsc: 6 pierwszych, 9 drugich i 5 trzecich.

Do tych zawodów ŁKS zgłosił 23 zawodników i 4 zawodniczki, przy czym sekcja pań ŁKS była jedyną sekcją w okręgu łódzkim, biorącą udział w zawodach.

Na powyższych zawodach, zawodnicy i zawodniczki ŁKS ustanowili pierwsze rekordy okręgowe, a mianowicie — biegi: 100 m — 12,2 Krumholc, 800 m — 2:20,8 Rembowski, 5000 m — 18:18,2 Tadeusiewicz; sztafeta 4×100 m — 47,7 sek.; rzuty: oszczepem — 35,38 Gerbich, dyskiem — 30,10 Kurpetowicz; bieg 60 m — 9,4 Nentwichówna, skok w dal — 3,40 m i wzwyż — 1,15 Nentwichówna.

W dniach 10, 15, 16 i 17 sierpnia 1924 roku Sekcja Lekkoatletyczna ŁKS z okazji uroczystości jubileuszowych 15-lecia istnienia klubu, zorganizowała pierwszą na gruncie łódzkim lekkoatletyczną imprezę, o charakterze ogólnopolskim.

Zawodnicy nasi zajęli następujące miejsca:

100 m — Krumholc	11,6	sek.	II m.
skok w dal — Zand	5,30	m.	II m.
Trójskok — Krumholc	9,05,5	m	II m.
Trójskok — Krumholc	11.20	m	III m.
1500 m — Rembowski	4,38,5	m	III m.
200 m — Krumholc			III m.
4×100 m —	48	sek.	II m.
skok wzwyż — Kozicki	151	cm.	III m.

Czołowi zawodnicy klubów stołecznych i okręgu łódzkiego dali możność publiczności łódzkiej w ciągu trzech dni trwania zawodów, porównania klasy zawodników miejscowych z asami ówczesnej polskiej lekkiej atletyki, jak: Weiss, Szydłowski, Kostrzewski, Chełmicki, Gruner i inni.

Na zawodach tych padł nienaruszony od lat 15 rekord polski w rzucie oszczepem, a osiągnięte inne wyniki stały również na wysokim poziomie.

Zawody jubileuszowe nie zakończyły pracy w sekcjach. Różnica, jaka musiała się uwydatnić między zawodnikami ŁKS, a zawodnikami stołecznymi, przeważnie rekordzistami Polski — stała się bodźcem do dalszej pracy. W trzy tygodnie po zawodach jubileuszowych, zespół ŁKS po raz drugi stanął do zawodów o mistrzostwo Polski. W ubiegłym roku ŁKS był debiutantem na zawodach o mistrzostwo Polski — rok 1924 utrwalił opinię ŁKS jako klubu rzetelnie opiekującego się lekką atletyką. W tym roku panie po raz pierwszy stanęły do zawodów na obcej bieżni, jednak zdały egzamin godnie i w rezultacie zajęły 4-te miejsce w ogólnej punktacji mistrzostw Polski. Mistrzostwo Polski za rok 1924 w pięcioboju przypada w udziale zawodnikowi ŁKS, p. Cz. Rembowskiemu.

Z braku inicjatywy ze strony innych klubów okręgu łódzkiego ŁKS wziął na siebie zaszczytne zadanie popularyzowania lekkiej atletyki przez organizowanie różnych zawodów.

W roku 1925 i 1926 sekcja lekkoatletyczna przeżywa kryzys. Przoduje jednak nadal w okręgu łódzkim. Ubywają nam w tym czasie najlepsi zawodnicy, przenosząc się do Warszawy — Maciaszczyk, Rembowski, Kozłowski, Gazicki, Maciński — lub też występują z klubu — Kurpetowicz, Gerbich.

Z młodszych zawodników wybijają się: Starosta, Kwaśniewski, Laufer. Z pań zaś: Wentlówna i Kobielska.

W latach 1927 i 1928 za czasu kierownictwa sekcji p. Kordasza, praca w sekcji poszła w kierunku rozwoju wszerz.

W tym czasie Sekcja Lekkoatletyczna ŁKS liczy około 100 zawodników. Są to jednak młodzi, początkujący zawodnicy. W roku 1927 na czoło klubów lekkoatletycznych w okręgu łódzkim, wysuwa się po raz pierwszy Koło Sportowe Młodzieży Sokolej w Piotrkowie. Już jednak w roku następnym ŁKS zdobywa przodujące miejsce.

Zamiast dobrych wyników z lat 1923 — 4 zawodnicy ŁKS w roku 1927 osiągają wyniki przeciętne, ale do każdej konkurencji staje ich kilku, a nawet kilkunastu. Tak przeprowadzona przez p. Kordasza praca rozwoju sekcji wszerz, daje jednak konkretne rezultaty. W roku 1927 młodzi zawodnicy ŁKS osią-

gają już kilka pięknych sukcesów. P. Kobielska bije rekord Polski w pchnięciu kulą, osiągając wynik 9.41,5 m na Mistrz. Okręgu w dniu 18.6. 27. W tych samych zawodach bije rekord okręgu w rzucie dyskiem — 27,8 m. W ogólnej punktacji Mistrzostw okręgowych Pań, ŁKS zdobywa po raz trzeci pierwsze miejsce. Z zawodników największe sukcesy osiąga Starosta, który w Biegu Narodowym w Warszawie zdobywa 24 miejsce na 250 startujących; w biegu 5000 m na Mistrz. Polski zajmuje 6 miejsce w czasie 16.29 lepszym od rekordu okręgowego.

Panie nasze startują w Mistrz. Polski w Poznaniu, osiągając kilka dobrych wyników.

Sezon lekkoatletyczny w roku 1928 staje się dla ŁKS znów pomyślny. W tym roku wybijają się dalej młodzi zawodnicy, jak: Hajek, Hrynkiewicz, Bobiński i Welnic.

W zawodach o Mistrz. Okręgu Panów, drużyna ŁKS zdobywa pierwsze miejsce w ogólnej punktacji; zawodnicy nasi zajmują prawie wszystkie pierwsze miejsca: 100 m — Hrynkiewicz 11,6, 200 m — Welnic — 24,6, 400 m — Welnic 56,8, 800 m — Laufer 2,13; skok wzwyż — Hrynkiewicz 167 cm., rzut oszczepem — Bobiński.

W zawodach o Mistrz. Okręgu Pań, żeńska drużyna ŁKS po raz pierwszy traci prowadzenie w punktacji ogólnej na rzecz Sokoła Pabianickiego, w którym startują bardzo uzdolnione siostry Janowskie i Wajsówna.

Z naszych pań — Kobielska przez usilną i systematyczną pracę nad sobą dochodzi do bardzo pięknych wyników w rzucie dyskiem i zostaje wystawiona do reprezentacji polskiej, biorącej udział na Olimpiadzie w Amsterdamie.

Ze względu na dosyć wysoką klasę naszych zawodników, możemy sobie pozwolić na obsadzenie zawodów zamiejscowych.

25.3. Hajek w biegu Narodowym w Warszawie zajmuje 16 miejsce na 200 startujących.

21.4. na zawodach eliminacyjnych w Krakowie nasi zawodnicy zajmują dwa II miejsca: Hajek w biegu na 5000 m, Bobiński w rzucie oszczepem i IV miejsce w biegu na 100 m — Hrynkiewicz.

1 i 2.9. w zawodach o Mistrzostwo Polski w Warszawie — Bobiński, zdobywa tytuł mistrza Polski w rzucie oszczepem oburącz — wynik 87,23 m, Hrynkiewicz — III miejsce w biegu na 100 m.

21.10. w biegu na przełaj o Mistrzostwo Polski w Lublinie Hajek zdobywa VI miejsce.

W zawodach miejscowych ŁKS między innymi, wygrywa Bieg Sztafetowy Łódź — Pabianice. Drużyna w składzie: Klim-

czak T., Wirum, Laufer II, Wróblewski I. Laufer I., Janiszewski i Starosta zdobywa po raz drugi i ostatni nagrodę przechodnią Magistratu m. Łodzi. Wszystkie biegi na przełaj, urządzone wiosną, tego roku wygrywa nasz zawodnik Hajek. Pięcioboje o mistrzostwo Łodzi i Okręgu — wygrywa Bobiński.

W sezonie roku 1928 zawodnicy nasi osiągnęli następujące wyniki, które najlepiej zobrazują postępy od roku 1924. Są to przeważnie rekordy okręgowe:

100 m	— 11,4	Hrynkiewicz	
200 m	— 23,8	„	
400 m	— 56,8	Welnic	
800 m	— 2,2	Hajek	
1500 m	— 4,24	Starosta	
skok wzwyż	— 1,67 cm	— Hrynkiewicz	
rzut w dal	— 6,35 m	— Hrynkiewicz	
rzut oszczepem	— 54,34 m	— Bobiński J.	
rzut oszczepem oburącz	— 87.23 m	— „	

W roku 1929 kierownictwo sekcji obejmuje p. A. Joss. Od roku tego sekcja przeżywa ponowny kryzys aż do roku 1931. Powtarza się stara historia — odpływ dobrych zawodników. Hajek, Bobiński, Hrynkiewicz, Welnic odbywają w tym czasie służbę wojskową, inni występują z Klubu, jak Kobielska i Starosta.

Tylko dzięki rozumnej i szczerej pracy organizacyjnej kierownictwa sekcji, sekcja mimo tak poważnego ubytku lepszych sił zawodniczych, zdobywa i w tym roku jeszcze pierwsze miejsce w Mistrz. Okręgu Panów. Drużyna żeńska spada już na II miejsce w Okręgu. Z ważniejszych sukcesów kobiecych należy zanotować II miejsce p. Kwaśniewskiej w trójboju o Mistrz. Okręgu; II miejsce p. Gałajówny w biegu na przełaj o Mistrz. Polski w Łodzi; IV miejsce p. Rytlówny w biegu na 800 m na Mistrz. Polski w Warszawie, I miejsce p. Kwaśniewskiej w trójboju na zawodach w Spale.

Poza pierwszym miejscem w ogólnej punktacji Mistrz. Okręgowych — drużyna męska zajmuje I miejsce w biegu sztafetowym Łódź — Rzgów — Pabianice, zdobywając po raz pierwszy nagrodę przechodnią „Kuriera Łódzkiego". W zawodach w Spale zawodnicy nasi zdobywają kilka pierwszych miejsc, osiągając wcale dobre wyniki przez E. Kwaśniewskiego, Sasa, Wróblewskiego i Hrynkiewicza. W meczu Reprezentacja Pabianic — ŁKS osiągnięto wynik remisowy 56:56 punktów.

W latach 1930—1932 kierownikiem sekcji był śp. Z. Merle. W tym czasie sekcja nasza traci bezapelacyjnie swoją przewagę w Okręgu na rzecz „Kruscheendera". Jasnym punktem

staje się jedynie drużyna żeńska, której najsilniejszą podporą jest Marysia Kwaśniewska obok pp. Lutrosińskiej, Głażewskiej i Smętkówny. I tak w roku 1930 lekkoatletki nasze, chociaż nie biorą udziału w głównych mistrzostwach okręgu, gdyż zawody

Kwaśniewska, Gapińska, Głażewska, Jaworska

wszystkie ŁOZLA wyznacza w tym czasie w Pabianicach, narażając kluby Łódzkie na olbrzymie koszty, to jednak poziom techniczny ŁKS-ianek odpowiada już pierwszej klasie polskiej. Początkująca p. Głażewska, wygrywa bieg na przełaj o mistrzostwo Okręgu 1930, stając się od tej chwili niepokonaną na długich dystansach aż do dnia dzisiejszego. Poza tym panie ŁKS-u odnoszą szereg zwycięstw w Spale, a p. Kwaśniewska w tym samym roku, zdobywa tytuł mistrzyni Polski w skoku w dal (486 cm). Pp. Rytlówna, Głażewska, Zylberżanka i Wentlówna i śp. Jaszczakówna B. są wtedy czołowymi zawodniczkami Łodzi. W r. 1931 drużyna kobieca należy już do najlepszych w Polsce. Wygrywa bezapelacyjnie mistrzostwa Okręgu zarówno w klasie A jak i B, demonstrując doskonałą formę pp. Kwaśniewskiej, Głażewskiej, Lutrosińskiej, Smętkówny i Zylberżanki. W tym samym sezonie p. Kwaśniewska zostaje mistrzynią Polski w oszczepie i wicemistrzynią w skoku w dal, inkasując poza tym punkty za skok wzwyż (V miejsce), w dal z miejsca (VI miejsce). P. Lutrosińska zostaje wicemistrzynią Polski w skoku wzwyż i ma VI miejsce w dal z miejsca. P. Głażewska jest IV w biegu na 800 m. W sumie drużyna żeńska ŁKS lokuje się na I miejscu na liście najlepszych klubów.

W roku 1932 ŁKS-ianki przodują w okręgu. Odnoszą walne zwycięstwa w zawodach głównych o mistrzostwo Okręgu, mimo braku p. Kwaśniewskiej na starcie. A więc stanowisko drużyny nie polega już na jednej utalentowanej zawodniczce Pp. Głażewska, Smętkówna, Lutrosińska, Zylberżanka, Wentlówna, Gapińska, wyprzedzają drużyny „Kruscheendera" i „Sokoła" pabianickiego, mimo posiadania przez te zespoły zawodniczek tej miary, co Wajsówna i Janowska. Mistrzostwa Polski 1932, rozegrane na naszym stadionie, są polem popisu naszych zawodniczek.

P. Lutrosińska zdobywa mistrzostwo Polski w skoku w dal z miejsca świetnym wynikiem 2,47 m i jest czwartą w skoku wzwyż, p. Smętkówna zostaje mistrzynią w rzucie oszczepem, godnie zastępując niestartującą p. Kwaśniewską, p. Głażewska jest IV w ciężkim biegu na 800 m i również IV na 200 m oraz w rzucie dyskiem, p. Zylberżanka zajmuje III miejsce w rzucie dyskiem. Poza tym w Królewskiej Hucie p. Głażewska zdobywa tytuł wicemistrzyni Polski w biegu na przełaj, a p. Smętkówna jest IV w tym samym biegu.

Wysoki poziom sportowy naszych zawodniczek sprawia, że są one wyznaczone do reprezentacji Łodzi na trójmecz Łódź — Kraków — Śląsk, a p. Smętkówna występuje w barwach państwowych w meczu Polska — Czechosłowacja.

W roku 1933 — drużyna żeńska liczy ok. 30 zawodniczek, z których 16 zaliczonych jest do klasy A PZLA.

Dla męskiej drużyny lata 1930—31 są najsmutniejsze. Brak bieżni, brak sprężystej organizacji wewnętrznej przyczyniły się bardzo do ogólnego zniechęcenia i zaniedbania pracy. Jedynie tacy zawodnicy, jak E. Kwaśniewski, Bobiński, J. Polak, W. Wróblewski pracowali z zapałem, osiągając kilka ładnych wyników:

skok wzwyż — 170 cm E. Kwaśniewski — rekord okręgu,

oszczep oburącz — 91.35 m J. Bobiński — wynik lepszy od rekordu Polski,

oszczep jednorącz — 54,59 m i 55,88 m — J. Bobiński — rekord okręgu,

400 m — 54,3 — Wróblewski Wac. — wynik lepszy od rekordu okręgu,

800 m	—	2,05	—	Wróblewski Wacław
1500 m	—	4,20,8	—	Wróblewski Wacław
5000 m	—	16,58	—	Polak
10000 m	—	36,52,8	—	Polak

Poza tym po raz drugi zdobywa drużyna ŁKS nagrodę przechodnią „Kuriera Łódzkiego“ w biegu sztafetowym Pabianice — Rzgów — Łódź. Już jednak w roku 1931 i 1932 tracimy ją na rzecz „Zjednoczonych“.

W roku 1932 zostaje oddana do użytku przez Zarząd Klubu bardzo dobra bieżnia. Fakt ten stał się zwrotnym punktem w historii ostatnich paru lat sekcji lekkoatletycznej ŁKS. W tym roku daje się zauważyć już duże ożywienie w sekcji, napływ młodych sił oraz zapał do pracy między bracią zawodniczą, czego dowodem niech będzie stałe polepszanie wyników, które w większej części należą do dobrej klasy polskiej: 5000 m 16,56,4 10.000 m—35,42,4, 3000 m z przeszkodami (steeple-chase) 10.35,2 — Polak, przy czym ostatnie dwa wyniki są rekordami okręgowymi; skok wzwyż 172 cm — E. Kwaśniewski — nowy rekord okręgowy, rzut oszczepem 58,95 m. Bobiński — wynik lepszy od rekordu okręgowego.

W końcu sezonu roku 1932 kierownictwo Sekcji Lekkoatletycznej ŁKS — po śp. Z. Merle — obejmuje doświadczony organizator na polu lekkiej atletyki w okręgu łódzkim prezes ŁOZLA — p. S. Szumlewski.

W roku 1933 kierownictwo sekcji spoczywa dalej w rękach p. Szumlewskiego. Zawodnicy sekcji startowali w tym roku w 26 imprezach i to z dużym powodzeniem, czego najlepszym dowodem jest zdobycie przez p. Kwaśniewską II miejsca w rzucie oszczepem — 33,60 i p. Głażewską — III miejsca w biegu na 800 m — 2,32,6. Zawodniczki pp. Kwaśniewska, Głażewska, Jaworska oraz zawodnicy pp. Andrzejak, Polak, Miller, Wróblewski Wacław stanowili trzon reprezentacyjny Łodzi w rozgrywanym podówczas trójmeczu Łódź — Śląsk — Kraków i odnieśli wiele zwycięstw.

W punktacji o nagrodę Związku Nauczycieli Wych. Fiz. ŁKS zdobył I miejsce, wykazując, że jest najsilniejszym klubem w okręgu łódzkim. Pobito cały szereg rekordów Polski i okręgu łódzkiego, a mianowicie:

r e k o r d y P o l s k i:

w rzucie oszczepem — Smętkówna dn. 10.9.33 wynik 37.03 m.

w rzucie oszczepem — Smętkówna dn. 22.10.33 wynik — 38.23 m,

w rzucie oszczepem oburącz — Smętkówna dn. 22.10.33 wynik — 59.34 m,

r e k o r d y o k r ę g o w e:

sztafeta męska 3×1000 w składzie: Polak, Wróblewski Wacław i Młotkiewicz J. dnia 15.10 osiągnęła czas 8.37,6,

w biegu na 400 m — Wróblewski Wacław dnia 10.9.33 — osiągnął czas 53,9 sek.,

w biegu na 800 m — Głażewska J. w dniu 5.7.33. osiągnęła czas 2,32,6 sek.

W roku 1934 kierownictwo spoczywa nadal w rękach p. L. Szumlewskiego.

Zawodnicy w tym okresie brali udział w 25 imprezach z czego sekcja zorganizowała 10. Cały szereg doskonałych wyników osiągnęła p. Kwaśniewska. W zawodach Polska — Niemcy w rzucie oszczepem zajęła ona I miejsce z wynikiem 37,38 m oraz w skoku w dal IV miejsce, osiągając 4,28 m. Na III Igrzyskach Kobiecych w Londynie p. Kwaśniewska w rzucie oszczepem zajęła VI miejsce z wynikiem 35, oraz w pięcioboju VI — 245 punktów. W dniu 15 sierpnia na zawodach międzynarodowych w Brukseli p. Kwaśniewska w rzucie oszczepem zajęła II miejsce z wynikiem 39,51 m. W rzucie kulą III miejsce z wynikiem 10,73 m. Poza tym biegała w sztafecie Polski 4×100 m. W dniu 19 sierpnia na międzynarodowych zawodach Polska — Japonia w Poznaniu w rzucie oszczepem p. Kwaśniewska zajęła I miejsce z wynikiem 40,50 (rekord Polski) zaś III miejsce zajęła p. Smętkówna 36.89 m.

Równocześnie zawodnicy sekcji pp. Wróblewski Wacław i Polak Bernard startując na Mistrzostwach Polski zajęli w swoich konkurencjach punktowane miejsca. Dobrą postawę wykazali również pp. Bobiński Józef, Staliński, Joss, Sielski, Wróblewski Wład. oraz Mundt Otto. Ustanowiono 3 nowe rekordy okręgu w nast. konkurencjach 4×1500, 10×100 i sztafeta szwedzka.

W roku 1935 kierownictwo sekcji przechodzi w ręce długoletniego prezesa Klubu — p. Heliodora Konopki, zaś resztę funkcyj w zarządzie sekcji objęli zawodnicy.

Zorganizowano 12 imprez, w tym jedną z udziałem drużyny AZS (Warszawa). Oprócz tego zawodnicy startowali w całym szeregu zawodów, zdobywając wiele czołowych miejsc. Należy tu wymienić p. Kwaśniewską, która wykazała doskonałą formę w wielobojach, ustanawiając dwa nowe rekordy Polski.

w 5-boju w dniu 1 września uzyskując 283 pkt.

w 3-boju w dniu 22 września uzyskując 206 “

P. Kwaśniewska brała również udział w meczu kobiecym Polska — Niemcy, zajmując pierwsze miejsce w rzucie oszczepem z wynikiem 41.58 m (nowy rekord Polski). W reprezentacji Łodzi brali udział pp. Wróblewski Wacław, Bobiński Józef i Błaszczyk Roman.

Marysia Kwaśniewska
Rekordzistka Polski w rzucie oszczepem.

Ustanowiono 4 nowe rekordy okręgu w następujących biegach sztafetowych:

juniorzy 4×75 m w czasie 36,8 sek.
seniorzy 3×1000 m w czasie 8,27 sek.
oraz 800×400×200×100 m w czasie 3,47 sek.

W 1936 roku nastąpiła zmiana kierownictwa sekcji. Kierownictwo sekcji obejmuje p. Henryk Lubawski, jeden z pierwszych lekkoatletów z czasów przedwojennych, znany na wszystkich bieżniach byłej Kongresówki.

Zawodnicy sekcji odnieśli cały szereg sukcesów. W roku tym na Olimpiadzie w Berlinie zawodniczka sekcji p. Kwaśniewska zdobyła III miejsce w rzucie oszczepem z wynikiem 41,60 m, zdobywając dla Polski brązowy medal. Poza tym odniosła cały szereg sukcesów, startując zagranicą w Dreźnie, Wupertalu i w całym szeregu miast Polski. Wynik berliński nie był jej najlepszym wynikiem owego roku, gdyż przed wyjazdem na Olimpiadę, startując na zawodach lekkoatletycznych w Czeladzi osiągnęła w oszczepie 44,09 m. plasując się na III miejscu wśród najlepszych oszczepniczek świata. P. Kwaśniewska w zawodach wewnętrzno-klubowych w rzucie oszczepem oburącz pobiła rekord świata wynikiem 66,49. Był to wyjątkowy rok dla p. Kwaśniewskiej. Wyzyskując każdą możliwość startu odnosiła ona wszędzie sukcesy. W mistrzostwach pań kl. A zdobyła I miejsce w skoku w dal i w rzucie oszczepem i II miejsce w biegach na 60 i 100 m; w mistrzostwach Polski dla pań I miejsce w rzucie oszczepem i II miejsce w rzucie kulą. Również i mistrzostwa Polski w trójboju i pięcioboju należą do p. Kwaśniewskiej. Dzięki sukcesom osiągniętym przez p. Kwaśniewską w ogólnej punktacji, drużyna żeńska ŁKS zajęła II miejsce w Polsce. W dniu 26 sierpnia Klub zorganizował Ogólnopolskie Zawody dla Pań i Panów z udziałem: Walasiewiczówny, Wajsówny, Nojego, Kucharskiego, Gierutty i innych.

Drużyna rozegrała 8 spotkań, z czego 5 wygrała, zaś w pozostałych trzech zajęła drugie miejsca. Dobre wyniki osiągnęli p. Radwański w biegu na 100 m z wynikiem 11 sek., ustanowił on rekord okręgu;

p. Mundt w biegu na 800 m z wynikiem 2;02,2 ustanowił rekord okręgu;

p. Wróblewski W. w biegu na 5000 m z wynikiem 16;38,6, który tym wynikiem zakwalifikował się do klasy A długodystansowców. W roku tym wypadł jubileusz 10-letniego zaszczytnego startu p. J. Bobińskiego, który przez cały okres dzierżył mistrzostwo Okręgu w rzucie oszczepem.

W roku 1937 pod kierownictwem p. Henryka Lubawskiego sekcja rozwija się nadal, wykazując swoją dobrą postawę w ca-

łym szeregu rozegranych zawodów. Startowano w 26 różnego rodzaju imprezach i to z dobrymi wynikami. Na pierwszym miejscu należy tu wymienić p. Kwaśniewską M., która swoim wynikiem w rzucie oszczepem oburącz 66,80 m ustanowiła nowy rekord świata. Wyróżniają się tu jeszcze oszczepnik Józef Bobiński i świetny biegacz p. Kurpesa J., który ustanowił 2 rekordy okręgu w następujących biegach: na 3 km uzyskał czas 9,14 min. i w biegu na 1500 m — 4,12 min. Poza tym wyróżnili się w skoku wzwyż dwaj juniorzy Piaskowski, uzyskując wysokość 170 cm i Pokorowski — 165 cm.

Ustanowiono dwa rekordy okręgu w biegach sztafetowych, a mianowicie: w sztafecie 800x400x200x100 w składzie: Kurpesa, Staliński, Wojnarowski i Olszewski — uzyskali czas 3:31,4 sek. i w sztafecie 4×1500 w składzie: Wróblewski Wład., Polak, Kurpesa, Rozner — w czasie 17:7,1 sek., zaś w okręgu w walce o nagrodę kier. OUPW i WF ppłk. Gabrysia sekcja zdobyła I miejsce. W miesiącach letnich wysłała do obozu treningowego PZLA 2 zawodników.

Rok 1938 — to rok jubileuszowy. Rok ten był dla rozwoju sekcji wyjątkowo pomyślny. Osiągnęliśmy mistrzostwo okręgu, zdobywając na własność (po raz trzeci) nagrodę kierownika WF i PW ppłk. Gabrysia oraz zdobyliśmy mistrzostwo drużynowe, otrzymując przechodnią nagrodę, ufundowaną przez „Głos Poranny". Zawodnicy sekcji startowali w Warszawie, Katowicach, Poznaniu, Kaliszu, Pabianicach i Zgierzu. Przechodząc do oceny zawodników na pierwszym miejscu wymienić należy Kurpesę Józefa, który w tym roku osiągnął doskonałą formę i był bezkonkurencyjny w naszym okręgu. Na głównych Mistrzostwach Polski w Warszawie w biegu na 1500 m zajął drugie miejsce za Staniszewskim w czasie 4,04 m, wynikiem tym ustanowił nowy rekord okręgu, w sztafecie olimpijskiej w Zgierzu na 800 m osiągnął czas 1:59,8 zaś na 5 km uzyskał czas 15:49,2. P. Józef Bobiński po 12 latach startu nadal dzierży mistrzostwo okręgu w rzucie oszczepem. Dobre wyniki osiągali jeszcze pp. Radwański Kaz., Błaszczyk Roman i Mundt Otto.

Nie próżnowali i juniorzy — najlepszy z nich to Kos Ludwik, który startując na Mistrzostwach Polski w Poznaniu, zdobył dwa pierwsze miejsca w następujących konkurencjach: — w biegu na 100 m uzyskał czas 11,3 (rek. Polski jun.), w skoku w dal 6,48 m, jak również mistrzostwo okręgu w pięcioboju. Skoczkowie nasi, też juniorzy, powtórzyli swoje zeszłoroczne wyniki skoku wzwyż, wykazując stałość swojej formy.

Ustanowino 3 nowe rekordy okręgowe: sztafeta olimpijska w składzie: Kurpesa, Mund, Wojnarowski, Kos w czasie 3,31,

3×1000 w składzie: Kurpesa, Mundt, Rozner w czasie 8,17, 4×100 w składzie: Kos, Olszewski, Bujnowicz, Radwański w czasie 45,9.

W 1939 r. kierownictwo Sekcji Lekkoatletycznej spoczywa nadal w rękach Henryka Lubawskiego. Z powodu wybuchu wojny światowej, wszystkie zapiski z odbytych zawodów zostały zniszczone i dlatego dokładnego obrazu z działalności tego roku podać nie możemy, niemniej jednak drużyna ŁKS posiadała liczne zawodniczki i zawodników, dzierżyła prym w Okręgu, a w drużynowych mistrzostwach Polski — wprawdzie nie zakończonych, miała zapewnione III miejsce.

W 1945 r. kierownictwo Sekcji obejmuje znowu Henryk Lubawski, który z Wróblewskim Władysławem, Bobińskim Tadeuszem i Maciaszczykiem Witoldem montują Sekcję Lekkoatletyczną.

Sekcja liczy 30 zawodników, którzy startują w nielicznie organizowanych imprezach.

W mistrzostwach Okręgowych 1945 r. Maciaszczyk zajmuje. w skoku w dal I miejsce, w rzucie dyskiem II miejsce. Sobierajski w rzucie oszczepem — III miejsce.

W mistrzostwach Polski w dniach 29 i 30.9. 45 r. startowali Maciaszczyk, Kurpesa, Bobiński i Prywer, zdobywając I i II miejsca.

W Kielcach w ramach święta WF i PW triumfuje Maciaszczyk. Uzyskiwane wyniki nie były najlepsze, lecz nie można się dziwić — był to pierwszy okres ćwiczeń powojennych.

W 1946 r. kierownictwo Sekcji obejmuje Wróblewski Władysław, który włożył w kierownictwo dużo inicjatywy. Powiększył ilościowo skład Sekcji i przeprowadził szereg imprez lekkoatletycznych. Przeniesiony służbowo do Rawicza, zmuszony był przerwać pracę swą, oddając kierownictwo w ręce Henryka Lubawskiego. Sekcja w danym roku liczyła: 5 zawodniczek i 44 zawodników, którzy brali udział w 27 imprezach. W zawodach poza granicą kraju startowała zawodniczka Moderówna Mieczysława.

W zawodach o mistrzostwo Okręgu w ogólnej punktacji zawodnicy zajęli I miejsce, zdobywając 192 punkty. W konkurencjach żeńskich startowała Moderówna, zajmując II miejsce, z ogólnym wynikiem 77 punktów.

W zawodach głównych o Mistrzostwo Polski w Krakowie, zawodniczki nasze zdobyły 59 punktów, zajmując drugie miejsce w ogólnej punktacji. Dodać trzeba, że I miejsce zdobyła Legia, w barwach której startowała Walasiewiczówna.

Zawodnicy w mistrzostwach Polski zdobyli 37 punktów, zajmując VII miejsce. W biegach na przełaj o mistrzostwo Polski w Poznaniu, Kurpesa zdobył I miejsce z czasem 20 min. 52,4 sek. W X-cioboju o mistrzostwo Polski w Łodzi Maciaszczyk zajął III miejsce, zdobywając 4895 punktów. W biegu maratońskim Soduła zajął III miejsce z czasem 3 godz. 17 min. 43 sek. W pięcioboju Pań o Mistrzostwo Polski, Moderówna zajęła II miejsce ze 199 punktami, Peskówna III miejsce — 173 punktów. W trójboju Pań o Mistrzostwo Polski Peskówna w Poznaniu zdobyła III miejsce.

W tabeli najlepszych wyników Okręgu, zawodniczki i zawodnicy ŁKS figurują 20 razy na I miejscu.

Na liście najlepszych wyników uzyskanych przez Polaków po wojnie figuruje Prywer na VII miejscu z 882 punktami za wynik w pchnięciu kulą 14 m 63 cm.

W biegu „Ilustrowanego Kuriera" w Bydgoszczy, Kurpesa zajął I miejsce. Dnia 19.6.46 r. przeprowadzono zawody lekkoatletyczne z udziałem zawodników węgierskich, w biegu na 3 km, w którym jako pierwszy przybył Węgier dr Czapler, na II miejscu uplasował się Kurpesa w czasie 9 min. 16,7 sek., ustalając nowy rekord Okręgu.

W tradycyjnym biegu na przełaj o puchar przechodni ŁKS na przestrzeni 5000 m zwycięstwo odniósł Kurpesa w czasie 17 min. 31,2 sek.

W drużynowym biegu na przełaj na dystansie 5000 m o nagrodę Kantora Bogumiła wygrała drużyna ŁKS w składzie:

Kurpesa I miejsce, Wróblewski IV miejsce, Wiciński VII miejsce, Soduła VIII miejsce, Polak XI miejsce.

W 1946 r. zawodnicy Bobiński Józef i Soduła Szczepan obchodzili 20-lecia startu w zawodach lekkoatletycznych.

W 1947 r. mandat kierownictwa Sekcji pełni nadal Henryk Lubawski. Ciężkie warunki pracy, jakie powstały na początku sezonu z wielkimi trudnościami zostały pokonane. Przeprowadzane na boisku remonty uniemożliwiały korzystanie z bieżni i skoczni. Jednak i w tym roku zapał przezwyciężył trudności i wyniki osiągnięte pozwoliły Sekcji wybić się na czoło naszego Okręgu. Sekcja posiadała 62 zawodniczki i zawodników.

W mistrzostwach Okręgu osiągnięto następujące punktacje: Panie II miejsce 104 punkty, A klasa Panów I miejsce 140 punktów, B klasa Panów II miejsce 204 punkty, C klasa Panów III miejsce — 37 punktów.

Za zajęcie I miejsca Klub otrzymał dyplom i puchar, zaś zawodnicy zajmujący w odnośnych konkurencjach I miejsca, otrzymali dyplomy: Peskówna 7 dypl., Maciaszczyk 4 dypl.,

Sekcja lekkoatletyczna ŁKS rok 1936

Sekcja lekkoatletyczna ŁKS w roku 1938

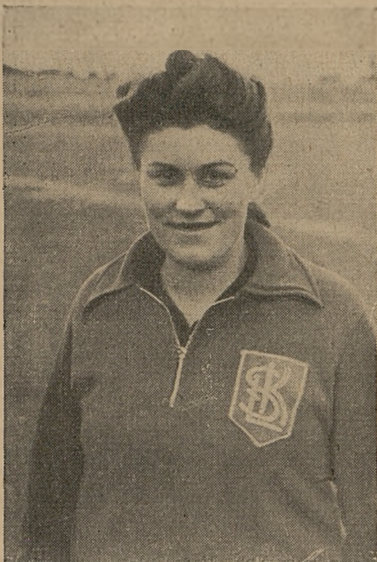
Pokorowski 4 dypl., Bednarski 3 dypl., Owczarek 2 dypl., Szkudlarkówna 2 dypl., Ciesielski 2 dypl., Prywer, Kurpesa i Soduła po 1 dyplomie.

W mistrzostwach Polski Peskówna zajęła w biegu przez płotki II miejsce, w rzucie oszczepem II miejsce, w pchnięciu kulą III miejsce, w trójboju III miejsce.

W mistrzostwach Polski — Panów — Maciaszczyk w biegu przez płotki 400 m zajął II miejsce, Prywer w pchnięciu kulą III miejsce.

Zawodnicy startowali w 26 zawodach.

W tabeli najlepszych zawodników figurują: Peskówna, Prywer, Maciaszczyk i Owczarek.

Reprezentantka Polski
Mieczysława Moderówna

Witold Maciaszczyk
reprezentant Łodzi

W biegu sztafetowym o nagrodę „Expressu" łódzkiego 7× po 2 km drużyna w składzie: Kurpesa, Polak, Myszkorowski, Soduła, Markus, Wiciński — zajęła II miejsce.

Na specjalne wyróżnienie zasługuje Bobiński Józef, który 22 lata startuje w barwach ŁKS-u, w tym okresie zdobywał mistrzostwa Polski, Okręgu i Klubu. Po wojnie, gdy go losy przeniosły do Kielc—nadal jest czynnym zawodnikiem ŁKS-u, a jako działacz zostaje prezesem Okr. Zw. Lekkoatletycznego

w Kielcach, gdzie dzięki swoim znajomościom i niestrudzcnej pracy, rozwija sport lekkoatletyczny na terenie Okręgu Kieleckiego.

Skład Zarządu Sekcji w roku jubileuszowym jest następujący:

Kierownik Sekcji — Bobiński Tadeusz
I zastępca — Kazimierski Zygmunt
II zastępca — Wróblewski Władysław
Sekretarz — Spychała Kazimierz
Z-ca sekretarza — Pokorowski Józef
Kapitan — Maciaszczyk Witold
Gospodarz — Penczak Bolesław
Pomocnik gospodarza — Gruszczyński Józef
Opiekun Pań — Sienkiewiczówna, Peskówna (Kapitan)
Opiekun juniorów — Świątczak
Opiekun seniorów — Owczarek Hieronim
Członek Zarządu dla spraw Sędz. Sekcji — Siwczak.

PIŁKA NOŻNA

Powstanie sekcji piłki nożnej Ł.K.S. zbiega się z datą założenia Klubu, gdyż w pierwszych latach swego istnienia Ł.K.S. był wybitnie klubem piłkarskim. I dziś — mimo uprawiania w ŁKS-ie różnych gałęzi sportu, piłka nożna, ze względu na swe walory sportowe i popularność wśród społeczeństwa, otoczona jest przez Zarząd Klubu pieczołowitą opieką.

Pierwsza drużyna piłki nożnej w 1908 r. Stoją od lewej: A. Haiman, M. Poznański, H. Lubawski, J. Jarkiewicz, M. Łabędzki, M. Knabe, R. Kaszner, Z. Sienkiewicz, A. Nowacki, J. Hanke i J. Panek

W latach 1908 — 1909, liczący zaledwie kilkunastu piłkarzy ŁKS, rozgrywa spotkanie towarzyskie z istniejącymi na gruncie łódzkim klubami, oraz nawiązuje kontakt z Warszawą, z których to spotkań wychodzi zwycięsko.

W roku 1910 powstają przy ŁKS-ie dwie drużyny szkolne spośród młodzieży polskich szkół średnich: handlowa i gimnazjalna. Drużyny te, jako odrębne jednostki, w 1911 r. stworzyły rezerwy klubowe.

Posunięcie to zawdzięcza ŁKS p. Bernardowi Millerowi, ówczesnemu profesorowi Gimnazjum Polskiego, b. zawodnikowi K. S. „Cracovia", który objąwszy kapitaństwo I drużyny, postanowił ją odmłodzić przez wstawienie rokujących przyszłość piłkarską — sztubaków. Widzimy więc: Jóżka Filipińskiego — w obronie, Józka Lewalskiego, Icka Czekalskiego — w pomocy, Emka Żakiewicza i Zygę Hankego, a następnie Jurka Kaffankego w ataku i w bramce.

W roku 1910 zawiązano w Łodzi „Ligę Sportową" t. zw. „Lodzer Fussball Verband", sprawujący najwyższą władzę w rozgrywkach o mistrzostwo Łodzi. Z tą chwilą rozpoczynają się zacięte boje o prymat w piłkarstwie Łodzi.

Po raz pierwszy ŁKS zdobywa mistrzostwo Łodzi w roku 1912 i dzierży je do dnia wybuchu wojny.

Wojna wszechświatowa przerwała życie normalne Ł.K.S. Liczni sportowcy wędrują do wojska, tak że klub zmuszony jest zawiesić swoją działalność. Przerwa ta jednak trwa krótko, gdyż w roku 1915 grono pozostałych członków powołuje ponownie Klub do życia.

W latach wojny drużyna ŁKS obniżyła swój poziom gry, jednak w życiu sportowym na terenie m. Łodzi odgrywa w dalszym ciągu ważną i ogólnie cenioną rolę. W tym czasie ŁKS sprowadza do Łodzi kolejno wszystkie drużyny legionowe.

ŁKS jest jedynym Klubem, który wytrzymał wszelkie próby i przetrwał wówczas, gdy inne kluby zginęły, a na ich miejsce powstawały natomiast różne nowe „ersatze", które do roku 1920 włącznie triumfowały w piłkarstwie łódzkim.

I znów, podobnie jak w roku 1911, pojawia się na gruncie łódzkim w roku 1920 krakowianin porucznik Adam Obrubański, zawodnik i działacz T. S. „Wisła". Zostaje on wkrótce kapitanem I drużyny, odmładza ją, poddaje pilnemu treningowi, zestawia szczęśliwie skład i w rezultacie drużyna ŁKS zdobywa w 1921 roku zaszczytny tytuł mistrza okręgu łódzkiego.

Z prawdziwym zadowoleniem podkreślamy, że obaj krakowianie pp.: B. Miller i A. Obrubański zapisali się pięknymi zgłoskami w historii sekcji piłki nożnej ŁKS.

W odrodzonej Polsce dzierżymy tytuł mistrza Okręgu Łódzkiego nieprzerwanie do 1925 roku, tracąc go w roku 1926 na rzecz klubu „Turyści".

Jako mistrz okręgu, ŁKS bierze udział w 1921 roku w zorganizowanych po raz pierwszy przez PZPN grupowych mistrzostwach Polski.

W rozgrywkach tych ŁKS odegrał smutną rolę dostarczyciela punktów. Zajął piąte (ostatnie) miejsce, zdobywając jeden punkt, posiadając ujemny stosunek bramek 7:31.

Drużyna piłkarska ŁKS w roku 1909

Grając w 1922 r. w grupie północnej o mistrzostwo Polski, ŁKS zajmuje drugie miejsce po „Warcie" (Poznań) i przed „Polonią" (Warszawa), zdobywając 6 punktów i dodatni stosunek bramek 19:7.

W roku 1923, grając w grupie zachodniej o mistrzostwo Polski zajmuje trzecie miejsce po „Wiśle" (Kraków) i „Warcie" (Poznań), zdobywając 7 punktów i stosunek bramek 19:13.

W roku 1924 z powodu przygotowań do Olimpiady — zawody o mistrzostwo Polski nie odbyły się.

W roku 1925 w rozgrywkach o mistrzostwo Polski (trzy grupy), w grupie pierwszej ŁKS zdobywa na zielonej murawie

6 punktów, „Wisła“ — 4 punkty i AKS (Królewska Huta) 2 punkty. Wobec przyznania „Wiśle“ walkoweru za mecz rozegrany z AKS-em i uzyskania w ten sposób równej ilości punktów z ŁKS, następuje trzecia rozgrywka między tymi drużynami na gruncie Lwowa, zakończona zwycięstwem „Wisły“ w stosunku 6:3.

Od 1927 r. rozpoczynają się rozgrywki o mistrzostwo Ligi, którą utworzyło 14 czołowych klubów Polski.

Od roku 1927 miejsce I drużyny okręgu łódzkiego przejmuje rezerwa ŁKS drużyna I b.

W roku 1927 rezerwa ŁKS bierze udział w rozgrywkach o mistrzostwo Ligi Okręgowej i zajmuje drugie miejsce po ŁTSG.

Od roku 1928 w rozgrywkach o mistrzostwo Okręgu (ŁOZPN) A-klasy odgrywa ona poważną rolę, zajmując stale jedno z czołowych miejsc.

To samo da się powiedzieć i o pozostałych drużynach ŁKS, które biorą udział w spotkaniach o mistrzostwo Okręgu w klasach B i C.

Należy podkreślić, że II-ga drużyna ŁKS zdobyła mistrzostwo Okręgu kl. B w latach 1922, 1923, 1924 i 1930 zaś III-cia drużyna była mistrzem Okręgu kl. C w latach 1924 i 1926.

Pierwszym zawodowym trenerem w ŁKS zostaje p. Czeisler Lajos, Węgier, który na tym stanowisku pracuje w latach 1923 — 1926.

P. Lajos Czeisler oddał nam nieocenione usługi. Zwrócił on baczną uwagę na naszych „maluczkich“, uważając słusznie, że należycie wyćwiczony narybek jest przyszłością klubu. Zmontowane przez niego drużyny rezerwowe, a zwłaszcza III-cia, były ogólnie podziwiane przez sportowców łódzkich. Drużyna ta wyróżniała się wysoką techniką i pięknym stylem gry. W szeregach jej widzimy juniorków tej miary co: Gałecki, Jasiński, Cichecki, Jańczyk, Feja, Stollenwerk, Radomski L., Trzmiel i inni. To też śmiało możemy powiedzieć, że dziś jeszcze ŁKS sukcesy swe zawdzięcza pracy Czeislera Lajosa. Ten sympatyczny i zacny Węgier był nie tylko trenerem ŁKS, był on duszą oddany Klubowi. Mile więc go wspominamy, jako srogiego nauczyciela i oddanego przyjaciela.

Następnym z kolei trenerem drużyn piłkarskich ŁKS zostaje p. Józef Linzmeyer, wiedeńczyk, który pracuje w latach 1928 i 1929.

Ponieważ stan finansowy Klubu nie pozwalał na utrzymanie trenera zagranicznego, skorzystano z otwarcia kursu piłkarskiego przy Centralnym Instytucie Wychowania Fizyczne-

go w Warszawie i delegowano nań p. Otto Zygmunta, byłego reprezentacyjnego zawodnika ŁKS, który po powrocie do Łodzi objął funkcję instruktora, pracując w latach 1930, 1931/32.

W roku 1932 obowiązki trenera sprawował p. Loeby Emil — Węgier.

Na sezon 1933 zaangażowano na trenera p. Krzenka, b. reprezentacyjnego zawodnika Czechosłowacji.

W roku 1934 treningi prowadzili pp. Gałecki Antoni i Karasiak Władysław, nasi reprezentacyjni zawodnicy. Ponieważ przekonaliśmy się, że bez zagranicznego trenera trudno jest szkolić młodych zawodników, więc w roku 1935 ściągnęliśmy z Włoch naszego starego, wypróbowanego przyjaciela i nauczyciela p. Lajosa Czeislera. Prowadził on treningi w latach 1935, 1936, lecz wskutek trudności finansowych, w jakich znalazł się Klub, musieliśmy się z nim rozstać.

Herbatka olimpijczyków w roku 1936. Pierwszy z prawej — A Gałecki

Po wyjeździe p. Czeislera treningi objął p. Herbstreich Henryk, który ukończył kurs dla przodowników piłkarskich, a potem zaangażowaliśmy wiedeńczyka — p. Rudolfa Schurmana, który pełnił swe funkcje w latach 1937, 1938.

Wszyscy wyżej wymienieni trenerzy z obowiązków swych wywiązywali się ku całkowitemu zadowoleniu władz klubowych.

Z chwilą odzyskania niepodległości, pierwszymi sportowcami, którzy wyszli na boisko łódzkie — byli piłkarze.

Już dnia 8 kwietnia 1945 r. na boisku „Zjednoczonych" odbyły się zawody piłkarskie między drużynami grającymi podczas okupacji t. j. „Wichrem" i „Wólką". „Wicher" staje się zalążkiem drużyny piłkarskiej ŁKS-u.

Wobec braku lokalu klubowego, stadion ŁKS-u jest w tym czasie przystanią wszystkich działaczy oraz piłkarzy łódzkich.

Pierwszymi organizatorami, którym powołanie do życia sportu piłkarskiego leżało na sercu są: Damaszczyński Władysław, Krupiński Eugeniusz, Sobczak Władysław, Włodarek Antoni i Wdowiak Kazimierz, a ze starych działaczy ŁKS-u Cyll Wawrzyniec, Otto Zygmunt, Zdziennicki Tadeusz oraz Nieczkowski Stefan.

Z zawodników duszą oddani piłce nożnej oraz ŁKS-owi byli Król Władysław, Królewiecki Mieczysław, Pisarski Jan, Pegza Wacław, Krawczyk Ludwik.

W naszych barwach na boisku zjawiają się nowe twarze, nieznane publiczności łódzkiej, jak: Włodarczyk Jan, Laube,

Kapitan ligowej drużyny
Wacław Pegza

Gwoździński I., Grochowski i inni, którzy pod wodzą Królewieckiego Mieczysława odnoszą pierwsze zwycięstwo dla ŁKS.

W tym czasie w drużynie I-ej występowali: Pisarski, Czapiński, Pegza, Litwinowicz, Krawczyk, Klimczak, Królewiecki, Laube, Król, Włodarczyk, Bilarjusz.

Pierwsze poważniejsze zawody, w których drużyna ŁKS-u bierze udział, to rozgrywki o puchar ofiarowany przez wicewojewodę łódzkiego St. Szudzińskiego. W finale drużyna ŁKS przegrywa z ZZK, zajmując w turnieju drugie miejsce.

W pierwszych rozgrywkach A-klasowych o mistrzostwo ŁOZPN na rok 1945/46 drużyna ŁKS-u zajęła pierwsze miejsce, zdobywając 32 punkty i stosunek bramek 95:24.

W roku 1946 zespół ŁKS-u zasilony został zawodnikami z innych dzielnic Polski. Do klubu naszego wstępują znani piłkarze: Czyżewski, Baran, Łącz, Hogendorf i Dawidowicz, przy czym Czyżewski Zygmunt zostaje honorowym trenerem ŁKS, wykazując na tym stanowisku wysokie kwalifikacje, przez co drużyna staje się najlepszą jedenastką okręgu łódzkiego.

Jako mistrz A kl. na rok 1946, ŁKS bierze udział w zorganizowanych po raz pierwszy po wojnie przez PZPN mistrzostwach Polski.

W rozgrywkach tych uzyskaliśmy następujące wyniki: ŁKS — Orzeł (Gorlice) 8:1, ŁKS — Radomiak 3:1. Tym samym zakwalifikowaliśmy się do puli finałowej.

W finale uplasowaliśmy się na czwartym miejscu, osiągając wyniki: z Polonią (Warszawa) 3:5, 3:6, z Wartą (Poznań) 4:3, 2:6, z AKS-em (Chorzów) 4:2, 0:5.

W związku z uchwałą PZPN, ŁKS zakwalifikowany został w roku 1947 do wstępnych rozgrywek o wejście do klasy państwowej, która powstaje w Polsce w 1948 roku.

Walcząc w III-ej grupie notujemy do kroniki następujące rezultaty: z Czuwajem (Przemyśl) 3:0, 3:0, z Garbarnią 3:1, 1:3, z ZZK (Olsztyn) 4:0, 9:0, z WMKS (Katowice) 9:1, 4:1, z Lublinianką 3:1, 3:3, z PKS (Szczecin) 6:2, 13:2, z Tęczą (Kielce) 3:1, 10:3, z Wartą 1:2, 3:4. Zdobywamy 25 punktów i stosunek bramek 78:24, zajmując trzecie miejsce.

W tym czasie drużyna ŁKS-u gra w składzie: Pisarski, Styczyński, Łuć II, Włodarczyk, Pegza, Czyżewski, Kopera, Karolek, Łącz, Baran, Sidor, Pietrzak, Hogendorf, Janeczek, Łuć I. Ci oto zawodnicy w zrozumieniu swoich obowiązków sportowych i grając z dużym poświęceniem wywalczają dla ŁKS-u na rok 1948 miejsce w Lidze Państwowej.

W rozgrywkach o mistrzostwo A kl. na rok 1947/48 drużyna I B utrzymuje się na 6 miejscu w I turze.

Juniorzy ŁKS-u w pierwszych zorganizowanych po wojnie mistrzostwach ŁOZPN na rok 1947 zajęli I miejsce. Jest to zasługa trenera Zygmunta Czyżewskiego oraz opiekunów Głowackiego Fr. i Tadeusiewicza Eugeniusza.

Zarząd Klubu, nawiązując do tradycji, sprowadził do Łodzi kilka drużyn zagranicznych, by dać możność swej drużynie poznać nowe wzory systemów zagranicznych i doprowadził do następujących spotkań: 1945 r. Morawska Ostrawa 2:7, 1946 r. Viktoria Ziżków 2:2, Kamraterna (Szwecja) 2:1, Zeleźniczary (Czechy) 1:5, Legia Warszawa: ŁKS — CFR (Rumunia) 4:4, 1947 r. MKLV (Budapeszt) 10:3, Viktoria Pilzno (Czechy) 1:5, Cechie Karlin (Praga) 3:7, Szolnok MAV (Budapeszt) 3:7, 1948 r. Nusle (Czechy) 6:2, Trnava (Czechy) 3:4.

Pierwsza drużyna piłki nożnej przed zwycięskim meczem z Garbarnią rok 1947

W rozgrywkach międzypaństwowych w barwach Polski występowali: Baran — 8 razy przeciw Czechosłowacji, Szwecji, Finlandii, Jugosławii, Bułgarii, Torpedo oraz 2 razy przeciw Słowacji, Hogendorf — 8 razy przeciw Słowacji (Polska Południowa), Słowacji (Polska Północna), Czechosłowacji, Szwecji, Finlandii, Jugosławii, Rumunii, repr. PZPN — Viktoria — Pilzno. Włodarczyk Jan 7 razy — przeciw Słowacji, 2 razy

Kapitan I drużyny ŁKS — Wacław Pegza wręcza przed meczem kwiaty kapitanowi zespołu „Torpedo“ (Moskwa)

Zarząd Sekcji Piłki Nożnej ŁKS w roku jubileuszowym

Czechosłowacji, Szwecji, Jugosławii, Finlandii, Rumunii, Bułgarii. Łuć II 1 raz reprezentował PZPN przeciw Viktorii Pilzno.

ŁKS posiada zawodników, którzy w barwach tego Klubu rozegrali więcej niż 400 meczy.

Do takich należą Gałecki Antoni i Król Władysław.

Licząc natomiast okres od chwili powojennego reaktywowania Klubu, tj. od kwietnia 1945 roku, najwięcej meczów w barwach ŁKS-u rozegrali: Włodarczyk 92, Hogendorf Tadeusz 88, Baran 86, Pegza Wacław 83, Czyżewski 81, Łącz Marian 78, Kopera 72, Sidor 72, Pisarski Jan 71, Styczyński 70.

W skład zarządu sekcji wchodzili jako kierownicy: w 1945 r. — Damaszczyński Władysław, w roku 1946 — Cyll Wawrzyniec, w roku 1947 — Rutowicz Kazimierz.

W roku jubileuszowym skład osobowy kierownictwa sekcji jest następujący:

Pp.: Rutowicz Kazimierz — Kierownik
Krupiński Eugeniusz — Zastępca I
Wdowiak Kazimierz — Zastępca II
Zapendowski Lucjan — Sekretarz
Otto Jerzy — Kronikarz
Nieczkowski Stefan — Zastępca sekretarza
Włodarek Antoni — Gospodarz
Damaszczyński Władysław — Kier. techniczny zawodów
Głowacki Franciszek — Opiekun juniorów
Tadeusiewicz Eugeniusz — Opiekun II drużyny
Sobczak Władysław — Opiekun III drużyny
Janeczek Longin — Kapitan I drużyny.

PIŁKA RĘCZNA

Piłka ręczna — to dziedzina sportu, stosunkowo najpóźniej w Polsce poznana.

Niektóre z t. zw. gier sportowych (koszykówka i siatkówka) uprawiane były w Ł.K.S.-ie od bardzo dawna i to znacznie wcześniej, niż powstała w Klubie sekcja, ujmująca tę gałąź sportu w karby organizacyjne i specjalizująca cały szereg drużyn.

Pierwsze kroki

Kroniki klubowe notują już w roku 1923 zawody koszykarzy i siatkarzy Ł.K.S.-u z drużynami szkolnymi, a nawet silnymi zespołami klubowymi. Do prawdziwych sukcesów tych pierwszych naszych drużyn zaliczyć należy w pierwszym rzędzie wysokocyfrowe zwycięstwa nad A.Z.S. Warszawa w meczu koszykówki w stosunku 20:4 w zimie r. 1923-24. W tym samym sezonie drużyna koszykówki, bawiąc w Warszawie, uzyskała wynik nierozstrzygnięty w spotkaniu z tamtejszą Y.M.C.A. i powtórnie pokonała A.Z.S. W pierwszym tym oficjalnym zespole Ł.K.S.-u występowali znani później zawodnicy: Weigt, Gazicki, Maciaszczyk, Rębowski, Nakielski i Ałaszewski M. Byli to przeważnie lekkoatleci, traktujący gry sportowe jako zaprawę zimową. W sezonie letnim ta gałąź sportu całkowicie w owym czasie zamierała.

W latach późniejszych, gdy ci pierwsi koszykarze i siatkarze Ł.K.S.-u wyjechali na studia do Warszawy, Klub przez dłuższy czas nie posiada reprezentacyjnych drużyn gier sportowych, jakkolwiek młodzież klubowa, zachęcona sukcesami poprzedników, coraz bardziej garnie się do piłki ręcznej, mimo że nie tworzy w klubie wyodrębnionej sekcji.

Dopiero rok 1928 przynosi zmianę na lepsze, kiedy to próbom zorganizowania związku gier sportowych towarzyszą pierwsze mistrzostwa Łodzi w koszykówce męskiej. Ł.K.S.

bierze w nich udział, jednak bez większych sukcesów. Przyczyną tego jest fakt, że wielu doskonałych zawodników—członków Ł.K.S. występuje w barwach innych stowarzyszeń, wobec nieistnienia przymusu rejestracji zawodników w związku.

W tym samym sezonie bardzo skuteczną propagandę gier sportowych rozwija na terenie Łodzi miejscowy Ośrodek W. F. Organizuje on po zorganizowaniu licznych kursów ćwiczebnych, zawody w kilku konkurencjach. Ł.K.S. bierze w nich masowy udział. Wygrywa turniej szczypiorniaka, palanta i hazeny, t. j. wszystkich gier, będących wtedy nowością na terenie Łodzi.

Rok 1929

Tak zachęcający początek sprawił, że Sekcja Lekkoatletyczna Klubu wystąpiła zimą r. 1928/29 z projektem utworzenia podsekcji gier sportowych, która by już systematycznie organizowała tę gałąź sportu.

Kierownik ówczesnej Sekcji Lekkoatletycznej p. Alfons Joss dokooptował wtedy p. Klaudiusza Lityńskiego, jako kierownika Podsekcji G. S.

Ta nowa komórka sportowa Klubu rozpoczyna swą pracę wystawiając męską drużynę koszykówki do turnieju o puchar „Expressu". Udział w tym turnieju zespołów o ustalonej sławie kazał przypuszczać, że Ł.K.S. jako nowicjusz, nie zajmie dobrej lokaty w rozgrywkach. Tymczasem wbrew wszelkim przewidywaniom, ŁKS-iacy są rewelacją turnieju. Kroczą na czele rozgrywek i ustępują jedynie 2 czy 3 zespołom, gdyż turniej o puchar zostaje przerwany, a rozpoczynają się mistrzostwa Okręgu w koszykówce, siatkówce i hazenie.

Teraz zostają zorganizowane i drużyny żeńskie. Zainteresowanie grami sportowymi coraz bardziej wzrasta. Ł.K.S. nie tylko uprawia w tym czasie sport piłki ręcznej, ale również go propaguje.

Po bardzo pracowitym sezonie letnim koszykarze zdobywają tytuł mistrza okręgowego. Skład mistrzowskiej drużyny był następujący: M. Wróblewski, M. Moskal, S. Laufer, Pegzowie Wacław i Władysław, J. Janyst, Wentel i T. Klimczak.

Męska drużyna siatkówki została z mistrzostw wycofana.

Żeński zespół hazeny zostaje mistrzem Ł.O.Z.G.S. a następnie i mistrzem Polski. Skład drużyny tworzą: Gapińska C., Zylberżanka, Rytlówna, Jaszczakówny B. i J., Kwaśniewska, Głażewska, Konówna i Ejbuszycówna. Żeńska drużyna siat-

kówki zajmuje w rozgrywkach mistrzowskich 4 miejsce, a koszykarki późną jesienią w zawodach o mistrzostwo Okręgu bezkonkurencyjnie zdobywają pierwsze miejsce.

O klasie naszych zawodniczek i zawodników świadczy fakt obecności w składzie reprezentacji koszykarskiej Łodzi przeciwko Warszawie naszych zawodników Pegzy i Wentla oraz w reprezentacji hazeny przeciwko Czechosłowacji pp. Głażewskiej, B. Jaszczakówny, Zylberżanki i Kwaśniewskiej.

Drużyna koszykówki ŁKS, pierwszy mistrz Łodzi na rok 1929. Stoją od lewej: W. Pegza, T. Klimczak, J. Janyst, S. Laufer i T. Wróblewski

Rok 1930

W sezonie zimowym 1929/30 Podsekcja Gier montuje doskonałą drużynę siatkówki męskiej, która bije w zawodach towarzyskich czołowe zespoły Polski (YMCA i Polonia Warszawa).

W tym samym czasie zostają wznowione rozgrywki o puchar „Expressu". Nasi koszykarze eliminują kolejno szereg drużyn i biją wreszcie w finale drużynę „Triumf" zdobywając puchar na własność.

Sezon towarzyski r. 1930 jest b. bogaty. Zostają zapoczątkowane tradycyjne czwórmecze ze stołeczną Polonią, które przynoszą naszym drużynom prawdziwe sukcesy.

Z początkiem sezonu letniego 1930 do rozgrywek mistrzowskich przystępuje 5 drużyn Ł.K.S.-u we wszystkich konkurencjach o mistrzostwo Ł.O.Z.G.S. Ze zdobytej naczelnej pozycji w sporcie łódzkim Podsekcja Gier Sportowych już nie ustępuje. Męskie zespoły muszą zadowolić się co prawda tytułami wicemistrzów w siatkówce i koszykówce, niemniej jednak moralnie są najlepszymi w okręgu. Zespołom kobiecym powiodło się natomiast lepiej. Siatkarki zdobywają wicemistrzostwo Ł.O.Z.G.S., a w koszykówce i hazenie Ł.K.S. utrzymuje swe tytuły mistrzowskie.

W rozgrywkach o mistrzostwo Polski żeńska drużyna koszykówki zdobywa faktyczne mistrzostwo, jednak pewne krzywdzące nas posunięcia naszych konkurentów, doprowadzają do utraty tytułu, na który zapracowała nasza drużyna rzetelnie. Drużyna hazeny, po zwycięstwie nad A.Z.S.—Warszawa jest o krok od zdobycia tytułu mistrza Polski. Jednak P.Z.G.S. wyznacza rozgrywkę finałową dopiero w końcu listopada, wobec czego Klub decyduje się ze względów zdrowotnych wycofać drużynę, aby nie była zmuszoną walczyć podczas mrozów.

O klasie drużyn Ł.K.S.-u w roku 1930 świadczą zwycięstwa hazenistek nad A.Z.S. — Warszawa oraz obecność w reprezentacji Polski na Igrzyskach Kobiecych w Pradze naszych zawodniczek C. Gapińskiej i B. Jaszczakówny.

W koszykówce panie Ł.K.S.-u mają do zanotowania zwycięstwa nad A.Z.S. — Warszawa, Polonią — Warszawa i Cracovią, nie licząc sukcesów, odniesionych w spotkaniach z drużynami miejscowymi. Pp. Gapińska i Kwaśniewska reprezentowały Polskę w zawodach koszykówki na meczu ze Szwecją, poza tym p. Kwaśniewska występowała przeciwko Czechosłowacji i Francji w Strassburgu.

Rok 1931

Sezon zimowy 1930/31 jest nieprzerwanym pasmem sukcesów drużyn Ł.K.S.-u. W meczach towarzyskich koszykarze nasi biją najsilniejsze drużyny Polskie (Cracovię, A.Z.S. — Poznań, Polonię — Warszawa) zdobywając wreszcie puchar „Triumfu"

rozgrywany w konkurencjach najsilniejszych drużyn łódzkich. Siatkarze również są niepokonani w meczach towarzyskich.

Podsekcja nie zaniedbuje jednocześnie pracy propagandowej. Rozgrywa zawody w Pabianicach, wysyła do Torunia aż 6 drużyn na wielki turniej propagandowy, organizowany przez tamtejszy ośrodek W. F. Ł.K.S. odnosi w ciągu dwóch dni same zwycięstwa, wzbudzając podziw swą klasą w siatkówce męskiej i żeńskiej, koszykówce i hazenie.

Sezon rozgrywek mistrzowskich 1931 jest dla nas mniej pomyślny. Drużyny żeńskie tracą tytuły mistrzowskie, zdobywając wicemistrzostwa w siatkówce, hazenie i koszykówce. Poziomu jednak swego nie obniżają.

Drużyny męskie nadal przodują. Siatkarze nareszcie zdobywają należny im tytuł mistrza Okręgu, a następnie mistrza Polski. W składzie tego zespołu widzimy: Welnica A., Linkę, Krauzego, Ałaszewskiego E., Chłodzińskiego, Olczaka, Pęskiego i Załęskiego. Koszykarze utrzymują tytuł wicemistrza Ł.O.Z. G.S. ciesząc się opinią jednej z najlepszych drużyn w Polsce. Dowodem ich klasy są zwycięstwa w zawodach towarzyskich z mistrzem Polski — A.Z.S. — Poznań oraz doskonały wynik (25:28) uzyskany z drużyną estońską YMCA — Ruś z Tallina.

Rok 1932

W sezonie zimowym 1931/2 Podsekcja Gier Sportowych, pozostająca nadal pod kierownictwem p. Lityńskiego, wykazuje nadzwyczajną aktywność. Poza licznymi imprezami towarzyskimi drużyny ŁKS-u uczestniczą w Turnieju PZGS o puchar dla drużyn siatkówki. Zespół żeński zajmuje drugie miejsce w turnieju łódzkim, drużyna zaś męska zwycięża w rozgrywkach lokalnych, a w turnieju finałowym zajmuje pierwsze miejsce przed drużynami AZS — Warszawa, Cracovii, Sokoła — Macierzy ze Lwowa, WKS Gryfu z Torunia i Strzelca z Wilna.

W rozgrywkach okręgowych 1932 drużyny ŁKS-u nadal przodują. Siatkarze ponownie zdobywają mistrzostwo Okręgu, a w rozgrywkach o tytuł mistrza Polski w sposób bezapelacyjny zajmują pierwsze miejsce, bijąc Cracovię i AZS — Warszawa. Skład drużyny jest niemal identyczny, co w latach ubiegłych, a mianowicie: Welnic, Ałaszewski, Chłodziński, Olczak, Weigt, Linka, Krauze, Załęski i Pęski.

Drużyna koszykówki wskutek wyjazdu na ferie paru czołowych zawodników zajmuje trzecie miejsce w mistrzostwach ŁOZGS.

Po raz pierwszy uczestniczy w zawodach mistrzowskich zespół szczypiorniaka, zdobywa tytuł mistrza ŁOZGS i bierze udział w mistrzostwach Polski w Poznaniu. Tu zajmuje drugie miejsce za AZS Poznań, jednak na skutek naszego protestu rozgrywki, w których mieliśmy pełne szanse na zdobycie pierwszego miejsca, zostały unieważnione.

Jedenastka szczypiorniaka ŁKS po zdobyciu mistrzostwa Łodzi w roku 1935

Drużyny żeńskie latem r. 1932 znacznie podnoszą swą klasę. Zespół siatkówki nadal utrzymuje tytuł wicemistrza, wyrównuje jednak różnicę, dzielącą go od mistrza Okręgu HKS. Zespół koszykówki zajmuje trzecie miejsce, jednak pod względem umiejętności nadal jest drugą drużyną okręgu.

Drużyna hazeny zdobywa tytuł mistrza Okręgu, a w rozgrywkach o mistrzostwo Polski zajmuje pierwsze miejsce, bijąc w finale zespół WKS Legii — Warszawa. W składzie mistrzowskiej drużyny występowały: pp. Lutrosińska, Gapińska, Jaszczakówna J., Domagalanka H., Kasperska H., Domagalanka S., Smętkówna, Głażewska i Zylberżanka.

Sekcja Gier Sportowych zdołała uzyskać stanowisko najsilniejszej w Polsce, dzięki zdobytym 2 tytułom mistrza Polski.

Rok 1933

Sezon zimowy 1932/33 upłynął Sekcji na treningu zimowym na sali.

Pod względem organizacyjnym rok 1933 rozpoczęła Sekcja przede wszystkim od powiększenia składu osobowego kierownictwa. Przewodniczącym został p. K. Wardęszkiewicz, zastępcą jego p. W. Weigt, sekretarzem p. K. Lityński, gospodarzem p. W. Welnic, gospodynią p. Zylberżanka. Poza tym w skład kierownictwa sekcji wchodzą kapitanki i kapitanowie poszczególnych drużyn.

Sekcja nie zaniedbała przed rozpoczęciem mistrzostw Okręgu odbycia całego szeregu zawodów towarzyskich. Zespół koszykówki męskiej w bardzo odmłodzonym składzie zajął drugie miejsce w turnieju o puchar „Triumfu" oraz również drugie miejsce w turnieju SKS-u.

Żeńska drużyna siatkówki w turnieju SKS-u zajęła pierwsze miejsce.

Siatkarze wzięli udział w turnieju o puchar PZGS we Lwowie, tym razem jednak zespół nasz był znacznie osłabiony i zdołał zająć dopiero 4 miejsce, tracąc posiadany puchar na rzecz Sokoła — Macierzy — Lwów.

W roku 1932 Sekcja Gier Sportowych, wykazując się niezwykle bogatym bilansem swych prac i utrzymując się na stanowisku najwszechstronniejszej i najżywotniejszej w Okręgu, obchodzi swój mały jubileusz 5-lecia. W ciągu tych lat pięciu sukcesy Sekcji opierały się na zgodnej pracy kierownictwa i zawodników. Wielu spośród nich pozostało w ciągu pięciu lat wiernymi barwom ŁKS i broni ich nadal.

W pierwszym rzędzie wymienić tu należy z drużyn żeńskich pp. Gapińską Celinę, Głażewską Jadwigę, Zylberżankę Edę i Jaszczakównę Julię, które bez przerw występowały w reprezentacyjnych drużynach Klubu. Pierwsze trzy z nich uczestniczyły w około 150 meczach.

Z drużyn męskich jubilatami są pp. Pegza Wacław, stale w ciągu lat 5-ciu broniący barw Klubu oraz Załęski Władysław i Krauze Wilhelm, który wraz z W. Pegzą ponad 150 razy występowali w barwach ŁKS-u. Oryginalny jubileusz obchodzi zawodnik p. Wacław Weigt, który jest najstarszym graczem Klubu. Bronił jego barw jeszcze w r. 1923.

W roku 1933 drużyna hazeny po raz trzeci z rzędu zdobywa tytuł mistrza Polski. Rozgrywki odbyły się w Krakowie. W tym samym sezonie męskie zespoły siatkówki i koszykówki oraz szczypiorniaka utraciły szereg starszych doświadczonych zawodników, którzy odeszli czy to na studia, czy do wojska.

Od tej chwili męska drużyna siatkówki nie mogła już odzyskać czołowego miejsca w Polsce mimo parokrotnego udziału w mistrzostwach Polski. Podobnie jest i z drużyną koszykówki.

Rok 1934

Rok 1934 był przełomowy dla Sekcji Piłki Ręcznej. Kluby fabryczne zabrały ŁKS-owi parę czołowych zawodniczek-reprezentantek Polski, toteż panie nasze utraciły pierwsze miejsce w Polsce i Okręgu, zajmując w mistrzostwach ŁOZPR drugie względnie dalsze miejsca w różnych dyscyplinach.

Rok 1935

Drużyny męskie odrodziły się w sezonie 1935 roku, przy czym kierownictwo Sekcji położyło największy nacisk na szczypiorniaka. W tym samym sezonie ŁKS, startując w mistrzostwach Polski w szczypiorniaku w Warszawie, jako wicemistrz ŁOZPR odegrał zaszczytną rolę, wyprzedzając o kilka pozycyj mistrza ŁOZPR KS „Ikape".

Rok 1936

W 1936 roku drużyna szczypiorniaka ŁKS jako mistrz ŁOZPR w turnieju o mistrzostwo Polski w Katowicach była jedynym zespołem, który umiał w poważnym stopniu zagrozić mistrzowi Polski — KS „Azoty", Chorzów, przegrywając z nim tylko 7:11, podczas gdy inne zespoły przegrywały z „Azotami" niemal do zera.

Rok 1937

W r. 1937 wskutek trudności finansowych Klubu zespół szczypiorniaka ŁKS nie wziął udziału w turnieju finałowym o mistrzostwo Polski, choć w półfinałach rozgromił swych przeciwników demonstrując formę, która pozwalałaby myśleć o tytule mistrza Polski.

Panie nasze w tym roku reprezentują poziom średni klasy „A". Specyficzne warunki łódzkie, trudniejsze dla Klubu społecznego niż w latach 1926—1933, nie pozwoliły na zdobycie czołowej lokaty w Okręgu.

Rok 1938

Rok jubileuszowy 1938 przynosi radykalną zmianę zarówno w drużynach żeńskich, jak i męskich. I tak w mistrzostwach ŁOZPR żeńska drużyna siatkówki zajęła II miejsce, koszykówki

weszła do kl. „A“. Szczypiorniak żeński, po raz pierwszy wprowadzony, zapowiada się na przyszłość b. dobrze. Choć drużyna zajęła 5 miejsce, to jednak ma nadzieję w roku następnym zająć lepsze miejsce. Pozyskanie przez Klub młodego narybku bardzo poważnie wpłynął na samopoczucie pań, czego najlepszym dowodem jest uzyskanie wyniku 3:4 z Wartą (Poznań) podczas turnieju o mistrzostwo Polski w Łodzi. Zawody te rozegrano jako przyjacielskie spotkanie.

Drużyny męskie zajęły miejsca: w mistrzostwach ŁOZPR: siatkówka IV miejsce, koszykówka IV miejsce, szczypiorniak zdobył tytuł mistrza. W rozgrywkach półfinałowych o mistrzostwo Polski, dwukrotnie pokonał w Łodzi b. mistrza Polski KS „Azoty“ Chorzów w stosunku 10:5 i 11:6, zaś w finałowych zawodach w Krakowie uzyskał ŁKS wyniki z KPW (Poznań) 8:8, z AZS (Warszawa) 9:10 z KS „Cracovia“ 5:10 i zajął 4 miejsce.

Indywidualnie zawodniczki i zawodnicy ŁKS wykazują b. wysoki poziom (Grubert I i Załęski zaliczeni zostali do grupy olimpijskiej). W reprezentacji Okręgu zawodnicy szczypiorniaka biorą udział stale.

W tym miejscu składamy serdeczne podziękowanie za niestrudzoną pracę wszystkim zawodniczkom i zawodnikom Sekcji Piłki Ręcznej ŁKS, którzy godnie i zaszczytnie reprezentowali nasze barwy. Specjalnie zaś podziękowanie składamy p. Władysławowi Załęskiemu, który przez ostatnie 10 lat brał udział jako czynny zawodnik we wszystkich dyscyplinach będąc wzorem karnego i punktualnego zawodnika. Także podziękowanie składamy p. Helenie Noskiewiczowej za niestrudzoną pracę nad rozwojem liczebnym i sportowym Sekcji wśród pań.

Sekcja piłki ręcznej ŁKS w roku 1939 liczy 24 zawodniczki i 36 zawodników, zgłoszonych w PZPR i czynnie uprawiających sport.

OKRES POWOJENNY

W czerwcu 1945 roku Zarząd powierzył zorganizowanie i kierownictwo Sekcji Piłki Ręcznej p. Zemełko Eugeniuszowi. Przy współudziale zawodników przedwojennych p. Bujnowicza Witolda, Kowalczyka Wacława i Raczyńskiego Czesława w pierwszym rzędzie zorganizowano drużynę męską. Do Sekcji poza elementem napływowym, zgłosiło akces większość zawodników przedwojennych. Po ustawieniu na boisku treningowym koszów, słupów do siatki i wykonaniu samych siatek (koszt tych inwestycji częściowo został pokryty przez Klub, częściowo zaś przez zawodnika Kowalczyka Wacława, który w pierwszej

chwili zaopatrzył drużynę również w kostiumy) — przystąpiono do racjonalnych treningów i rozgrywek towarzyskich z miejscowymi drużynami. W miesiącu sierpniu 1945 r. zorganizowano drużynę żeńską, składającą się wyłącznie z uczennic szkół średnich.

Sekcja liczyła 50 czynnych członków, w tym 15 kobiet i 35 mężczyzn. Treningi na sali Polskiej YMCA rozpoczęły się dla drużyny męskiej w miesiącu wrześniu 1945 roku, zaś dla drużyny żeńskiej w miesiącu październiku 1945 r. Drużyny tak męska jak i żeńska wzięły udział w rozgrywkach o mistrzostwo ŁOZPR na rok 1945. Drużyna męska, bezkonkurencyjna

Zespół szczypiorniaka ŁKS po zdobyciu mistrzostwa okręgu łódzkiego w roku 1947

w szczypiorniaku, zdobyła w tej konkurencji mistrzostwo okręgu, w koszykówce nie ustępując pod względem gry innym lokalnym, zajęła trzecie miejsce za TUR-em i Zjednoczonymi, zaś w siatkówce nie mając odpowiednio zgranego zespołu zajęła czwarte miejsce za AZS, Zjednoczonymi i TUR.

Drużyna żeńska, składająca się z młodych, początkujących zawodniczek, pełnych dobrych chęci, z uwagi na krótki okres czasu od chwili zorganizowania drużyny do rozpoczęcia rozgrywek mistrzowskich, nie była dostatecznie przygotowana i zajęła przy udziale czterech zespołów w szczypiorniaku i koszy-

kówce III miejsce za TUR i Zjednoczonymi, a przed ZZK, w siatkówce zaś czwarte, to jest ostatnie miejsce.

Sekcja piłki ręcznej ŁKS była pierwsza, która zorganizowała turniej piłki ręcznej w konkurencji męskiej na sali Polskiej YMCA przy udziale drużyny zamiejscowej KS „Społem" z Warszawy, kandydatem na mistrza Polski w koszykówce i zajęła w tym turnieju drugie miejsce, ulegając nieznacznie drużynie KS „Społem". Poza tym drużyna męska brała udział we wszystkich turniejach organizowanych, bądź to przez AZS, bądź też przez TUR, osiągając dobre wyniki. Między innymi drużyna nasza pobiła w koszykówce „Wartę", finalistę mistrzostw Polski.

W roku 1947 p. Zemełko Eugeniusz, nadal kierujący Sekcją, napotykał na znaczne trudności, nie znajdując chętnych działaczy do współpracy. Sekcja piłki ręcznej posiadała dwie drużyny żeńską i męską, drużyna żeńska liczyła 12 zawodniczek, a męska 38 zawodników, razem 50 osób.

Udział drużyn ŁKS-u w rozgrywkach o mistrzostwo Okręgu przedstawia się jak następuje:

Szczypiorniak

W zawodach o mistrzostwo okręgu na rok 1946, rozegranych w miesiącach kwietniu i maju 1946 r., drużyna żeńska przy udziale pięciu drużyn — zajęła 4 miejsce, zaś drużyna męska przy udziale pięciu drużyn — zajęła I miejsce, zdobywając tytuł mistrza okręgu na rok 1946 i kwalifikując się do rozgrywek półfinałowych o mistrzostwo Polski.

W rozgrywkach półfinałowych, odbytych w Łodzi w dniach 8, 9 i 10 czerwca 1946 r., zwyciężywszy wicemistrza Warszawy KS „Iskrę" oraz wicemistrza Łodzi RKS „TUR" weszła do rozgrywek finałowych o mistrzostwo Polski.

W rozgrywkach o Mistrzostwo Polski, odbytych w Bydgoszczy w dniach 27, 28 i 29 czerwca 1946 r., w których poza nami brały udział drużyny KKS Poznań, AZS Warszawa i KS „Garbarnia" Kraków — drużyna męska ŁKS po równorzędnej walce zajęła trzecie miejsce i otrzymała nagrodę w postaci statuetki za grę „fair".

W jesiennej rundzie rozgrywek o mistrzostwo Okręgu na rok 1946/47 drużyna żeńska przy udziale 6 drużyn uplasowała się przejściowo na II miejscu, zaś drużyna męska przy udziale 6 drużyn zajęła zdecydowanie I miejsce.

Siatkówka

Rozgrywki w piłce siatkowej o mistrzostwo Okręgu na rok 1946/47 odbyły się w specyficznych warunkach, wywołanych nieporozumieniem między ŁOZPR a PZPR.

Rozgrywki te na zarządzenie PZPR odbyły się tylko w jednej rundzie.

Rozgrywki siatkówki drużyn żeńskich były przeprowadzone w ciągu 2 dni w okresie świątecznym, co uniemożliwiło stawienie się drużyny żeńskiej do rozgrywek w komplecie.

Drużyna męska zajęła trzecie miejsce za AZS Łódź i YMCA Łódź.

Koszykówka

Rozgrywki w piłce koszykowej o mistrzostwo Okręgu na rok 1946/47 odbywały się również w tempie przyśpieszonym. Drużyna żeńska przegrała 3 spotkania, wygrywając 2. Drużyna męska przegrała 2 spotkania i 2 wygrała.

Dla większego spopularyzowania piłki ręcznej wśród klubów, stowarzyszeń i młodzieży, Łódzki Klub Sportowy ufundował nagrodę przechodnią imienia śp. Władysława Załęskiego, b. reprezentacyjnego zawodnika ŁKS i zorganizował o tę nagrodę, w pierwszych dniach października 1946 roku, turniej piłki siatkowej trójek męskich. Inicjatywa ta znalazła właściwy oddźwięk wśród sportowców. Do turnieju zgłosiło się 30 drużyn (trójek). Pierwsza grupa siatkarzy ŁKS-u zajęła w tym turnieju czwarte miejsce.

W roku 1947 w wyniku rozegranych zawodów o mistrzostwo ŁOZPR osiągnięto następujące lokaty:

Siatkówka

Drużyna żeńska na skutek przeprowadzenia przez ŁOZPR rozgrywek w okresie zimowych ferii szkolnych, w ciągu 2 dni i niestawienia się zawodniczek z powodu wyjazdów, spadła do klasy B.

Drużyna męska zajęła III miejsce za AZS i YMCA.

Koszykówka

Drużyna żeńska zajęła IV miejsce za Zrywem, Zjednoczonymi i DKS.

Drużyna męska zajęła II miejsce za YMCA, zdobywając tytuł wicemistrza Okręgu.

W zawodach eliminacyjnych z TUR o wejście do ligi koszykowej PZPR, drużyna męska przegrała tak mecz jak i rewanż, na skutek czego w dalszym ciągu rozgrywa zawody o mistrzostwo okręgu.

Szczypiorniak

Drużyna żeńska zajęła III miejsce za Zrywem i Zjednoczonymi

Drużyna męska zajęła pierwsze miejsce i tytuł mistrza Okręgu.

W końcu września i na początku października 1947 przeprowadzono po raz drugi turniej siatkówki trójek męskich o puchar przechodni imienia śp. Władysława Załęskiego, ufundowany w roku 1946 przez Zarząd Klubu. Zgłosiło się do niego 35 drużyn. Trójka ŁKS w składzie: Gruszczyński, Serwatka i Czkwianianc, doszła do finału, w którym zajęła IV miejsce. Pierwsze miejsce w tym turnieju zajęła drużyna AZS, która zgodnie z regulaminem, po dwukrotnym kolejnym zdobyciu pierwszego miejsca, puchar zdobyła na własność.

Należy nadmienić, że drużyna szczypiorniaka męskiego została w r. 1948 zaliczona do ligi szczypiorniaka PZPR.

BOKS

Pięściarstwo rozwija się w ŁKS-ie nie od początku powstania Klubu, gdyż dopiero w roku 1927 powstaje myśl powołania do życia sekcji bokserskiej. W dwa lata później sekcja zostaje zarejstrowana w Polskim Związku Bokserskim, a jej pierwszym kierownikiem był ś. p. Zygmunt Merle. Dwa dalsze lata mozolnej pracy dają w efekcie owoce w postaci drużyny pięściarskiej, która uzyskuje pierwsze sukcesy.

W roku 1932/33 kierownictwo sekcji obejmuje p. Krachulec Zygmunt, który dysponuje 35 zawodnikami oficjalnie zgłoszonymi do P.Z.B.

W tym okresie 8-ka naszego klubu startuje poza granicami Łodzi w Poznaniu, Inowrocławiu, Lwowie, Warszawie, na Śląsku i t. d.

Seweryniak powtarza swój sukces zdobycia tytułu na mistrzostwach Polski w roku 1924, zaś Henryk Klimczak jako reprezentant Polski w wadze lekkiej na meczu ze Szwecją zdobywa 2 punkty, zwyciężając swego przeciwnika.

W 1935 roku stanowisko trenera obejmuje Tomasz Konarzewski. Niestety z powodu braku zawodników w roku 1936 Zarząd Klubu zmuszony był zawiesić działalność sekcji pięściarskiej, którą powołano do życia dopiero po skończonej wojnie w 1945 roku.

Tak jak w latach przedwojennych główne sukcesy dla Klubu zdobywali piłkarze, tak po ostatniej wojnie pierwsze skrzypce w Ł.K.S-ie odgrywa boks. Zaledwie parę miesięcy po odzyskaniu niepodległości postanowiono reaktywować sekcję pięściarską, a jej kierownictwo objął p. Henryk Klimczak mając do pomocy cały szereg wypróbowanych działaczy pięściarskich jak pp. Sikorski, Kubiak, Twardowski, Maniszewski, Okołowicz itp.

Ponieważ inne kluby nie przejawiały specjalnie aktywnej działalności, w szeregach Ł.K.S-u znaleźli się pięściarze tej

miary co Stasiak, Kowalski, Olejnik, Pisarski, Marcinkowski, Niewadził.

Rozgrywano początkowo spotkania towarzyskie organizując zawody lokalne, ściągano do Łodzi pięściarzy Poznania. Pierwsze spotkanie z dotychczasowym mistrzem Polski Wartą nie przyniosły Ł.K.S-owi sukcesów, jednak usilna praca nad powrotem do formy starych asów, wydała niebawem oczekiwane rezultaty.

W roku 1945 rozegrano ogółem 17 spotkań towarzyskich, a Pisarski reprezentował barwy Polski w meczu z Czechosłowacją w Poznaniu.

W roku 1946 kierownictwo Sekcją zostało przez Zarząd Klubu powierzone p. Klimczakowi Henrykowi, który zmuszony był złożyć swój mandat w maju tegoż roku na skutek dyskwalifikacji przez P.Z.B. Zarząd powierzył wtedy kierownictwo Sekcji p. Sikorskiemu' Marianowi, któremu z całym zapałem w pracy Sekcji pomagają pp. Okołowicz Jan, Łukomski Antoni, Twardowski Kazimierz, Maniszewski Marian, Kubiak Roman i Seweryniak Zygmunt.

Ogólna ilość zawodników zgłoszonych do Związku wyraża się cyfrą 117, nie więcej jednak niż 80 bokserów uczęszcza na treningi.

W roku sprawozdawczym Ł.K.S. rozegrało 38 spotkań w tym: 10 spotkań o drużynowe Mistrzostwo Okręgu kl. A, 3 spotkania o drużynowe Mistrzostwo Okręgu kl. B, 3 spotkania o drużynowe Mistrzostwo Polski, 1 spotkanie towarzyskie międzynarodowe z Boxing Clubem z Pragi, 10 spotkań towarzyskich międzyokręgowych, 11 spotkań towarzyskich lokalnych.

Na 10 spotkań o drużynowe mistrzostwo okręgu, 9 wygrał Ł.K.S. i jedno zremisował. Trzy spotkania o mistrzostwo Polski wygrał Ł.K.S. Spotkanie z Czechami w Łodzi wygrał Ł.K.S. w stosunku 11:5. Pierwsza drużyna w pełnym składzie nie przegrała żadnego meczu.

W okręgu łódzkim ŁKS zdobywa w tym roku tytuł mistrza drużynowego, 4 tytuły mistrzowskie juniorów oraz 3 tytuły w mistrzostwach w „Pierwszym Kroku".

Wielkim sukcesem bokserów ŁKS-u zakończyły się pierwsze po wojnie indywidualne mistrzostwa Polski, w których Stasiak, Olejnik i Niewadził zdobyli tytuły mistrzowskie, zaś Zbyszek Kowalski uzyskał tytuł wicemistrza Polski.

Nad szkoleniem zawodników pracuje jako instruktor p. Kowalski Bohdan. W pracy tej z całym zapałem pomagał mu

Mistrz Polski w boksie Wł. Niewadził rok 1946.

Mistrz Polski w boksie Olejnik 1946—1947 r.

Mistrz Polski w boksie — Stasiak 1946 r.

p. Pisarski. Obydwaj dokładali wiele starań i pracy, ażeby zdobywać rezerwy. Jedną z największych trosk był brak odpowiedniej sali na treningi. Mała sala YMCA pomieści co najwyżej 25 chłopców, a tymczasem frekwencja na treningach dochodziła nieraz do 70 zawodników!

W roku 1947 po raz pierwszy w historii boksu łódzkiego — tytuł drużynowego Mistrza Polski przypadł w udziale zespołowi Ł.K.S.

Ł.K.S. osiągnął ten tytuł, przegrywając jedynie jedno spotkanie z Milicyjnym Klubem Sportowym w Gdyni.

Tytuł ten to nagroda za wytrwałą pracę, za ofiarność i ambicję nie tylko zawodników i Kierownictwa Sekcji, ale wszystkich, którzy życzliwością swą, radą i pomocą na każdym kroku nam służyli.

Drużynowe mistrzostwa Polski w boksie na rok 1947 dla barw Ł.K.S-u zdobyli następujący zawodnicy: Stasiak Tadeusz, Pawlak Zdzisław, Marcinkowski Józef, Kierus Zygmunt, Boni-

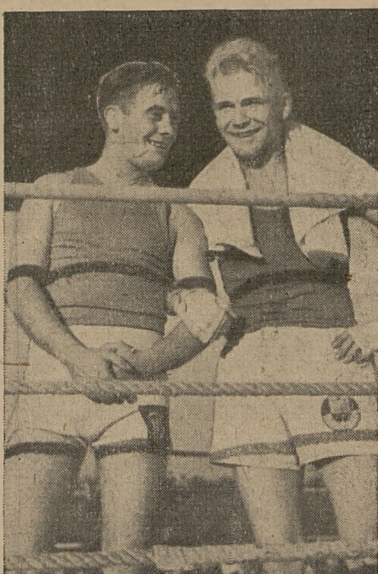
kowski Bronisław, Olejnik Jerzy, Pisarski Józef, Rychtelski Henryk, Żylis Henryk i Niewadził Władysław.

Skład Kierownictwa Sekcji: Sikorski Marian — kierownik, członkowie: Bednarek Bolesław, Jędrzejewski Zenon, Kasznia Czesław, Kubiak Roman, Łukomski Antoni, Maniszewski Marian, Okołowicz Jan, Pawlak, Seweryniak Zygmunt, Szymański, Twardowski i kpt. Bomze. Pracę instruktorską prowadził Kowalski Bohdan, który sprawował również funkcję sekundanta.

Zawodnicy Ł.K.S. rozegrali 43 spotkania: 12 o drużynowe Mistrzostwa Polski, 12 o drużynowe mistrzostwa Okręgu, 4 spotkania międzynarodowe i 15 spotkań towarzyskich.

Poza tym startowali zawodnicy Ł.K.S.: w zawodach międzynarodowych — Olejnik 4 razy, Niewadził 2 razy i Stasiak 1 raz. W zawodach organizowanych przez Ł.O.Z.B. startowali: Kamiński, Pisarski, Żylis i Niewadził.

W mistrzostwach seniorów startowało 5 zawodników: Tytuły mistrzów Okręgu zdobyli: Stasiak, Pisarski i Kosiński.

Mistrz Polski — Stasiak (ŁKS)
po walce z Jóźwiakiem (Pomorze)
rok 1947

W mistrzostwach indywidualnych Polski startowało 3 zawodników. Tytuł mistrza Polski wagi półśredniej zdobył Olejnik Jerzy.

W zawodach „O Błękitną Wstęgę Bałtyku“ walczyli Stasiak i Niewadził. Niewadził zdobył tytuł Mistrza Bałtyku w wadze ciężkiej.

Od lewej: bokser Trzęsowski (Tęcza), sekundant pięściarzy ŁKS — Kowalski i reprezentant Polski — Józef Pisarski po walce

Ł.K.S. był pierwszym zespołem po wojnie, który w czasie swego tournee po Czechosłowacji staczając trzy spotkania wygrał wszystkie a mianowicie w Karlovych Varach 10:6, w Varnsdorfie 12:4, w Teplicach 10:6.

Ł.K.S. wzbogacił trofea klubowe o 7 pucharów, 4 proporczyki, 2 plakiety i 3 piękne dyplomy.

Nadmienić należy jeszcze, że Polski Związek Bokserski na walnym zgromadzeniu nadał honorowe odznaki „Złote Rękawice“ p. Sikorskiemu Marianowi jako długoletniemu działaczowi i p. Pisarskiemu Józefowi jako wielokrotnemu reprezentantowi barw Polski w boksie. Zarząd Klubu obdarzył złotymi sygneta-

mi Pisarskiego Józefa, Olejnika Jerzego i Stasiaka Tadeusza za stoczenie 50-ciu walk w barwach klubu. Barw Klubu bronili Olejnik 76 razy, Stasiak 70, Pisarski — 54, Niewadził — 50, Pawlak — 44, Bonikowski — 41, Rychtelski — 41, Marcinkowski — 39 i Żylis 38 razy. Reszta zawodników walczyła poniżej 25 razy.

W roku 1948, tak jak w roku ubiegłym, Ł.K.S. zdobył mistrzostwo Polski. Do kwietnia bieżącego roku rozegrano 13 spotkań w tym: 5 spotkań towarzyskich, 7 spotkań mistrzowskich i jedno spotkanie międzynarodowe. W reprezentacji Polski walczył jeden zawodnik Kamiński, w reprezentacji okręgu 4 zawodników, mistrzostwo młodzików Okręgu zdobył — Kierus, mistrzostwo seniorów Okręgu — Gałczyński i Pisarski.

HOKEJ NA LODZIE

Myśl utworzenia w Ł.K.S.-ie sekcji hokeja na lodzie powstała w zimie 1929/30 r.

Ponieważ zachodziły pewne trudności organizacyjne, utworzoną drużynę hokejową oddano pod opiekę Sekcji Lekkoatletycznej. Opiekunem tej najmłodszej sekcji Klubu został p. Eugeniusz Kwaśniewski, kapitanem drużyny — prof. Lucjan Chełmicki.

Drużyna odbywała swe treningi na szczupłym lodowisku zamarzniętego basenu pływackiego, gdzie również rozgrywała swe pierwsze mecze z drużynami szkolnymi. Już wówczas zespół hokejowy Ł.K.S.-u rokował jak najlepsze nadzieje, odnosząc nad swymi przeciwnikami wysokocyfrowe zwycięstwa.

Dzięki istnieniu 2 drużyn hokejowych na terenie Łodzi, Okręg Warszawski zarządził rozegranie mistrzostw podokręgu pomiędzy Ł.K.S-em a Unionem. Wbrew oczekiwaniom, nasza młodziutka drużyna w pierwszym meczu z Unionem odniosła zwycięstwo w stosunku 5:2, stając się w ten sposób mistrzem Łodzi.

W sezonie 1930/31 podsekcja hokejowa staje się samodzielną sekcją pod kierownictwem p. Zygmunta Langego. Sekcja otrzymuje własne lodowisko. Poziom sportowy reprezentacyjnej drużyny podnosi się znacznie. Zdobycie mistrzostwa miasta Łodzi nie stanowi dla drużyny Ł.K.S. najmniejszego trudu.

Niski poziom sportowy naszych łódzkich przeciwników i brak spotkań z drużynami zamiejscowymi jest powodem, że drużyna nasza przystępuje do zawodów o wejście do warszawskiej klasy bez rutyny. W spotkaniach z warszawskimi drużynami przegrywa więc wysoko.

W sezonie 1931/32 drużyna reprezentacyjna wzmocniona zostaje paru obiecującymi graczami rezerwy (Linka, Załęski) i zdobywa ponownie bez trudu tytuł mistrza Łodzi.

Niestety, w sezonie tym drużyna nie ma okazji porównania swego poziomu z warszawską klasą B, gdyż stołeczne rozgryw-

ki były odwlekane, aż wreszcie warunki atmosferyczne nie pozwoliły przedłużyć sezonu hokejowego.

Rok 1932/33 przynosi poważne zmiany w rozwoju łódzkiego hokeja. Powiększenie liczby drużyn do 6, pozwala na utworzenie samodzielnego Okręgu Łódzkiego.

Rozgrywki o mistrzostwo Łodzi są jednocześnie kwalifikacją drużyn do klasy A. Historia mistrzostw i tym razem nie zmienia się. Ł.K.S. zdobywa tytuł mistrza i kwalifikuje się do łódzkiej klasy A obok drużyny Unionu.

Ten awans daje naszej drużynie prawo brania udziału w zawodach o mistrzostwo Polski. Ponieważ jest to pierwszy start naszych hokeistów w mistrzostwach Polski, muszą oni rozegrać zawody eliminacyjne z drużyną T.K.S. w Toruniu.

Dzięki niebywałej ambicji, zespół nasz zdołał odnieść zwycięstwo 2:1 nad starą rutynowaną drużyną, posiadającą w swym składzie znakomitych zawodników.

Dzięki temu zwycięstwu drużyna nasza uczestniczy w finałowych grach o mistrzostwo Polski w Krynicy.

W ciągu 4 lat swej pracy, sekcja hokeja na lodzie wychowała sobie drużynę, której wszyscy reprezentacyjni gracze bronili barw Łodzi. Wskazuje to na poziom sportowy sekcji, który z roku na rok wykazuje znaczną poprawę. Poważnym dorobkiem są również rezerwy.

Wielkość naszych osiągnięć najlepiej jednak można uwypuklić przez zestawienie dwóch etapów i stanu posiadania w 1933 roku i rezultatów naszej działalności w ciągu ostatnich 5-ciu lat.

Działalność sekcji tak chlubnie rozpoczęta w 1930 roku, znalazła całkowite zrozumienie władz Ł.K.S. w okresie od 1934 do 1938 roku.

Uwidoczniło się to szczególnie w 1937 r., gdy Zarząd Klubu nie żałował swej energii i pracy, ulepszając lodowisko i budując trybuny na 500 osób.

Praca chronologicznie przedstawia się w sposób następujący:

W 1934/35 Sekcja liczyła 26 członków.

Organizacyjnie pracowali:

1. kierownik Sekcji — Zygmut Lange
2. sekretarz — Eugeniusz Tadeusiewicz
3. gospodarz — Klemens Urbanowicz
4. kapitan sportowy — Władysław Król
5. członek Sekcji — Wiesław Rychter,

pozostali — to zawodnicy.

W roku tym rozegrano 4 mecze o mistrzostwo i 6 spotkań towarzyskich.

Drużyna nasza zdobyła po raz szósty z rzędu mistrzostwo klasy „A" Okręgu Łódzkiego. Rezerwowa drużyna wygrała z K. S. „Triumph" 4:3 i z S. K. S. 14:1.

Nie rozegrano meczu z Union-Touringiem z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych.

W zawodach towarzyskich na terenie Poznania osiągnęliśmy zaszczytny wynik z ówczesnym mistrzem Polski — AZS-em, przegrywając w stosunku 0:1.

Sekcja hokejowa Ł.K.S. rozgrywała również mecze propagandowe na prowincji.

W 1934 roku w skład naszej drużyny reprezentacyjnej wchodzili:

Jakubiec — bramkarz,
Rusinkiewicz E., Frencel A. — obrońcy,
Wisławski E., Król Wł., Załęski Wł. —atak,
Koczewski H., Tadeusiewicz E., Kosmala J. — II atak.

Hokeista ŁKS — Wł. Król atakuje bramkarza

Chlubą naszej sekcji i miasta był reprezentacyjny zawodnik — Władysław Król, który grał w barwach Polski przeciwko Niemcom, strzelając 1 bramkę oraz w międzynarodowym turnieju w Krynicy.

W roku 1935/36 rozegrano jedynie zawody w klasie „A" zdobywając po raz 7 mistrzostwo Okręgu Łódzkiego.

Władysław Król bronił w tym roku barw narodowych na Olimpiadzie w Garmisch Partenkirchen.

W sezonie 1936/37 klub posiada 30 zawodników z których najlepsi reprezentują Ł.K.S. w zawodach o mistrzostwo klasy „A“ i „B“.

W wyniku rozgrywek, nasze drużyny zdobyły tytuły mistrzów Okręgu Łódzkiego w obu klasach. W ćwierćfinałowych rozgrywkach o mistrzostwo Polski przegrywamy z Warszawianką w Łodzi 1:2 i w Warszawie 0:5.

Na usprawiedliwienie trzeba podać, że nasi zawodnicy, w przeciwieństwie do zawodników innych klubów w Polsce, nie mogli wyjeżdżać na kosztowne treningi na sztuczne lodowisko do Katowic.

Z szeregów sekcji hokejowej ubył przez przedwczesny zgon ś.p. inż. Jerzy Linka. Bardzo lubiany kolega i sportowiec o niezwykłych rysach charakteru, był jednym z pionierów sekcji hokejowej Ł.K.S.

W sezonie 1937/38 sekcja pokonała trzy pozostałe kluby klasy „A“ i uplasowała się na pierwszym miejscu, zdobywając po raz ósmy z rzędu mistrzostwo Okręgu Łódzkiego.

Poza tym sekcja hokejowa naszego Klubu w turnieju świątecznym „Kuriera Łódzkiego“ zajęła I miejsce i zdobyła cenną nagrodę w postaci sprzętu sportowego.

W roku jubileuszowym w barwach Ł.K.S. występowali: Jakubiec, Frencel, Rusinkiewicz, Król, Koczewski, Załęski, Pryfer, Wisławski, Lutrosiński, Pigłowski, Rogalski, Styczyński.

Kierownikiem sekcji był p. Zygmunt Lange, sekretarzem p. Józef Jędraszczak i kapitanem drużyny p. Władysław Król.

W 1938 roku sekcja hokejowa Ł.K.S. zaliczona została do polskiej ekstraklasy hokejowej, wchodząc w skład Ligi Polskiego Związku Hokeja na Lodzie.

Pierwsza drużyna naszego klubu w sezonie 1938/39 zdobyła po raz 10 z rzędu mistrzostwo Okręgu Łódzkiego w klasie „A“.

Z powodu złych warunków atmosferycznych druga drużyna nie ukończyła mistrzostw w klasie „B“.

Ligowa drużyna Ł.K.S. w marcu 1939 roku na sztucznym lodowisku w Katowicach zajęła 7 miejsce w zawodach o mistrzostwo Polski, uzyskując wynik:

Ł.K.S. — Cracovia 1:1. Bramkę zdobył Król.

Ł.K.S. — Czarni 1:4. Bramkę honorową strzelił Koczewski.

Okres dalszej pracy przerwała wojna.

Po wojnie reaktywowanie Sekcji Hokejowej nastąpiło w dniu 24 listopada 1945 r. na odbytym Walnym Zebraniu Sekcji w gmachu Polskiej Y.M.C.A.

Kierownikiem Sekcji został wybrany p. Z. Lange.

Sekcja w sezonie 1945 — 46 rozegrała ogółem 8 spotkań, a mianowicie:

I drużyna — 4 spotkania towarzyskie, wygrywając — 3 i przegrywając — 1, 3 spotkania o mistrzostwo Polski, wygrywając z „Siłą" (Giszowiec) 2:1, remisując z poznańską Lechią 0:0 i przegrywając z Cracovią 5:1.

Drużyna nasza zdobyła tytuł wicemistrza Polski. Drugi zespół Ł.K.S. swe jedno spotkanie rozstrzygnął na swą korzyść.

Rok następny — to okres rozrostu sekcji.

W sezonie 1946 — 47 drużyny naszej sekcji rozegrały 26 spotkań. Z 12 spotkań towarzyskich wygraliśmy osiem i cztery przegraliśmy.

W meczach olimpijskich Ł.K.S. pokonał warszawską Legię 4:3 i 2:0.

W turnieju o mistrzostwo Polski wyniki były następujące:

Ł.K.S. — Wisła (Kraków) 3:2
Ł.K.S. — Lechia (Poznań) 1:1
Ł.K.S. — Cracovia 0:4

W ogólnej punktacji powyższych rozgrywek, drużyna nasza zajęła III miejsce.

W meczach o mistrzostwo klasy A, wszystkie spotkania zakończyły się dwucyfrowymi zwycięstwami naszej drużyny.

Druga drużyna naszego klubu na 4 rozegrane mecze o mistrzostwo klasy B — wygrała wszystkie, w tym trzy zakończyły się dwucyfrowym wynikiem.

W składzie reprezentacji Polski na mistrzostwa świata znaleźli się w tym okresie dwaj nasi zawodnicy, a mianowicie: Makutynowicz i Czyżewski.

Boisko hokejowe rozbudowano przez wybudowanie trybun, ustawienie przepisowych band, zainstalowanie oświetlenia elektrycznego (24 lampy).

Wielki wkład pracy w inwestycje na boisku włożył długoletni zawodnik — dawny olimpijczyk p. Wł. Król.

Kierownictwo Sekcji w dalszym ciągu spoczywało w rękach p. Z. Lange.

Sezon 1947/48 wobec niesprzyjających warunków atmosferycznych nie pozwolił ani na racjonalny trening, ani na rozegranie poważniejszych spotkań. Wobec wyjazdu reprezentacji Polski na Olimpiadę, odwołane zostały mistrzostwa Polski, a mistrzostwa okręgowe również nie były wyznaczone. Na I-szy

obóz przedolimpijski zostali wyznaczeni trzej nasi zawodnicy, a mianowicie: Makutynowicz, Kelm i Staszewski. Kelm na obóz nie pojechał. Na II-im obozie był tylko Staszewski.

W sezonie tym boisko znalazło się na nowym miejscu (przesunięte na dawną ślizgawkę) i zostało ono powiększone do rozmiarów maksymalnych, otoczone wysokimi bandami na całej przestrzeni. Trybuny znacznie powiększono. Ogółem boisko pomieścić może 3 — 4 tysiące widzów.

Sekcja w tym sezonie rozegrała 6 spotkań towarzyskich z czego: 3 spotkania wygrane i 3 spotkania przegrane.

Kierownikiem Sekcji w sezonie 1947/48 był p. A. Łabentowicz.

W Zarządzie Okręgowego Związku Hokeja na Lodzie w Łodzi zasiada 3 przedstawicieli naszego Klubu na następujących stanowiskach:

Prezes	p. Z. Lange
W. Prezes sportowy	p. A. Łabentowicz
Kapitan Sportowy	p. inż E. Werner

Istnienie Sekcji Hokejowej w Klubie datuje się od sezonu 1929/30.

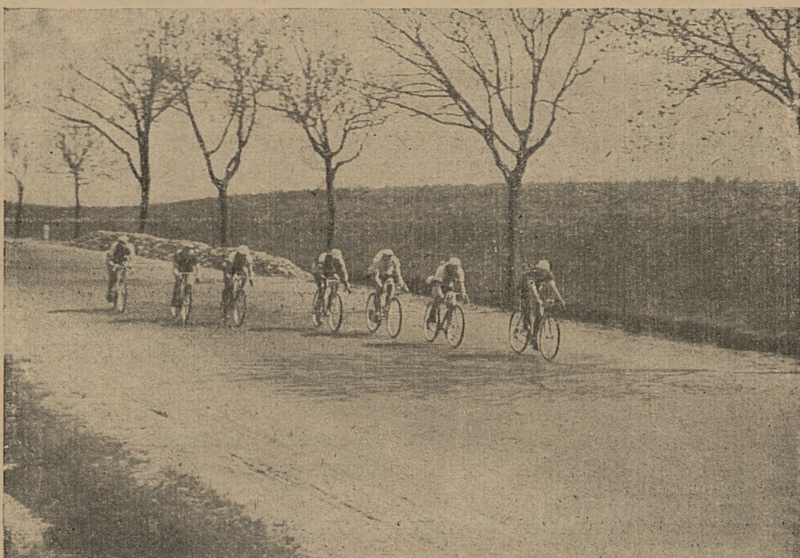
Utworzona wówczas drużyna, oddana została pod opiekę Sekcji Lekkoatletycznej, a jej pierwszym opiekunem (kierownikiem) był p. Eugeniusz Kwaśniewski, kapitan drużyny — prof. Lucjan Chełmicki.

Następnie Sekcja została usamodzielniona a kierownictwo jej objął p. Z. Lange — który godność tę piastuje przez szereg lat, a po odzyskaniu niepodległości, w 1945 r. był inicjatorem reaktywowania Sekcji.

Sekcja od chwili jej założenia do roku bieżącego posiada nieprzerwanie tytuł mistrza okręgu łódzkiego. —

KOLARSTWO

W roku 1924 z inicjatywy obecnego weterana klubu — Zygmunta Krachulca odbyło się pierwsze organizacyjne zebranie sekcji kolarskiej, w którym wzięło udział kilkunastu zapaleńców sportu kolarskiego, uznających już wówczas rower nie tylko za najtańszy środek komunikacyjny człowieka pracy, lecz również za sprzęt, dający nieocenione usługi i w sporcie.

Kolarze ŁKS na trasie

Warunki nie sprzyjały jednak wówczas do uprawiania sportu wyczynowego. Ówczesne szosy były w stanie tak fatalnym, po zniszczeniach pierwszej wojny światowej, że kompletnie uniemożliwiały jazdę szybką, natomiast jedyny tor kolarski w parku

„Helenów“ był w posiadaniu właścicieli niemieckiego pochodzenia, którzy rzecz oczywista oddali monopol na użytkowanie toru swoim współziomkom, grupującym się w ówczesnym hakatystycznym Stow. Sport. „Union“.

Działalność swoją sekcja kolarska ŁKS rozpoczęła od podstaw, uchwalając na pierwszym swoim zebraniu szeroko opracowany regulamin, zatwierdzony przez Zarząd Klubu w dniu 16 marca 1925 r. Regulamin ten, poza jego częścią czysto sportową, opartą na przepisach Polskiego Związku Kolarskiego, miał również na celu wprowadzenie życia towarzyskiego wśród członków sekcji oraz ich rodzin. I to się w całej pełni udało. Życie towarzyskie w Sekcji Kolarskiej od zarania jej istnienia wprost kwitło. Przerwie uległo ono niestety z chwilą wybuchu drugiej wojny światowej, która rozproszyła po całym niemal świecie członków Sekcji.

Jako główne zadanie przyjęto uprawianie w szerokim zakresie turystyki kolarskiej. Atrakcyjne wycieczki kolarsko-turystyczne dawały możliwość poznawania historycznych i bogatych w pamiątki miejscowości kraju. Wspomnijmy tylko takie, jak wycieczka do Polskiego Morza, w góry do Zakopanego lub do Wilna i wiele, wiele innych. W turystyce kolarskiej w skali ogólnopolskiej Sekcja Kolarska ŁKS zawsze zajmowała jedno z przodujących miejsc, zdobywając z tego tytułu wiele dyplomów uznania i nagród.

W wyścigach o charakterze ogólnopolskim uczestniczyli zawsze nasi zawodnicy, zajmując w nich klasyfikowane miejsca.

Rok 1926 przynosi sekcji kolarskiej pierwszy sukces. Jest nim zdobycie pierwszego miejsca przez zawodnika naszego — Reula Alfreda pseud. „Ende“ w wyścigu urządzonym staraniem Komitetu Obchodu 150-lecia uzyskania niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Drugie i to nielada zwycięstwo odnosi w 1929 roku nasz zawodnik, obecnie nieżyjący ś. p. Neszper Henryk w wyścigu Łódź — Poznań (240 km.) z okazji otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu, w rocznicę 10-lecia odzyskania niepodległości po pierwszej wojnie światowej.

Godnym zanotowania jest fakt, że zawodnik nasz Reul w 1928 roku bronił barw Polski na Olimpiadzie w Amsterdamie. W tym też roku ZPTK zorganizował pierwszy bieg dookoła Polski. W biegach tych, odbywających się rok rocznie, brali udział nasi zawodnicy.

W 1928 roku, z okazji 20-lecia Klubu — zarząd ufundował nagrodę przechodnią dla zwycięzcy wyścigu kolarskiego na szosie na dystansie 100 km. W rok później z okazji pięcioletniego

istnienia Sekcji Kolarskiej ŁKS zorganizowano wyścig szosowy na 50 km.

Rok 1930 nie przyniósł specjalnych wydarzeń. Triumfowała natomiast nieodłączna towarzyszka naszych kolarzy — turystyka.

W roku 1931 Sekcja urządziła pierwszy w Łodzi wyścig kolarski na przełaj, t. zw. „Cyklapedestre" na dystansie 25 km o nagrodę przechodnią, ufundowaną przez swego ówczesnego kierownika, obecnie już nie żyjącego ś.p. Pleiffera Józefa.

Zygmunt Krachulec — jeden z założycieli sekcji kolarskiej ŁKS i wieloletni jej kierownik

Rok 1932 był najbardziej sprzyjającym dla Sekcji Kolarskiej ŁKS-u, bo klub może się poszczycić takimi sukcesami, jak:

1) zdobycie na własność nagrody przechodniej, ufundowanej przez Zarząd Klubu z okazji 20-letniego jubileuszu;

2) zdobycie na własność pucharu Stow. Sport. „Rapid";

3) zdobycie nagrody przechodniej w wyścigu do Morza Polskiego;

4) zdobycie nagrody przechodniej w wyścigu „Dnia Legionów";

5) zdobycie tytułu mistrza Województwa Łódzkiego. Tytuł ten zdobył zawodnik Odartus Wiktor. W okresie tym zawodnicy Sekcji Kolarskiej ŁKS zdobyli ogółem 65 nagród. Zaznaczyć należy, że przez cały czas istnienia Sekcji, zasadniczą przeszkodą dla jej większego rozkwitu był i jest brak własnego toru kolarskiego!

Rok 1933 upływa pod znakiem turystyki kolarskiej. Sekcja bije rekord przejechanych w wycieczkach kilometrów. 27 uczestników przejechało 21.367 km. Największą ilość kilometrów przejechali: 1) Krachulec Eugeniusz, 2) Iżykowski Zenon, 3) Pietsch Mieczysław.

W roku 1934 w 200-km wyścigu im. ś.p. Wład. Sierpińskiego brało udział 2 zawodników ŁKS. Nasi zawodnicy w wielkiej konkurencji międzynarodowej tego wyścigu zajęli: Odartus Wiktor — czwarte miejsce, Jankowiak Fr. — piętnaste.

W walce o mistrzostwo Województwa Łódzkiego na dystansie 150 km. Wiktor Odartus zajął trzecie miejsce.

Rok 1936 daje znów pole do popisu naszym turystom. Wielką popularnością i frekwencją cieszyły się wycieczki krajoznawcze. Przejechano ogółem 20.931 km. Najdłuższa wycieczka w góry Świętokrzyskie wynosiła 470 km.

W dziale jazdy szybkiej uczestniczyli nasi zawodnicy w 20 różnych wyścigach, organizowanych przez kluby zrzeszone w ŁOZKol.

Niewiele się zmieniło w następnych 2 latach, t. j. 1937 i 1938. W wyścigu ogólnopolskim na przełaj na dystansie około 30 km. zawodnik Kacprzak Marian zajął drugie miejsce, a w wyścigu do Morza — zawodnik Leśkiewicz Ludwik — piąte. W innych wyścigach szosowych, kolarze nasi zdobyli dla Klubu dwie nagrody stałe.

Następują smutne lata wojny światowej. Okupacja niemiecka zniszczyła wszystko to, co z wielkim trudem przez szereg lat było budowane.

Po zwycięstwie wojsk sprzymierzonych nad przemocą germańską, pokonaną bez reszty w miesiącu maju 1945 r., nieliczne jeszcze wówczas grono rozmyślało nad reaktywowaniem ŁKS i jego Sekcji Kolarskiej. Dokonano tego w miesiącu sierpniu. Wobec braku lokalu klubowego zebranie odbyło się na wolnym powietrzu, na stadionie ŁKS.

Zebrali się wówczas: Krachulec Zygmunt, ś. p. Pfeiffer Józef, ś. p. Wierucki Stefan, Kaźmierczak Tadeusz, Ekler Stefan, Gałecki Józef i Czyż Edward.

Rok 1945 poświęcono wyłącznie turystyce kolarskiej. W jeździe szybkiej rozkręcono się dopiero na jesieni, kiedy reaktywowany przez kol. kol. Krachulca Zygmunta i ś. p. Wieruckiego Stefana ŁOZKol. zorganizował pierwszy powojenny wyścig o mistrzostwo Województwa Łódzkiego, który znów był dla naszych zawodników, biorących w nim udział, jednocześnie wyścigiem o tytuł mistrza klubowego.

W roku 1946 stopniowo ale wyraźnie uwidacznia się rozrost Sekcji, zapowiadający bliski powrót do jej przedwojennej świetności.

Przybywa dość liczny narybek kolarski. Spośród nich Grynkiewicz Andrzej i Czyż Henryk przodują. Dają się oni dobrze poznać starym „repom“ kolarskim — zarówno na szosie, jak i na torze. Tor kolarski w parku „Helenów“ został tego roku oddany do użytku.

W ogólnopolskim wyścigu o jubileuszową nagrodę ŁKS z roku 1938, organizowanym przez nas na dystansie 145 km., pierwsze miejsce zajął Grynkiewicz Andrzej, uzyskując czas — 4 godz. 15 m. 54 sek.

Rok 1946 był rokiem niepowetowanej straty dla Sekcji Kolarskiej. Straciła bowiem swego nieodłącznego przyjaciela i opiekuna, byłego wieloletniego, niestrudzonego kierownika ś. p. Józefa Pfeiffera. Cześć Jego pamięci!

Grupa działaczy sekcji kolarśkiej ŁKS w roku 1936

W roku 1947 podnosi się znacznie stan liczebny członków Sekcji, wykazującej b. ożywioną działalność organizacyjną i sportową, z widocznymi wynikami, jak: 1) wygranie etapu Łódź — Warszawa w biegu dookoła Polski przez zawodnika Grynkiewicza Andrzeja; 2) zajęcie, mimo kontuzji, piątego miejsce w 200-km. wyścigu szosowym o tytuł mistrza Polski przez Czyża Henryka; 3) zajęcie trzeciego miejsca i zdobycie pucharu dla klubu przez zawodnika Grynkiewicza Andrzeja w wyścigu o górskie mistrzostwo Polski na dystansie 125 km.; 4) zajęcie trzeciego miejsca w 100-km. wyścigu szosowym o drużynowe mistrzostwo Polski.

Lecz i ten rok, bogaty w sukcesy, nie oszczędził Sekcji Kolarskiej.

W miesiącu maju odszedł od nas na zawsze niezawodny b. sekretarz, a także kierownik, pracujący od samego założenia Sekcji z zaparciem się dla jej rozwoju, nieodżałowany ś. p. Stefan Wierucki.

Pomyślnie zapowiada się rok 1948, rok jubileuszowy ŁKS.

W wiosennym wyścigu na przełaj na dystansie około 30 km. o mistrzostwo Polski pierwsze miejsce i tytuł mistrza Polski wraz z koszulką z Białym Orłem zdobył zawodnik — Czyż Henryk.

Mistrzami klubowymi ŁKS w jeździe szybkiej na szosie w okresie istnienia Sekcji Kolarskiej byli:

W roku 1925 ś. p. Ekler Fełiks trasa 50 km czas 1,40,00
W roku 1926 ś. p. Szymański Leon trasa 50 km. czas 1,48,25
W roku 1927 ś. p. Neszper Henryk trasa 50 km. czas 3,24,16
W roku 1928 Boczkowski Jan trasa 100 km. czas 3.41,04
W roku 1929 ś. p. Neszper Henryk trasa 100 km. czas 3.31,31
W roku 1930 Bek Alfred trasa 100 km. czas 3,22,20
W roku 1931 Hofsznajder Jan trasa 100 km. czas 3,26,47
W roku 1932 Odartus Wiktor trasa 100 km. czas 3,15,42
W roku 1933 Odartus Wiktor trasa 100 km. czas 3,35,12
W roku 1934 Odartus Wiktor trasa 100 km. czas 3,31,49
W roku 1935 Hofsznajder Jan trasa 150 km. czas 5,19,14
W roku 1936 Hofsznajder Jan trasa 100 km. czas 3,11,02
W roku 1937 Iżykowski Zenon trasa 100 km. czas 3,07,00
W roku 1938 Strzelczyk Władysław trasa 100 km. czas 3,16,00.

Od 1939 roku do 1945 mistrzostw nie rozegrano.

W roku 1946 — Czyż Edward — trasa 100 km. czas 3,24,00
W roku 1947 — Grynkiewicz Andrzej — trasa 100 km. czas 2,56,57.

Kierownictwo Sekcji Kolarskiej ŁKS w okresie jej istnienia spoczywało w rękach następujących osób:

1925 Strzelczykowski Wład. — kierownik, Pfeiffer Józef — zastępca, Wierucki Stefan — sekretarz, później Krachulec Zygmunt;

1926 Krachulec Zygmunt — kierownik, Pfeiffer Józef — zastępca, Wierucki Stefan — sekretarz;

1927 Pfeiffer Józef — kierownik, Świderski Henryk — zastępca, Wierucki Stefan — sekretarz;

1928 Krachulec Zygmunt — kierownik, Joss Alfons — zastępca, Wierucki Stefan — sekretarz;

1929 Krachulec Zygmunt — kierownik, Pfeiffer Józef — zastępca, Grajwoda Edmund —sekretarz;

1930 Pfeiffer Józef — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Leszczyński Adam — sekretarz;

1931 Pfeiffer Józef — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Michalski Franciszek — sekretarz;

1932 Pfeiffer Józef — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Leszczyński Adam — sekretarz;

1933 Pfeiffer Józef — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Michalski Franciszek — sekretarz;

1934 Pfeiffer Józef — kierownik, Kosut Franciszek — zastępca, Michalski Franciszek — sekretarz;

1935 Inż. Kowalski Stan. — kierownik, Michalski Franc. — zastępca, Pietsch Miecz. — sekretarz;

1936 Inż. Kowalski Stan. — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Najman Tadeusz — sekretarz;

1937 Krachulec Zygmunt — kierownik, Gałecki Józef — zastępca, Pietsch Marian — sekretarz;

1938 Pfeiffer Józef — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Pawlak Miecz. — sekretarz;

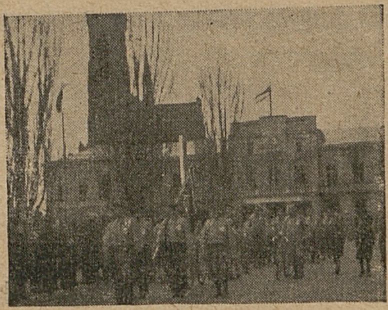
1939 Pfeiffer Józef — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Pawlak Miecz. — sekretarz;

1945 Pfeiffer Józef — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Kaźmierczak Tad. — sekretarz;

1946 Pfeiffer Józef — kierownik, Wierucki Stefan — zastępca, Kaźmierczak Tad. — sekretarz, później Wierucki St., później Szymczyk H.

1947 Wierucki Stefan później Matusiak Stef., — kierownik, Szymczyk Henryk — zastępca, Bibel Antoni — sekretarz;

1948 Matusiak Stefan — kierownik, Kosut Franciszek — zastępca, Najman Tadeusz — sekretarz.

Defilada Sekcji Kolarskiej ŁKS
w roku 1948

Ten skrócony przegląd ćwierćwiekowej blisko działalności Sekcji Kolarskiej ŁKS i sukcesów przez nią osiągniętych świadczy dosadnie o jej stałym rozwoju i o tym, że praca ofiarna, której liczne dowody złożyli jej członkowie daje dobre wyniki i zapewnia dalszy jej rozkwit.

Mistrz Polski na rok 1948 w wyścigu kolarskim na przełaj — Czyż (ŁKS)

PŁYWACTWO

Zarząd Ł.K.S. po oddaniu do użytku publicznego wzorowo urządzonej pływalni w swoim parku, powołał do życia w roku 1931 sekcję pływacką.

W skład zarządu sekcji w pierwszym roku jej istnienia weszli: Rimler K. — kierownik, Kędzierzawski H. — sekretarz, Janyst — zastępca sekretarza.

Działalność zarządu sekcji początkowo polegała na zorganizowaniu kilku kursów pływackich, mających na celu wyszkolenie pływaków. Następnie, przez urządzenie wielkich zawodów pływackich z udziałem najlepszych zawodników krajowych, postanowiono zapoznać ze sportem pływackim młodzież oraz szerszy ogół publiczności.

Zawody takie odbyły się 26 lipca 1931 r. z udziałem zawodników A.Z.S. i W.K.S. „Legia" Warszawa z mistrzem Polski K. Bocheńskim i M. Deutzem, trenerem „Legii".

Dnia 5 września tegoż roku urządza nowopowstały Łódzki Okręgowy Związek Pływacki zawody p. n. „Pierwszy Krok Pływacki" dostępny dla wszystkich. Pływacy Ł.K.S.-u uzyskali nast. czasy: 100 m styl dowolny I. Kosiński St. 1,32,7, 2. Günther J. 1,32,4. 300 m styl dowolny: I. Glugla 6,26,2. 100 m styl. grzbiet. 1. Majchrzak E. 2,08, 3. 100 m st. klas. 2. Lutrosiński Z. 2,29,2. Sztafeta 3 x 100 m st. zmienny 2 Ł.K.S. (Günther, Majchrzak, Kosiński) 5,21,4 za A.Z.S. Warszawa (Szwankowski, Mackiewicz, Kosiński II) 5,07.

Łódź, opóźniona o wiele lat w rozwoju sportu pływackiego przedstawia tym wdzięczniejsze pole do pracy. Klub zapewnił zawodnikom treningi, przygotowano warunki, gwarantujące zawodnikom dobrą atmosferę w sekcji oraz opiekę lekarską, postanowiono sprowadzić w sezonie letnim trenera, w osobie p. J. Pardygóły, pod kierunkiem którego zorganizowano kilka kursów pływackich, dostępnych dla wszystkich.

Dzięki silnie rozbudzonemu zamiłowaniu ze strony członków sekcji zdołano zwiększyć liczbę członków do 30. W dniu 4 czerwca i 2 lipca zawodnicy Ł.K.S.-u wzięli udział w zawodach organizowanych przez Ł. O. Z. P., zajmując wszystkie pierwsze miejsca.

Pierwszy raz danym było Łodzi występować na zawodach o Mistrzostwo Polski (w klasie II) w Warszawie w dniach 13, 14 i 15 sierpnia 1932 r. 7-miu pływaków Ł.K.S.-u walczyło z najlepszymi zawodnikami Polski. Na Mistrzostwach Polski pływacy Ł.K.S.-u zajęli miejsca dalsze, ale wyniki uzyskali lepsze niż w Łodzi.

W pierwszych zawodach o mistrzostwo okręgu w dniach 10 i 11 września, sekcja Ł.K.S.-u poza kilkoma zawodnikami Makkabi, była jedyną w okręgu. Zawodnicy Ł.K.S-u zdobyli wszystkie tytuły mistrzowskie. Praca nad rozwojem i propagandą pływactwa w okresie 1933 — 1938 dała pozytywne rezultaty.

Osiągnięty dorobek sportowy jest wynikiem konsekwentnej i uporczywej pracy nad wszczepieniem młodzieży, garnącej się do sportu, nowoczesnych metod treningu.

Poczynając od roku 1933, rok rocznie delegujemy na kursy instruktorskie zdolniejszych zawodników, którzy po otrzymaniu dyplomów jako instruktorzy, wnoszą na grunt łódzki nowe zdobycze techniki pływania, skoków, piłki wodnej i ratownictwa.

O dojściu do pewnego poziomu sportowego naszych zawodników-wychowanków, świadczy fakt, iż w roku 1938 A. Kowalska została wyznaczona do reprezentacji Polski na zawody międzypaństwowe z Finlandią, poza tym A. Kowalska oraz E. Majchrzak zostali zaliczeni przez Polski Związek Pływacki jako kandydaci do reprezentacji Polski w sezonie 1939 r.

Na wyróżnienie zasługuje sekcja pań, która na zimowych mistrzostwach Polski w Warszawie w dniach 18 i 19 marca 1939 r. zajęła czwarte miejsce w ogólnej punktacji, uzyskując 32 punkty.

Wznowienie prac Sekcji Pływackiej Ł.K.S. po wojnie nastąpiło dopiero w styczniu 1947 r. Do zorganizowania tej Sekcji powołano kolegę Stanisława Piątkowskiego jednego z założycieli Ł.O.Z.P., długoletniego tego Związku prezesa. Niestety nie można było postawić od razu tej sekcji na poziomie przedwojennym. Kierownik Sekcji postawił sobie jako zadanie wy-

chowanie własnego narybku. Poprosiwszy do współpracy starych, wypróbowanych pływaków a między innymi Szwankowskiego, Gołębiowskiego, a później Jeżaka, rozpoczęto pracę od początku.

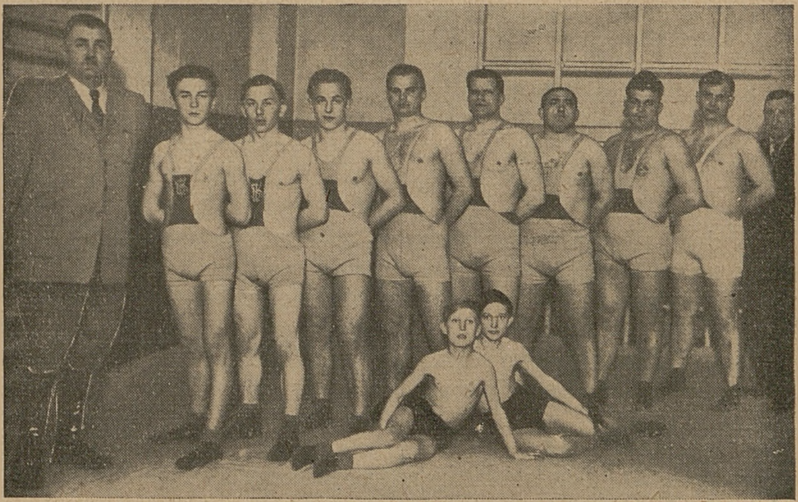
Sekcja Pływacka Ł.K.S., licząca dziś przeszło 30-tu zawodników, składa się z młodzieży szkolnej w wieku od 12 do 17 lat i trenuje zimą na basenie polskiej YMCA, a latem na własnym basenie. Czas wyszkolenia własnego narybku musi trwać w najlepszym wypadku dwa lata. Tradycje klubu, doświadczenie kierowników sekcji pozwalają z ufnością patrzeć w przyszłość.

100

ZAPAŚNICTWO

Jedną z najmłodszych siostrzyc sekcyjnych Ł.K.S. jest Sekcja Zapaśnicza. Powstała ona w roku 1945 z inicjatywy b. prezesa ob. Szudzińskiego Stefana, prezesa klubu.

Pierwszym kierownikiem sekcji został ob. Panfil Marian, który w stosunkowo szybkim tempie zdołał skompletować dru-

Sekcja zapaśnicza ŁKS

żynę i dążąc do popularyzacji sportu zapaśniczego na terenie Łodzi, organizował walki pokazowe w ramach meczów bokserskich Ł.K.S-u. W międzyczasie klub nasz nawiązuje łączność z klubami Warszawy, Krakowa, Śląska i Pomorza.

Pierwsze zawody urządzono w 1945 roku z drużyną R.K.S. „Rywal" — Warszawa.

Już w mistrzostwach indywidualnych na 1945/46 rok zawodnicy nasi zdobyli tytuły mistrzów, a mianowicie::

Kubat M. — w wadze koguciej
Łazarski — „ „ piórkowej
Pawlicki — „ „ średniej
Zdeb — „ „ półciężkiej
Gliński — „ „ ciężkiej.

Poza zawodami z drużynami klubów lokalnych, w roku 1946 organizowano zawody z silnymi przeciwnikami zamiejscowymi, jak „Zrywem“ — Bydgoszcz, „Legią“ — Kraków, „Siłą“ — Mysłowice, „Elektrycznością“ — Warszawa.

Z polecenia Polskiego Związku Atletycznego, Ł.O.Z.A. zorganizował na terenie Łodzi indywidualne mistrzostwa Polski w zapasach i dźwiganiu ciężarów. Nasi zawodnicy startowali w tych zawodach w ilości pięciu, z których Kulesza Józef zdobył pierwsze miejsce i tytuł mistrza w wadze lekkiej, natomiast Gliński Czesław — drugie miejsce i tytuł wicemistrza w wadze ciężkiej. Trzecie miejsce w wadze ciężkiej zajął zawodnik Śliskowski Bol.

Tytuły mistrzów okręgowych na 1946/47 zdobyli:

Kauc — „ „ koguciej
Kubat M. — „ „ lekkiej
Stachurski — „ „ półciężkiej
Gliński — „ „ ciężkiej

W drużynowych mistrzostwach okręgowych na 1947/48 rok sekcja nasza zdobyła tytuł wicemistrzowski.

Mistrzostwo Polski w wadze ciężkiej zdobył Gliński Czesław.

Zawodnik ten brał ponadto udział w reprezentacji zapaśniczej Polski na międzypaństwowych zawodach „Polska — Czechosłowacja“.

Rok 1948 — jest dalszym ciągiem rozrostu sekcji i wyniki jej są dodatnie. Pozyskaliśmy sporo młodych, dobrze zapowiadających się zapaśników.

Kierownikami Sekcji Zapaśniczej Ł.K.S. byli:
w roku 1945/46 ob. Panfil Marian
w roku 1946/47 ob. Kulpa Stanisław
w roku 1947/48 ob. Panfil Marian potem Furtak Stefan.

Sekcja zapaśnicza liczy obecnie 22 zawodników.

Krótki ten przegląd z 3-letniej zaledwie działalności Sekcji Zapaśniczej daje nam możność zorientowania się w jej stopniowym rozwoju, co potwierdzają wyniki, osiągnięte w krótkim stosunkowo czasie istnienia tej Sekcji.

SEKCJA MOTOCYKLOWA

Grono zwolenników sportu motorowego założyło sekcję motocyklową w roku 1934. Założycielami jej byli Nowicki Józef, Felc Włodzimierz, Duraj Longin, Piątkowski Stanisław, Nowicki Kazimierz, Jarzębski Stanisław, Andrzejak Marian pełniąc do sierpnia 1939 r. różne funkcje w Zarządzie. Sekcja większych imprez o charakterze ogólnym w okresie przedwojennym nie urządzała, ponieważ nie miała doświadczonych działaczy.

Działalność Sekcji Motorowej Ł.K.S. po wojnie rozpoczęła się w r. 1946. Choć władze jej ukonstytuowały się dopiero w sierpniu, w końcu tego roku Sekcja liczyła już 160 członków.

Żywą działalność w tym czasie wykazał jedynie dział turystyczny, a to z braku maszyn oraz zawodników w dziale wyścigowym. Członkowie nasi wzięli wówczas udział w 11 większych imprezach i 3 wycieczkach.

W zawodach raidowych oraz ogólnopolskich zawodach zręczności w Zakopanem członkowie sekcji naszej zajęli: pierwszych miejsc — 9, drugich miejsc — 4, trzecich miejsc — 1, oraz drugie miejsce zespołowo w ogólnopolskim zjeździe do Częstochowy.

Ogólna ilość przebytych kilometrów przez naszych członków w wyżej wymienionych imprezach wynosi 54.000.

W roku tym śmiertelnemu wypadkowi uległ jeden z członków sekcji — Szkudlarek z Pabianic.

Z dobrowolnych składek został ufundowany proporzec sekcji motorowej, którego poświęcenie odbyło się na Jasnej Górze podczas Ogólnopolskiego Zjazdu w dniu 1 września

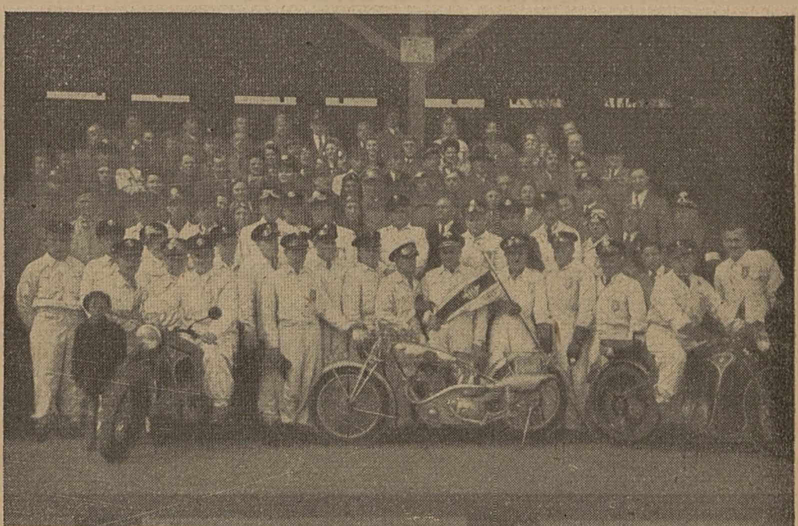
Zgodnie z tradycją klubów motorowych w Polsce, Zarząd uchwalił 5 nagród dla mistrzów turystycznych klubu za ubie-

gły sezon w postaci ozdobnych proporczyków klubowych z dyplomami za wykazaną żywotność w naszej sekcji. Pierwszą nagrodę uzyskał Grunert Henryk, przebywając ponad 4.000 km w barwach klubowych, drugą — Fijałkowski Czesław, (ponad 3.000 km), trzecią — Kolebski Józef (ponad 3.000 km), czwartą — Sobala Stanisław (ponad 2.000 km), piątą — Klimczak Henryk (ponad 1.000 km).

Rok 1947 w stosunku do poprzedniego wykazał olbrzymi rozwój i znaczenie Sekcji Motorowej Łódzkiego Klubu Sportowego. Stan ten napawa nas dumą i rokuje jak najlepsze nadzieje na przyszłość. Sekcja Ł.K.S. liczy ponad 300 członków, co stanowi trzykrotny wzrost w stosunku do roku ubiegłego.

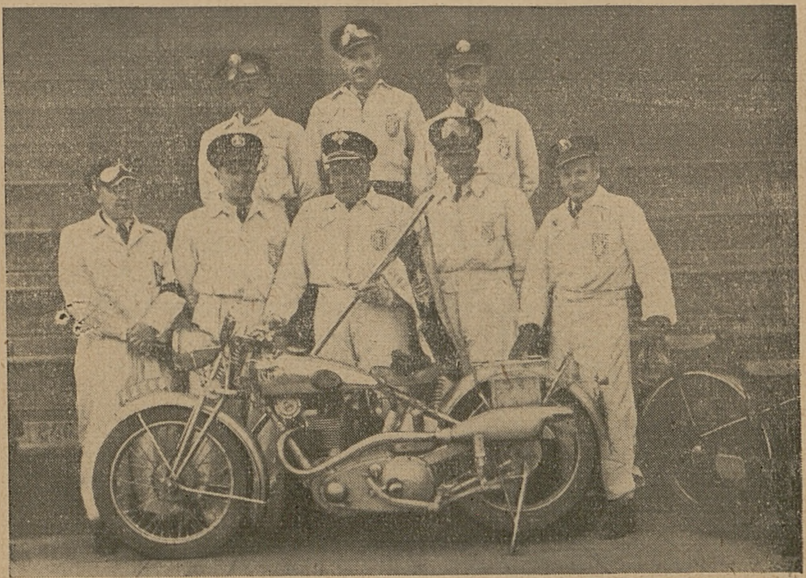
W roku 1947 zdobyliśmy pierwsze miejsce w Okręgu Łódzkim w turystyce przy udziale 140 kierowców, którzy przejechali 167, 177 km. w zespołach zwartych, w których najmniejsza liczba uczestników wynosiła 5 maszyn, największa zaś 55 maszyn.

Ogółem odbyto: 23 wycieczki, 4 raidy, 8 zjazdów. Zdobyliśmy za najliczniejszy udział w zjazdach: 1-sze miejsca: Łowicz 5 czerwca, Pruszków 27 lipca, Okęcie 31 sierpnia, Biskupin 7 września. 3-cie miejsca: Zakopane. 1-sze miejsce (puchar przechodni) za największą ilość przejechanych km. zespołowo

Sekcja Motorowa ŁKS w roku jubileuszowym

do Zabrza. Ogółem sekcja zdobyła 5 pucharów, 1 plakietę pamiątkową i 14 dyplomów. Poza tym zdobyliśmy 1 puchar za największą ilość punktowanych miejsc w raidzie własnym, urządzonym 15 czerwca ubiegłego roku.

Zarząd Sekcji Motorowej ŁKS w roku jubileuszowym

I w roku 1947 mieliśmy niestety do zanotowania śmierć dwu naszych kolegów śp. Leonarda Strzeleckiego i śp. Władysława Florczaka.

106

TENIS

Powstanie sekcji tenisowej uzależnione było od przygotowania odpowiedniego terenu, a więc kortów. Zainicjowana budowa kortów przez rodzinę Kowalewskich na stadionie Ł.K.S. przyspieszyła w dużym stopniu zorganizowanie sekcji. Powstanie jej datuje się od dnia 12 września 1927 r. kiedy z inicjatywy nestora p. Z. Krachulca zwołano zebranie organizacyjne z udziałem miłośników tego pięknego sportu.

Pierwsza komisja organizacyjna w osobach: inż. S. Kowalskiego, E. Szulca, A. Czecha, L. Spodenkiewicza i S. Rozenbluma opracowała regulaminy sekcji tenisowej, a od wiosny 1928 roku rozpoczęła się normalna praca sekcji.

Prowadzenie sekcji tenisowej było utrudnione z braku odpowiedniego sprzętu i funduszów; sytuacja się poprawiła, gdy przewodnictwo objął śp. inż. Z. Rau, który dla rozwoju sekcji poniósł duże zasługi.

Po przystąpieniu sekcji do Polskiego Związku Lawn-Tenisowego działalność jej na terenie Łodzi ożywia się, następują turnieje wewnętrzno-klubowe, międzyklubowe i mistrzowskie.

Rok 1932 można nazwać przełomowym dla sekcji, albowiem kilka wartościowych sukcesów wysuwa ją na poważne miejsce w Łodzi w tej gałęzi sportu.

Rozbudowane korty tenisowe umożliwiają przeprowadzenie w szerszym zakresie treningów dla rozrastającej się stale sekcji oraz urządzenie turniejów klubowych i międzyklubowych.

Do najczynniejszych i najwybitniejszych zawodników sekcji należeli: J. Saks, W. Król, A. Zyndeband, M. Korcelli oraz panie H. Pajchlowa i Z. Spodenkiewiczówna.

Przez kilka lat do 1939 r. Zarząd Sekcji Tenisowej pracował w składzie pp. inż. Z. Rau, J. Pajchel, kpt. Sułkowski, O. Cerbel, J. Chachulski i M. Korcelli.

Po wojnie w 1945 r. z chwilą odtworzenia działalności Ł.K.S. Sekcja Tenisowa przystąpiła również do akcji powołując kierownictwo w osobach:

M. Korcelli	—	Kierownik Sekcji
J. Pajchel	—	zastępca
J. Małcużyński	—	sekretarz
S. Przedpełski	—	skarbnik
K. Sułkowski	—	gospodarz
W. Król	—	kapitan

Rok 1945 i 1946 były okresem montowania sekcji i przygotowań do inwestycji, gdyż korty uległy w czasie okupacji zniszczeniu, budynek został zdewastowany, a brak wszelkiego sprzętu uniemożliwiał przeprowadzenie choćby treningów.

Dopiero w 1947 r. sekcja wykazała dużą żywotność. Zwerbowano 32 czynnych członków i 8 juniorów. Wybudowano reprezentacyjny kort, wyremontowano szatnie, siatki druciane itp.

W czerwcu urządzono turniej o mistrzostwo Ł.K.S. przy udziale 32 zawodników. Rozegrano spotkania z B.G.K. z wynikiem 8:1 dla Ł.K.S. i z Wimą — 4:5. Zawodnicy brali udział w mistrzostwach Polski w Sopotach, w mistrzostwach m. Piotrkowa i Łodzi, zdobywając I miejsce w grze pojedyńczej pań — Pajchlowa Helena — I miejsce w grze panów — Rutowicz Wiesław i II miejsce w grze podwójnej panów — Małcużyński — Mańkowski.

SZACHY

Decyzją Zarządu Klubu z m-ca marca 1947 r. powołana została do życia Sekcja Szachowa.

W skład pierwszego zarządu Sekcji weszli:

Kierownik — Tomalczyk Henryk

Z-ca Kier. i Kpt. Sportowy — Górski Antoni

Sekretarz — Cebula Wacław

Skarbnik — Hetman Leonard

Gospodarz — Bednarek Stanisław

Akces do Sekcji zgłosiło 43 członków klubu, z tej liczby 32 graczy brało czynny udział w rozgrywkach szachowych.

W okresie od początku do końca 1947 r. rozegrano 4 turnieje wewnętrzne w tym 3 eliminacyjne i 1 o mistrzostwo klubu na rok 1947.

Mistrzem klubu został Górski Antoni, wicemistrzem Wiliński Leon, Dalsze miejsca uzyskali Stasiak, Piestrzeniewicz, Hetman i Gołębiowski.

Osiągnięcia Sekcji przedstawiają się następująco:

1) Rozegrano w 1947 r. 2 mecze towarzyskie wygrywając z K.S. „Tramwajarz“ $6^1/_2$; $2^1/_2$ i ulegając Y.M.C.A. IB $2\frac{1}{2}$; $3\frac{1}{2}$.

2) 14 graczy Sekcji wzięło udział w grze jednoczesnej z mistrzem Z.S.R.R. Bolesławskim, przy czym Stasiak uzyskał zaszczytny wynik remisowy.

3) Simultany z mistrzami Grynfeldem i Gadalińskim dały wyniki 0 — 14 i 4 — 12.

4) W turnieju gry błyskawicznej „Czytelnika“ rozegranego w dniu 21.XII.1947 r. przy udziale najwybitniejszych graczy Łodzi, mistrz i wicemistrz klubu uzyskali na 10 partii — 5 zwycięstw.

Zakończenie turnieju nastąpi 25 kwietnia b.r.

W dniu 5.IV. b.r. rozpoczął się turniej o mistrzostwo indywidualne klubu na rok 1948.

Zakończenie turnieju połączone z rozdaniem nagród odbędzie się w tygodniu jubileuszowym.

SZERMIERKA

Wśród licznych gałęzi sportu uprawianych przez członków Ł.K.S-u nie posiadamy do końca 1932 roku sekcji szermierczej. Została ona powołana dopiero w styczniu 1933 r. a organizacja jej opiera się na postanowieniach określonych statutem Klubu.

Dzięki przychylnemu stanowisku Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, zdołano zgromadzić w szeregach sekcji 4 szermierki oraz 12 szermierzy dotychczas niestowarzyszonych a rekrutujących się spośród zawodów wyzwolonych i uczącej się młodzieży w wieku od 19 do 30 lat, którzy pod kierownictwem doświadczonego instruktora uprawiali systematyczny trening. Pracę organizacyjną i sportową w sekcji posunięto o tyle, że w lutym 1933 r. drużyna nasza mogła wziąć udział w turnieju drużynowym w trzech rodzajach broni o nagrodę przechodnią im. dr. Rasałowskiego — członka naszego Klubu — zorganizowanym przez łódzkie zespoły szermiercze.

Niestety, z powodu wyjazdu kilku zawodników, działalność Sekcji do roku 1935 nie mogła wykazać się poważniejszymi sukcesami i właściwie można mówić w tym okresie, że działalność Sekcji była zawieszona.

Po paroletniej przerwie Zarząd Ł.K.S. postanowił wznowić działalność Sekcji Szermierczej pod koniec zimowego sezonu 1936/37 r.

Początkowy liczebny skład sekcji wynosił 5 osób, w tym 4 zawodniczki oraz jeden zawodnik. Skład sekcji oraz słaba forma zespołu nie pozwoliły na branie udziału w zawodach, natomiast członkowie sekcji przystąpili do usilnych treningów, aby po przerwie letniej w następnym sezonie szermierczym 1937/38 r. zademonstrować swoją działalność i zgrupować większą ilość zawodników oraz zawodniczek.

W sezonie 1937/38 r. stan liczebny sekcji wzrósł do 15 osób, w tym zawodniczek 5, zawodników 10.

Intensywna praca treningowa oraz dobra forma wszystkich zawodników i zawodniczek pozwoliła zespołowi sekcji w tym sezonie wziąć udział w zawodach, przy czym w konkurencji żeńskiej osiągnięto:

a) pierwsze miejsce w trzech kolejnych eliminacjach pań do drużynowych mistrzostw Polski — zawodniczka Rajchmanowa Aniela;;
b) drugie miejsce w mistrzostwach Śląska za rok 1937 — zawodniczka Rajchmanowa Aniela;
c) trzecie miejsce w drużynowych mistrzostwach Polski, gdzie zawodniczki Ł.K.S.-u wchodziły w skład reprezentacyjny drużyny łódzkiej;

w konkurencji męskiej

a) drugie i trzecie miejsce w szpadzie i florecie w zawodach seniorów Łodzi.

Po przerwie letniej w sezonie 1938/39 roku sekcja szermiercza przystąpiła do pracy w składzie 13 osób w tej liczbie 5 zawodniczek oraz 8 zawodników.

Według kalendarza sportowego Polskiego Związku Szermierczego i Okręgowej Komisji Organizacyjnej Szermierczej w Łodzi grupa zawodniczek pań brała udział:

a) w trzech kolejnych eliminacjach do drużynowych mistrzostw Polski;
b) w drużynowych i indywidualnych zawodach o mistrzostwo Polski w Rybniku.

Co do ostatnich zawodów, to zauważyć należy, że pomimo dobrej formy zawodniczek, konkurencja nie dała właściwych wyników.

Grupa zawodników panów osiągnęła w konkurencjach indywidualnych:

drugie miejsce we florecie w mistrzostwach Polski dla zawodników klasy A.

IV i IX miejsce w szpadzie w tych samych konkurencjach,

II miejsce w szpadzie w indywidualnych zawodach w Juracie,

I miejsce w szpadzie w Międzynarodowym indywidualnym turnieju szpadowym w Szwecji

I miejsce w szpadzie w drużynowych mistrzostwach Okręgu Łódzkiego.

KRONIKA BUDOWY PARKU

r. 1922. Otrzymujemy teren o wymiarach 340 × 150 metrów, ogradzamy go, budujemy domek dla dozorcy i prowizoryczną studnię przy domku,

r. 1923. Urządzamy i otwieramy prowizoryczne boisko piłki nożnej (obecne boisko hokejowe), budujemy prowizoryczną szatnię przy domku i prowadzimy intensywną pracę przy niwelacji całego terenu,

r. 1924. Wykończenie i otwarcie boiska głównego, budowa zachodniego szaletu, prowizorycznej trybuny i prowizorycznej bieżni.

r. 1925. Sadzenie drzew i krzewów na terenie Parku, obsianie trawą boiska prowizorycznego z przeznaczeniem go jedynie do treningów,

r. 1926. Budowa i otwarcie trzech prowizorycznych kortów tenisowych, werandy tenisowej, strzelnicy 50-metrowej małokalibrowej, wschodniego szaletu, równocześnie sypanie wałów planowanego toru kolarskiego,

r. 1927. Rozpoczęcie budowy pływalni, wywożenie wykopanej ziemi na tor kolarski, powiększenie trybun siedzących.

r. 1929. Zakończenie betonowania basenu, zdrenowanie i przebudowa gruntowna bieżni lekkoatletycznej, obłożenie jej krawężnikami betonowymi, odprowadzenie wód ściekowych do kolektora kanalizacji, wykonanie dalszych siedmiu stopni betonowych dla publiczności stojącej,

r. 1930. Zakup pierwszej w Łodzi pompy podwodnej do zasilania wodą basenu, urządzenie prowizorycznej rozbieralni o 32 kabinach (w miejscu gdzie obecnie znajduje się wał przy pływalni), otwarcie pływalni 15 sierpnia, budowa strzelnicy 100 metrowej z krytą halą o 5 stanowiskach z dwoma podziemnymi betonowymi tarczownicami i dwoma kulochwytami. Urządzenie prowizorycznego toru i trybuny hokejowej.

r. 1931. Wybudowanie obecnej rozbieralni o 31 kabinach przejściowych, 6 natryskach, drewnianej skoczni 5-metrowej i urządzenie piaskowej plaży wokół basenu. Przebudowa gruntowna prowizorycznych 3 kortów tenisowych i wybudowanie dalszych 3 zdrenowanych i zaopatrzonych w hydranty. Korty otoczono siatką ocynkowaną. Wykonano dalszych 5 stopni betonowych dla publiczności. Rezygnując z toru kolarskiego poszerzono wał ziemny wokół boiska, założono telefon na boisku i wybudowano werandę bufetową przy pływalni,

r. 1932. Ustawiono zegar boiskowy „Omega" dla piłki nożnej, powiększono ilość stopni betonowych trybuny stojącej do 22, zasiano trawą boisko treningowe, przerobiono i odnowiono altanę tenisową, rozszerzono plażę na pływalni, zainstalowano oświetlenie elektryczne na pływalni, torze hokejowym, w werandzie bufetowej i w domku dozorcy. Poza tym ułożono chodnik wzdłuż Alei Unii,

r. 1933. Otrzymano dodatkowy teren (obecne boisko treningowe) od Zarządu Miasta, oparkaniono go i przystąpiono do jego niwelacji, postawiono nowy parkan drewniany od strony północnej,

r. 1934. Z braku funduszów ograniczono się tylko do konserwacji i drobnych robót, mających na celu upiększenie boiska,

r. 1935. Wybudowano obecną trybunę na 1800 miejsc w/g planów i pod nadzorem inż. Stanisława Kowalskiego,

r. 1936. Wskutek zamulenia studni zmuszeni byliśmy wywiercić drugą, a Zarząd Miasta wybudował drogę z kostek betonowych od ul. Karolewskiej do trybun, obsadzając ją po obu stronach topolami,

r. 1937. Zakończono niwelację boiska treningowego, zasiano go trawą, otoczono quasi bieżnią i doprowadzono wodociąg do obu boisk i do szatni pod trybuną. Zarząd Miasta wybudował ogrodzenie betonowe od ul. Karolewskiej i od Al. Unii aż do domku dozorcy, klub zaś przy tym ogrodzeniu wybudował 104 indywidualne kabiny betonowe dla pływaków,

r. 1938. Oddano do użytku boisko treningowe, również 104 kabiny dla pływaków. Obramowanie basenu z piasku zamieniono na twarde z płyt betonowych. Rozebrano prowizoryczne szatnie piłkarskie przy domku dozorcy i urządzono nowe pod trybunami z prysznicami, dwoma bolierami do grzania wody. Zarząd Miasta wybudował dalszą część parkanu od Al. Unii w wykonaniu ażurowym z bramą wjazdową i 6 kasami biletowymi.

r. 1939. Wobec spadku z Ligi Piłkarskiej i spowodowanego tym braku dochodów, Klub ograniczył się jedynie do konserwacji i upiększania Parku.

CO ZDZIAŁAŁ OKUPANT?

Wszelkiego rodzaju „poprawki“ dokonane na stadionie w rzeczywistości tylko pogorszyły poprzedni stan rzeczy. Dotyczy to betonowego obramowania basenu, wymiany pompy studziennej i drenażu bieżni. — Piękna wieża z zegarem boiskowym „Omega“‘ została przez nich usunięta .Poza tym okupant rozebrał i usunął obie strzelnice z kulochronami, tarczownicami i krytymi stanowiskami, jak również 225 m parkanu. Nie pamiętając zupełnie o konserwacji urządzeń na stadionie, okupant dopuścił do poważnego zniszczenia ogrodzenia kortów tenisowych. Boisko hokejowe zostało przez Niemców całkowicie zlikwidowane. Na tym miejscu ustawiono baraki dla żołnierzy a na wałach widowni urządzono bunkry z działami przeciwlotniczymi. Całość stadionu po wyjściu Niemców robiła opłakane wrażenie, które dziś jeszcze mimo poczynionych remontów nie daje się całkowicie zatrzeć.

Dla pamięci zapisać należy, że stadion nasz w pierwszych dniach pamiętnego września 1939 r. trafiony został kilkoma bombami mniejszego kalibru, a na betonowym parkanie i bramie od ul. Karolewskiej do dzisiaj widoczne są ślady rozerwanych pocisków armatnich. Na stadionie w kilku miejscach zakopana została broń przez stacjonujących polskich artylerzystów.

CO ZROBIONO PO UCIECZCE NIEMCÓW?

W r. 1945. Jakkolwiek prawie do końca roku na stadionie obozowało wojsko, rozpoczęto porządkowanie stadionu usuwając baraki, zasypując doły po usuniętych bunkrach, walcując boisko, wreszcie urządzono prowizoryczny tor hokejowy z małą trybuną i oświetleniem.

W r. 1946. Uporządkowano korty tenisowe, wyszlamowano i wyremontowano studnię, zakupiono nową pompę podwodną, ustawiono nowy zegar boiskowy. Wykonano kilkadziesiąt nowych ławek, wyremontowano częściowo trybuny i powiększono trybuny hokejowe.

W r. 1947. Przeorano wiraże wału wokół boiska przygotowując je w ten sposób do pokrycia stopniami betonowymi. Równocześnie wybrano ziemię po drugiej stronie plaży pływalnianej tworząc sztuczne wały z trzech stron nowego boiska hokejowego, podczas gdy z czwartej strony stanęły nowe trybuny hokejowe. Otoczono siatką boisko główne. Zamiast dwóch kortów urządzono jeden, który po wykonaniu dalszych inwestycji otrzyma trybunę dla publiczności. Wyremontowano dach nad trybuną. Urządzono teren wokół basenu i posadzono żywopłot wzdłuż kabin indywidualnych.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Przedstawiając dotychczasowe wyniki pracy nie od rzeczy będzie zastanowić się nad dalszymi planami Klubu odnośnie rozbudowy Parku.

1) Najpilniejszą rzeczą jest budowa parkanu od strony północnej, gdyż ogrodzenie to może runąć każdego dnia, a tymczasem nie stanowi żadnej przeszkody dla łaknących bezpłatnej emocji sportowej i dewastujących park osobników. Niezależnie od tego faktu ogrodzenie w obecnym stanie przedstawia opłakany widok. Wykonanie nowego murowanego ogrodzenia pozwoli tę część parku całkowicie wykończyć.

2) Drugim zadaniem jest budowa ogrodzenia od strony lasu.

3) Dalszą inwestycją na stadionie powinno być urządzenie na wirażach odpowiedniego amfiteatru dla publiczności siedzącej od strony zachodniej, a następnie podobnego amfiteatru dla publiczności stojącej od strony wschodniej. Inwestycje te umożliwią wygodną obserwację zawodów większej ilości publiczności, aniżeli dotychczas i dadzą piękne obramowanie boiska głównego, na które tak długo czekamy.

4) Bardzo ważnym jest urządzenie odpowiednich wejść na widownię stojącą.

5) Odpowiednie przerobienie boiska hokejowego. Trybuna dla siedzących powinna być umieszczona przy parkanie od ul. Karolewskiej, a wał dla publiczności stojącej po przeciwnej stronie. Wał dla miejsc stojących, odpowiednio urządzony od strony północnej, harmonizowałby doskonale z całością parku.

6) Poprawa ogrodzenia i odpowiednie wykończenie kortów tenisowych byłyby następnym etapem rozbudowy stadionu.

7) Budowa szaletu podziemnego przy basenie wraz z prysznicami, dołączenie pływalni do wodociągu miejskiego, a następnie budowa betonowej rozbieralni ogólnej, przyczyni się do bardziej masowego wykorzystania basenu, który w ostatnich latach stracił wiele na frekwencji,

8) Budowa trybuny żelbetonowej dla 3 — 4.000 osób ze wszelkimi koniecznymi pomieszczeniami stanowić będzie wydatek poważny, ale szybko amortyzujący się ze względu na mały koszt konserwacji i umożliwi utrzymanie porządku przy zajmowaniu miejsc, co jest przy obecnych warunkach prawie nieosiągalne.

9) Rozplanowanie terenu pokanalizacyjnego, który niestety jeszcze nie jest nasz, nie jest na razie możliwe. Miejmy nadzieję, że Zarząd Miasta nie każe nam za długo czekać, przydzieli nam ten tak bardzo potrzebny teren umożliwiając zarówno nam jak i Wydziałowi Plantacji ostateczne rozwiązanie planu kompleksu Parku Ludowego, do którego i nasz Park należy.

KOMITET ODBUDOWY STADIONU:

Inż. Stanisław Kowalski, Zygmunt Krachulec, Henryk Grunert, Zygmunt Lange, Wiktor Leśniewski.

Komisja Rewizyjna: inż. Ryszard Hordyński
Bronisław Kliombka
Stanisław Rogacki
Józef Skowroński
Adam Sosiński

Sąd Koleżeński: Kazimierz Kozłowski
Dr. Karol Łukasiewicz
Wawrzyniec Maurer
Eugeniusz Orlikowski
Witold Salm

T R E Ś Ć

Termin zwrotu lub zgłoszenie prolongaty.

16 VII 1962

25 IX 1962